

Univerzita Hradec Králové
Filozofická fakulta

Bakalářská práce

Univerzita Hradec Králové
Filozofická fakulta
Katedra pomocných věd historických a archivnictví

Sbor dobrovolných hasičů Konárovice
(historie; inventarizace a digitalizace archiválií)

Bakalářská práce

Autor: Mgr. Jiří Kutil
Studijní program: B 3928 Technická podpora humanitních věd
Studijní obor: Počítačová podpora v archivnictví
Vedoucí práce: Mgr. Jan Košek

Hradec Králové, 2018

Zadání bakalářské práce

Autor:	Mgr. Jiří Kutil
Studium:	F14BK0011
Studijní program:	B3928 Technická podpora humanitních věd
Studijní obor:	Počítačová podpora v archivnictví
Název bakalářské práce:	Sbor dobrovolných hasičů Konárovice (historie; inventarizace a digitalizace archiválií)
Název bakalářské práce AJ:	The Brigade of voluntary firemen Konárovice (History; the inventory and digitization of archival records)

Cíl, metody, literatura, předpoklady:

Sbor dobrovolných hasičů (dále jen SDH Konárovice) byl v Konárovicích založen už v roce 1889. Od svého založení tento spolek vyprodukoval větší množství nejrůznějších dokumentů, ale kromě spolkové kroniky z let (1899/1909), která je uložena ve Státním okresním archivu Kolín (dále jen SOKA Kolín), jsou všechny ostatní dokumenty uloženy mezi jednotlivými členy sboru. Toto roztroušené uložení je velice problematické, jak z hlediska zajištění více či méně vhodných ukládacích podmínek, tak i z možnosti jejich budoucí ztráty. Tato bakalářská práce si klade za cíl shromáždit veškeré dostupné dokumenty týkající se činnosti spolku SDH Konárovice. Veškeré shromážděné dokumenty zinventarizovat podle Základních pravidel pro pořádání archiválií z roku 2015 a zdigitalizovat. Dokumenty zároveň poslouží spolu s dalšími prameny (agenda MNV Konárovice, agenda OÚ Konárovice, obecní kroniky, vyprávění pamětníků) k sepsání historie spolku. Po dokončení inventarizačních a digitalizačních prací by měla valná hromada SDH Konárovice projednat možnost uložení dokumentů v SOKA Kolín a pro svou potřebu si ponechat pouze digitální kopie dokumentů. V případě negativního stanoviska valné hromady SDH Konárovice, projevil SOKA Kolín zájem uložit alespoň digitální kopie těchto dokumentů.

CUBR, Ladislav. Strategie ochrany digitálních dokumentů. Praha, 2009. Diplomová práce. Filozofická fakulta Univerzity Karlovi, Ústav informačních studií a knihovnictví. Vedoucí disertační práce Jan Hutař. DVOŘÁK, Tomáš KOUCKÝ, Karel ŠULC, Jaroslav VICHTA, Jiří VOJÁČEK, Milan. Metodika pro vytváření bezpečnostních kopií archiválií v digitální podobě. Praha, Národní archiv 2015. HUTAŘ, Jan. Digitalizace, popis pomocí metadat a jejich formáty. Praha, 2012. Disertační práce. Filozofická fakulta Univerzity Karlovi, Ústav informačních studií a knihovnictví. Vedoucí disertační práce Stanislav Kalkus. KOPECKÝ, Josef. Historie hasičství v obci Lezník. Sbor dobrovolných hasičů Lezník 2014. ISBN 978-80-260-6023-9 KREJČÍ, Eva. Role dobrovolných hasičů v životě vesnické komunity na příkladě obcí Bohuslávky, Oprostovice, Radslavice a Týn nad Bečvou. Brno, 2012. Diplomová práce. Filozofická fakulta Masarykovy univerzity, Ústav evropské etymologie. Vedoucí diplomové práce Daniel Drápal. KRŠKA, Titus. Hasičská kronika. 1898. KRŠKA, Titus. Úlohy dobrovolných sborů hasičských jakožto sborů ochranných vůbec. O zakládání okresních pojišťoven proti ohni. Druhé vydání. Velké Meziříčí, 1891. LAURINCOVÁ, Monika VICIANOVÁ, Alžběta (eds.). Archivnictvo vec veřejná. Brožúra k projektu. Brno, Brněnská studentská sekce České archivní společnosti, 2015. NITRA, Josef. Oheň a lidé v českých zemích do roku 1895. Nové Město nad Metují, Hasiči 2010. ISBN 978-80-904606-0-7 NITRA, Josef. Hasiči a komíny. Nové Město nad Metují, Hasiči 2013. ISBN 978-80-904606-8-3 NITRA, Josef. Všem žvlům navzdory: člověku ku pomoci. Nové Město nad Metují, Hasiči 2011. ISBN 978-80-904606-3-8 ORZECH, Miroslav. Organizace dobrovolných hasičů a jejich účastníci. Brno, 2010. Bakalářská práce. Fakulta sociálních studií Masarykovy univerzity. Vedoucí bakalářské práce Eva Šlesingerová. PŘIDAL, Petr. Zpracování a zpřístupnění historických dokumentů. Brno, 2007. Diplomová práce. Fakulta informatiky Masarykovy univerzity. Vedoucí diplomové práce Petr Žabička. ROSSINSKI, Lucie. Dobrovolní hasiči v České republice. Praha, 2014. Diplomová práce. Filozofická fakulta Univerzity Karlovy, Katedra studií občanské společnosti. Vedoucí diplomové práce Tereza Pospíšilová. SVOBODOVÁ, Aneta. Dobrovolní hasiči jako nositelé tradic - má činnost SDH Lubno nějaký přínos pro kulturní a společenský život v obci? Pardubice 2011. Diplomová práce. Filozofická fakulta Univerzity Pardubice, Katedra sociálních věd. Vedoucí diplomové práce Oldřich Kašpar. ŠKARVADA, Petr. Sbor dobrovolných hasičů ve Světnové (historie,

inventarizace a digitalizace archiválií). Hradec Králové, 2014. Diplomová práce. Filozofická fakulta Univerzity Hradec Králové, Katedra pomocných věd a archivnictví. Vedoucí diplomové práce Věra Němečková. TESAŘOVÁ, Jitka. Význam sboru dobrovolných hasičů pro život jedince na vesnici. Brno, 2014. Diplomová práce. Pedagogická fakulta Masarykovy univerzity, Katedra sociální pedagogiky. Vedoucí diplomové práce Tomáš Čech. TOBOLOVÁ, Markéta. Sbor dobrovolných hasičů a jeho role v každodenním životě obce Prchalov. Brno, 2012. Diplomová práce. Filozofická fakulta Masarykovy univerzity, Ústav evropské etymologie. Vedoucí diplomové práce Daniel Drápal. WANNER, Michal a kol. Základní pravidla pro pořádání archiválií. Druhé, opravené a rozšířené vydání. Praha, Odbor archivní správy a spisové služby MV ČR 2015. ISBN 978-80-86466-78-1 Internetové zdroje: <http://ltp.knihovna.cz/> <http://www.digitalpreservation.cz/> https://wikisofia.cz/wiki/Dlouhodob%C3%A1_ochrana_digit%C3%A1ln%C3%ADch_dokument%C5%A

Garantující pracoviště: Katedra pomocných věd historických a archivnictví, Filozofická fakulta

Vedoucí práce: Mgr. Jan Košek

Oponent: doc. Mgr. Petr Grulich, Ph.D.

Datum zadání závěrečné práce: 31.5.2016

Prohlašuji, že jsem tuto bakalářskou práci vypracoval pod vedením vedoucího bakalářské práce samostatně a uvedl jsem všechny použité prameny a literaturu.

V Hradci Králové dne 13. 7. 2018

.....

Rád bych touto cestou vyjádřil poděkování Mgr. Janu Koškovi za jeho cenné rady a trpělivost při vedení mé bakalářské práce. Rovněž bych chtěl poděkovat PhDr. Lence Neřoldové, Jaroslavu Pejšovi a Mgr. Jiřímu Vichtovi za vstřícnost a pomoc při získání potřebných informací a podkladů a mé rodině za jejich podporu a trpělivost.

Anotace

KUTIL, Jiří. *Sbor dobrovolných hasičů Konárovice (historie; inventarizace a digitalizace archiválií)*. Hradec Králové, 2018. Bakalářská práce. Filozofická fakulta Univerzity Hradec Králové. Vedoucí bakalářské práce Jan Košek.

Bakalářská práce se zaměřuje na poznání historie Sboru dobrovolných hasičů v Konárovicích a vývoji požární ochrany, a to na základě dochovaných spolkových dokumentů, literatury a dalších pramenů od dob Třicetileté války do roku 1953, tj. do roku, kdy se z hasičů stali požárníci. Pro tento úkol bylo nejprve nutné shromáždit všechny dochované dokumenty vzniklé z činnosti tohoto spolku, zpracovat a inventarizovat je podle nových základních pravidel pro zpracování archiválií a nakonec je zdigitalizovat pro potřeby badatelského využití veřejností.

Absence jakýchkoliv spisových pomůcek vedla k potřebě tvorby umělého pořadacího schématu podle návodu pro pořádání spolkových archivů. Fond je dosti mezerovitý, většina z dochovaného materiálu vznikla převážně až po roce 1989, nicméně se podařilo dohledat i dokumenty pocházející z let 1889 a 1899. Na fyzickém stavu mnoha z nich se ale projevilo nevhodné uložení. Po dokončení bakalářské práce budou dokumenty zabaleny a uloženy ve vhodných podmínkách.

Digitalizace písemných a obrazových materiálů byla provedena vlastními technickými prostředky. Digitální kopie budou předány do Státního oblastního archivu v Praze, který je uveřejní na webovém rozhraní eBadatelna.

Klíčová slova: digitalizace, hasiči, inventář, Konárovice, spolek

Annotation

KUTIL, Jiří. *The Brigade of voluntary firemen Konárovice (History; the inventory and digitization of archival records)*. Bachelor's thesis. Philosophical faculty, University of Hradec Králové 2018. Thesis advisor Jan Košek.

This bachelor's thesis concentrates on the history of the volunteer fire department in Konárovice and on development of the fire protection. Thesis is based on documents from voluntary association, literature and other materials from the period of Thirty Year's War until the year 1953.

The necessary tasks during writing was to collect, sort and create an inventory of all materials from association of the volunteer fire department in Konárovice. The inventory was made according to Basic Rules of Archival Processing. In the end of work will be digitized all archival materials for researches.

An assistant file schema was made for the collection of archival materials because the collection hasn't included any records management. The file schema was inspired by instructions for organization of voluntary association's archives. The collection is not complete and some materials are lost. The biggest amount of documents was made after the year 1989, however the collection includes some archival materials from years 1889 and 1899.

Physical condition of documents is not perfect, because documents were stored in inappropriate place. When the bachelor's thesis will be finished, the collection will be packed and deposit in a suitable place. The digitalization of documents and photos was also made by author. These digital copies will be given to State regional archive in Prague and will be posted on its web eBadatelna.

Keywords: digitalization, fireman, inventory, Konárovice, voluntary association

Obsah

Úvod	12
1 Shromáždění roztroušeného materiálu	15
2 Zpracování a inventarizace dokumentů	18
2.1 Vymezení „archivního“ souboru	18
2.2 Název archivního fondu	19
2.3 Pořádání „archivního“ souboru	19
2.3.1 Výběr „archiválií“ a provedení vnitřní skartace	19
2.3.2 Výběr pořádacího schématu a inventarizace fondu	20
3 Digitalizace fondu	22
3.1 Metodická úprava digitalizace v SOA Praha	22
3.1.1 Úprava názvu souborů podle ZP 2015	23
3.2 Zvolená digitalizační metoda a příprava digitalizačního pracoviště	24
3.3 Hardwarové a softwarové vybavení	24
3.4 Průběh digitalizace	25
3.5 Tvorba metadat	27
4 Uložení dokumentů ve Státním okresním archivu Kolín	29
5 Stručná historie SDH Konárovice	30
5.1 Požáry v obci a boj s nimi před založením SDH Konárovice	30
5.1.1 Požáry a další živelné pohromy zachycené v berní rule	30
5.1.2 „Ohňové patenty“	31
5.1.3 Zákon č. 45/1876	33
5.2 Založení SDH Konárovice	35
5.2.1 Rok 1889	35
5.2.2 Rok 1899	37
5.3 První roky činnosti	39
5.3.1 1899–1909	39

5.3.2	1910–1927	45
5.3.3	1928–1935	46
5.4	Předvečer a průběh II. světové války	51
5.4.1	1936–1938	51
5.4.1	1939–1945	54
5.5	Od hasičů k požárníkům	56
5.5.1	1945–1950	56
5.5.2	1951–1953	60
7	Závěr	62
8	Seznam použitých pramenů a literatury	64
8.1.1	Seznam použitých pramenů	64
8.1.2	Seznam použité literatury	64
8.1.3	Seznam doporučené literatury	67
9	Textové přílohy	70
9.1	Zvolené pořadací schéma (varianta č. 2 – podle věcného hlediska)	70
9.2	Inventární seznam	71
9.3	Převodní tabulka názvů vyplňovaných metadat	90
9.4	Seznam požáru v obci v letech 1618–1953	91
9.5	Přepis nahrávek vyprávění zasloužilého hasiče Františka Belzy zachycených na audiokazetě	92
10	Obrazové přílohy	94
10.1	Kalibrační tabulky	94
10.2	Porovnání zaostření objektivu při snímání různým předloh	96
10.3	Ukázka digitalizátů	97

Seznam použitých zkratk

AS MV	Archivní správa Ministerstva vnitra ČR
ASSS MV	Archivní správa a spisová služba Ministerstva vnitra ČR
čes. z. z.	český zemský zákoník
ČSPO	Československý svaz požární ochrany
desk.	desky
JSDH	Jednotka sboru dobrovolných hasičů
k	karton
K	Koruna (1892-1918)
K	Protectorátní koruna (1939-1945)
Kč	Koruna československá (1919-1939)
Kčs	Koruna československá (po roce 1945)
kr.	krejcar
krab.	krabice
MJ ČSPO	Místní jednota Československého svazu požární ochrany
MJ SČsH	Místní jednota Svazu Československého hasičstva
MNV	Místní národní výbor
NA	Národní archiv
NAD	Národní archivní dědictví
OÚ	Obecní úřad
PO	Požární ochrana
ř. z.	říšský zákoník
Sb.	sbírka zákonů
SČsH	Svaz československého hasičstva
SDH	Sbor dobrovolných hasičů
SDH MO	Sbor dobrovolných hasičů – místní organizace
SH ČMS	Sdružení hasičů Čech, Moravy a Slezska
SOA	Státní oblastní archiv
SOkA	Státní okresní archiv
zl.	zlatý
ZO SPO	Základní organizace Svazu požární ochrany

ZP 2015	Základní pravidla pro zpracování archiválií (druhé rozšířené vydání z roku 2015)
ZŠ	Základní škola
ZÚHJ	Zemská ústřední hasičská jednota království Českého
ZHJ	Zemská hasičská jednota

Úvod

Sbory dobrovolných hasičů (dále jen SDH) patří mezi nejstarší a nejdéle působící dobrovolné spolky v řadě našich měst a obcí. Na mnohých místech jsou SDH v současnosti zároveň jediným zájmovým sdružením organizujícím kulturní a společenský život v dané lokalitě.¹

Pomineme-li založení profesionálního hasičského sboru v Praze, jehož předchůdci vznikají již v roce 1821,² spadá zakládání nejstarších SDH na území našeho státu do 2. pol. 19. stol. První SDH vznikl už v roce 1850 v městě Reichstadt (po roce 1945 přejmenováno na Zákupy), protože však jeho mužstvo tvořili pouze příslušníci německé národnosti, připadá prvenství nejstaršího českého SDH městu Velvary (okr. Kladno), jejichž sbor byl založen v roce 1864.³ V době neoabsolutismu se hasičské spolky řídily tzv. starým spolkovým zákonem⁴. Vznik spolku byl vázán na výslovné schválení ze strany státních úřadů. Konec absolutismu a s tím spojená postupná liberalizace společnosti, se v roce 1867 promítla ve vydání nového spolkového zákona⁵. Nově již stačilo pouze informovat státní úřady o úmyslu založit spolek a zaslat jim své stanovy k posouzení. V roce 1876 dochází k vydání zákona „*řád policie v příčině ohně pro Království České*“,⁶ upravujícího mimo jiné i vznik a činnost hasičských spolků. Toto uzákonění, zjednodušení byrokracie a uvědomění si prospěšnosti těchto spolků přispělo v sedmdesátých letech 19. stol. k rozmachu zakládání SDH ve městech, postupem doby rozšířených i do menších obcí.⁷

Oproti jiným hasičským spolkům jsou SDH Konárovice relativně mladá organizace. První zmínka o hasičích v Konárovicích se datuje až k roku 1889, kdy se obyvatelé obce Konárovice sešli v místním hostinci na ustavující schůzi spolku „*Sbor*“

¹ Viz např. závěrečné práce: **KREJČÍ**, Eva. *Role dobrovolných hasičů v životě vesnické komunity na příkladě obcí Bohuslávky, Oprostovice, Radslavice a Týn nad Bečvou*. Brno, 2012. Diplomová práce. Filozofická fakulta Masarykovy univerzity, Ústav evropské etymologie. Vedoucí diplomové práce Daniel Drápal.; **TESAŘOVÁ**, Jitka. *Význam sboru dobrovolných hasičů pro život jedince na vesnici*. Brno, 2014. Diplomová práce. Pedagogická fakulta Masarykovy univerzity, Katedra sociální pedagogiky. Vedoucí diplomové práce Tomáš Čech.; **TOBOLOVÁ**, Markéta. *Sbor dobrovolných hasičů a jeho role v každodenním životě obce Prchalov*. Brno, 2012. Diplomová práce. Filozofická fakulta Masarykovy univerzity, Ústav evropské etymologie. Vedoucí diplomové práce Daniel Drápal.

² **NITRA**, Josef. *Oheň a lidé v českých zemích do roku 1895*. 1. vyd. Nové Město nad Metují: Hasiči, 2010, s. 51-53.

³ Tamtéž, s. 58-61.

⁴ Císařský patent č. 253/1852 ř. z., tzv. starý spolkový zákon.

⁵ Zákon č. 134/1867 ř. z., o práve spolčovacím.

⁶ Zákon č. 45/1876 čes. z. z., „ *kterýmž se vydává řád policie v příčině ohně pro království České*“.

⁷ **NITRA**, Josef. *Oheň a lidé v českých zemích do roku 1895*. 1. vyd. Nové Město nad Metují: Hasiči, 2010, s. 58-61.

[!] *Dobrovolných hasičů v Konárovicích*, aby schválili jeho stanovy a zvolili si předsedu a členy výboru.⁸

Od dob svého založení vzniklo činností spolku množství regionálně historicky významných dokumentů vztahujících se k činnosti SDH Konárovice,⁹ avšak jejich nevhodnou správou bylo zapříčiněno, že tyto dokumenty byly ukládány roztroušeně v několika spolkových objektech a i v domácnostech jednotlivých členů. Toto roztroušené uložení dokumentů je velice problematické, neboť tím dochází k uchovávání spolkových dokumentů v prostředích s rozličnými klimatickými podmínkami. Zároveň jsou takto uložené dokumenty obtížně dostupné pro potencionální badatelské využití a nelze ani vyloučit možnost budoucí ztráty, případně jejich zničení.¹⁰ Jediným spolkovým dokumentem, který je v současnosti bezpečně uložen, je spolková pamětní kniha datovaná do let 1899–1909¹¹, deponovaná ve Státním oblastním archivu v Praze – Státním okresním archivu Kolíně (dále jen SOA Praha – SOKA Kolín).¹²

Hlavním cílem předkládané bakalářské práce je shromáždit veškeré dostupné spolkové dokumenty SDH Konárovice na jednom místě. Shromážděný materiál posléze zinventarizovat podle nových Základních pravidel pro zpracování archiválií, druhé rozšířené vydání z roku 2015¹³ (dále jen ZP 2015) a podle návodu pro Pořádání spolkových archivů z roku 2005¹⁴ a takto zpracovaný fond následně zdigitalizovat v souladu s pokyny ředitele Státního oblastního archivu v Praze (dále je SOA)¹⁵ a

⁸ Sdružení hasičů Čech, Moravy a Slezska (dále jen SH ČMS) – SDH Konárovice, k. 3, ref. ozn. 2/1/1//1, kopie protokolu ustavující schůze SDH z 25. 3. 1889 a stanovy sboru „Dobrovolných hasičů v Konárovicích“.

⁹ Fond obsahuje především dokumenty ze spolkové administrativy, diplomy z hasičských soutěží, čestná uznání a děkovnou korespondenci a velké množství fotografií. Převážná část materiálu však pochází až z období od 90 let 20. století do současnosti. Dokumenty z předchozích období jsou spíše jen jednotliviny než nějaké ucelnější celky, ale mnohdy se jedná o velice cenný materiál, který si zaslouží tu nejlepší možnou péči a vhodné uložení.

¹⁰ Konkrétní místa uložení dokumentů ani materiálové složení fondu nebylo nikdy písemně podchyceno. Členové spolku se spoléhali jen na svou paměť.

¹¹ V knize jsou dochovány pamětní zápisy od roku 1899 do roku 1909 a za rok 1931.

¹² SOA Praha – SOKA Kolín, f. SDH – místní organizace (dále jen SDH – MO) Konárovice, pamětní kniha 1899–1909. Pro potřeby této práce bude v následujícím textu pohlíženo na tuto archiválii jako již na zpracovanou, inventarizovanou a s opravenou datací: SOA Praha – SOKA Kolín, f. SH ČMS – SDH Konárovice, k. 1, ref. ozn. 1/1//1, pamětní kniha 1899–1931.

¹³ **WANNER**, Michal a kol. Základní pravidla pro zpracování archiválií. Druhé, doplněné a rozšířené vydání. Praha: Odbor archivní správy a spisové služby MV, 2015. 378 s. ISBN 978-80-86466-78-1.

¹⁴ **MACHOTKOVÁ**, Raisa – **KŘEŠTAN**, Jiří a kol. Pořádání spolkových archivů. *Archivní časopis*. Praha, Archivní správa MV ČR 2005, 55 (2), s. 1-25. ISSN 0004-0398.

¹⁵ Pokyn ředitele SOA Praha č. 21/2009 ze dne 9. listopadu 2009, kterým se zavádí jednotný postup pro tvorbu digitálních kopií archiválií v SOA Praha.

metodickým doporučením ředitele odboru Archivní správy a spisové služby Ministerstva vnitra ČR (dále jen ASSS MV).¹⁶

Po dokončení inventarizačních a digitalizačních prací bude členská základně SDH Konárovice předložena žádost předat spolkové dokumenty do péče SOKA Kolín a pro své interní potřeby si ponechat pouze jejich digitalizáty. V případě, že by členská základna SDH Konárovice odmítla předání analogových originálů dokumentů do archivu, projevila předběžně ředitelka SOKA Kolín PhDr. Lenka Neřoldová zájem uložit v archivu alespoň digitalizáty dokumentů a společně s vyhotovenou archivní pomůckou je zpřístupnit širší veřejnosti na webových stránkách SOA Praha v rámci portálu eBadatelna.

Tyto dokumenty zároveň poslouží společně s dalšími archivními¹⁷ či prozatím doposud „nearchivními“¹⁸ prameny, s odbornou literaturou a s vyprávěním místních pamětníků k sepsání širší historie SDH Konárovice v rámci oslav k 130. výročí založení spolku, které připadá na rok 2019.

¹⁶ Metodický návod č. 1/2001 ředitele Archivní správy a spisové služby MV, který upřesňuje technické parametry a požadavky při digitalizaci dokumentů v digitalizačních centrech.

¹⁷ V SOA Praha jsou uloženy fondy: Velkostatek Konárovice, evidenční list Národního archivního dědictví (dále jen NAD) 299 a Rodinný archiv Götzl, NAD 2946. V SOA Praha – SOKA Kolín jsou uloženy fondy: Archiv obce Konárovice, NAD 173; Místní národní výbor Konárovice (dále jen MNV), NAD 172; Národní fronta – místní akční výbor Konárovice (dále jen NF), NAD 1733; Obecní úřad Konárovice (dále jen OÚ), NAD 1395; Československý svaz hasičstva – okresní organizace Kolín (dále jen SČsH), NAD 1595; Svaz požární ochrany – okresní výbor Kolín (dále jen SPO), NAD 1221; Okresní úřad Kolín I, NAD 57; Farní úřad Konárovice, NAD 550; Základní devítiletá škola Konárovice, NAD 1397.

¹⁸ Ačkoliv stanovisko Archivní správy Ministerstva vnitra ČR (dále jen AS MV) z 24. května 1999, čj. AS/1-2019/99, ukládá obecní a městským úřadům povinnost zahrnout již uzavřené obecní kroniky do skartačního řízení, po jehož provedení budou uloženy v místě příslušném SOKA, či archivu města, je velká řada z nich neustále uložena na příslušných úřadech.

1 Shromáždění roztroušeného materiálu

Na počátku zájmu o osud dokumentů SDH Konárovice stojí archivní fond, který se nachází v péči SOkA Kolín pod číslem evidenčního listu Národního archivního dědictví (dále jen NAD) 1458. Jedná se o fond, jehož název zní: „Sbor dobrovolných hasičů – místní organizace Konárovice“, avšak jedinou dochovanou archiválií v tomto fondu je pamětní kniha z let 1899–1931, která byla do SOkA Kolín převzata v rámci výběru archiválií mimo skartačního řízení společně s dokumenty Základní školy Konárovice v roce 2001. Přitom zmínky o dalších spolkových dokumentech se nalézají jednak přímo v této pamětní knize, kde jsou zachyceny počty přijatých a odeslaných dopisů za roky 1903 a 1904,¹⁹ jednak v konárovecké obecní kronice v zápisu za rok 1987, kde se hovoří o „*dochovaných starých zápisech*“.²⁰ Osud těchto „starých“ dokumentů, ale i dokumentů novějších, kterých by po téměř 130 letech nepřetržité aktivní činnosti spolku mělo být velké množství, však prozatím nebyl dobře znám.

Několik kusů zarámovaných sportovních diplomů, čestná uznání a vyznamenání a jedna fotografie dnes tvoří společně se sportovními poháry výzdobu sálu hasičské klubovny. Při namátkovém průzkumu skříní v hasičské klubovně a posléze i v hasičské zbrojnici bylo nalezeno ještě několik dalších cenných dokumentů. V hasičské klubovně se jednalo hlavně o matriku členů z roku 1931, dále pak o požární knihu z 80 let 20. století, pokladní knihu z let 1951–1996, zápisy z výročních valných hromad SDH Konárovice z 90 let 20. století a z doby krátce po roce 2000, sportovní diplomy a několik fotografií. V hasičské zbrojnici zůstalo „uloženo“, respektive zapomenuto několik diplomů z hasičských soutěží z doby po roce 2010.

Při dalším pátrání, především mezi staršími členy výboru SDH, bylo zjištěno, že mnoho spolkových dokumentů je v současnosti uloženo v domácnostech členů. Největší část materiálu byla uložena v domě kronikáře spolku a zároveň i jednatele SDH Konárovice Jaromíra Růžičky. Šlo hlavně o několik dílů novodobé spolkové kroniky, korespondenci, fotografie, audiokazetu s vyprávěním zasloužilého hasiče Františka Belzy, sportovní diplomy atd. Spolkové kroniky byly vedeny mezi lety

¹⁹ SOA Praha – SOkA Kolín, f. SH ČMS – SDH Konárovice, k. 1, ref. ozn. 1/1//1, pamětní kniha 1899–1931. V roce 1903 bylo odesláno 31 a přijato 33 dopisů. V roce 1904 bylo odesláno 16 dopisů a přijato 19 dopisů.

²⁰ Obecní úřad (dále jen OÚ) Konárovice, Pamětní kniha obce Konárovice, 4. díl, 1975–1988, s. 138. „Výbor proto klade důraz na řádnou a včasnou přípravu oslavy této události a žádá MNV zakoupení kroniky, kde by byla činnost požární ochrany zaznamenána podrobně podle dochovaných starých zápisů. Jsou v nich zachyceny pracovní podmínky tehdejších požárníků, které by neměly upadnout v zapomnutí.“

2000 až 2004. Dokumenty za každý rok byly uloženy v samostatném šanonu v euro obalech. Vlastně se jedná o kombinaci kroniky a registratury, protože k jednotlivým ročním zápisům byly přikládány i sportovní diplomy, fotografie, korespondence a další dokumenty, postupně tak jak vznikly nebo přišly. Od roku 2005 přestaly být dokumenty jakkoliv řazeny a byly už pouze shromažďovány. V rámci korespondence byly nalezeny i dva dopisy z roku 1899 s oznámením o svolání ustavující schůze a s povolením k založení spolku. Mezi dokumenty se dále nacházela část stanov z roku 1889.

Další část materiálů měl doma nynější starosta SDH Konárovice Jaroslav Černík a také předseda revizní komise Josef Stáreček. U Jaroslava Černíka se nacházely desky s nejstaršími dokumenty, mezi nimiž byly i protokol o založení spolku a zbylá část stanov z roku 1889. V deskách se dále nalézaly registrační listiny spolku, fotografie, sportovní diplomy, seznamy členů JSDH atd. Josef Stáreček ve své domácnosti uchovával převážně fotografie ze sportovní činnosti.

V průběhu sběru dokumentů byla kontaktována i rodina po již zemřelém zasloužilém hasiči, bývalém veliteli a starostovi SDH Konárovice Františku Belzovi, ale všechny dokumenty týkající se jeho spolkových aktivit, které rodina měla k dispozici, byly již dříve předány do správy SDH Konárovice. Naopak došlo k náhodnému nálezu malého množství spolkových dokumentů na půdě Svatobora Zemana, jenž ani není členem SDH Konárovice. Spolkové dokumenty mu zůstaly po otci Václavu Zemanovi, starostovi Místní jednoty Československého svazu požární ochrany (dále jen MJ ČSPO) Konárovice v padesátých letech 20. století. Jde o několik kusů oběžníků a nařízení vyšších orgánů adresovaných MJ ČSPO Konárovice.

Několik spolkových dokumentů bylo uloženo i v budově OÚ Konárovice v šanonu týkajícího se Jednotky sboru dobrovolných hasičů (dále jen JSDH) obce Konárovice. Zde nastane při pořádání dokumentů zřejmě problém s určením původce, protože některé dokumenty SDH a JSDH Konárovice jsou provázané a jako v řadě jiných obcí i zde se jedná víceméně o totožnou organizaci.

V tuto chvíli nelze vyloučit možnost pozdějšího nalezení dalších dokumentů SDH Konárovice či jeho předchůdců v domácnostech dalších občanů, mezi dokumenty OÚ Konárovice, či při inventarizaci některého z dosud nezpracovaných archivních fondů v SOKA Kolín.

Bohužel část spolkových dokumentů pravděpodobně již nebude nikdy nalezena. V roce 1988 došlo mezi členy výboru Svazu požární ochrany (dále jen SPO) k hádce, jež vyústila odstoupením dosavadního jednatele Václava Sandholce z této

funkce. Ten poté v rozhořčení vyhodil celou registraturu do sběrného dvora v Konárovicích, kde byla později náhodou nalezena. Vzhledem k absenci jakýchkoliv registraturních pomůcek nebylo možné určit úplnost nalezené registratury a s největší pravděpodobností tak bylo neznámé množství dokumentů v té chvíli už navždy ztraceno.²¹

Tím, že byly dokumenty SDH Konárovice uloženy v rozdílných prostředích, byly vystaveny i odlišným klimatickým vlivům, nepočítaje dobu, po kterou spolkové dokumenty ležely ve sběrném dvoře ohrožovány rozmary počasí. Hasičská klubovna je dnes umístěna v budově bývalého hostince. Značné stáří budovy²² se již delší dobu projevuje na jejím stavu. Zemní izolace už místy neplní svou funkci a stěny budovy jsou velice vlhké, což se projevuje i na vnitřním klimatu. Vzhledem k tomu, že je hasičská klubovna používána jen příležitostně, příliš se zde nevětrá a v zimních měsících často dochází k promrzání objektu, je vnitřní prostředí značně proměnlivé a odvislé od ročního období. Zarámované dokumenty byly navíc ještě pověšeny na zeď stojící přímo proti oknům směřujícím k jihu. Prostředí hasičské zbrojnice bylo, co se týká uložení spolkových dokumentů, vůbec to nejhorší jaké je myslitelné. Na volně položených dokumentech se pozvolna usazoval prach. Nedaleko od nich se nacházel sklad s oleji, pohonnými hmotami a řadou dalších chemikálií. Ve zbrojnici není instalováno topení, takže zdejší prostředí je taktéž ovlivněno ročním obdobím a v neposlední řadě na dokumenty působily exhalace z výfukových plynů vozidla JSDH Konárovice (Avia A21). Z výše uvedených řádků plyne, že nejlepších podmínek se dostalo dokumentům uloženým mezi jednotlivými členy výboru SDH Konárovice, kteří je měli povětšinou v obytných prostorách ve skříni. Výjimkou v tomto ohledu byl pouze nález spolkových dokumentů na půdě rodinného domu Svatobora Zemana.

Shromáždění spolkových dokumentů ocenila i ředitelka SOkA Kolín, která požádala, v případě, že by tyto dokumenty nebyly předány do archivu, aby byly uloženy pouze na jednom místě a pokud možno v co pro ně nejvhodnějším prostředí.²³

²¹ Rozhovor s Jaroslavem ČERNÍKEM, starostou SH ČMS – SDH Konárovice, Konárovice 8. 2. 2018.

²² Budova čp. 16 je zachycena již na indikační skice stabilního katastru. Růžová barva budovy značí, že už byla celá, či z větší části zděná.

²³ Viz příloha 5 úplného znění vyhlášky č. 645/2004 Sb., kterou se provádějí některá ustanovení zákona o archivnictví a spisové službě a o změně některých zákonů, jak vyplývá ze změn provedených vyhláškami č. 192/2009 Sb. a č. 213/2012 Sb., je uvedena doporučená relativní vlhkost a teplota pro uložení jednotlivých typů archivních a knihovních materiálů.; **ŽUROVIČ**, Michal a kol. *Restaurování a konzervování archiválií a knih*. Vyd. 1. Praha: Paseka, 2002. s. 79-134.

2 Zpracování a inventarizace dokumentů

2.1 Vymezení „archivního“ souboru

Z archivního hlediska se jedná o fond vymezený na základě provenienčního principu. Problém ale nastává při určení původce, protože fond obsahuje jednak dokumenty SH ČMS – SDH Konárovice a jeho předchůdců, jednak dokumenty vztahující se k činnosti JSDH Konárovice a jejich předchůdců, jejichž původcem je ovšem OÚ Konárovice a jeho předchůdci. K objasnění vzniku tohoto problému je nutné znát alespoň rámcově vývoj hasičských spolků. Původní spolky „dobrovolných hasičů“ zakládané od 50. let 19. století vznikaly z iniciativy obecního zastupitelstva, případně místních obyvatel obce, např. velkostatkářů, sedláků, kteří takto chtěli chránit svůj majetek. SDH měly dvojí poslání, ochranu před ohněm a rozvoj kulturního života. Z archivního pohledu se tak jedná o jednoho původce, tj. konkrétní SDH. Ovšem zákonem a vládním nařízením z roku 1950,²⁴ došlo k oddělení represivní složky od hasičských spolků. Pomineme-li zde „Veřejná hasičstva z povolání“ a „Hasičstva závodní“, vznikají tak v řadě obcí tzv. „Veřejná hasičstva dobrovolná“, jež se stávají represivní složkou, a „Hasičské organizace“, fungující na spolkovém základě, které mají funkci preventivní, výchovnou a kulturní a toto rozdělení zůstalo zachováno až do dnešních dnů. V celé řadě obcí jsou ale tyto dva původci tak propojeni, že jakékoliv rozdělení je nejen nemyslitelné, ale zároveň i neproveditelné, což je i příklad zdejší SH ČMS – SDH a JSDH.²⁵

Řada obecních dokumentů vztahujících se k činnosti JSDH²⁶ a jejich předchůdcům byla uložena v rámci registratury SH ČMS – SDH Konárovice a naopak. K těmto dokumentům tedy byly vyhotoveny kopie. Originály dokumentů byly přerazeny ke svému původci a kopie byly v rámci zachování celistvosti obou registratur uloženy k druhému původci.

²⁴ Zákon 62/1950 Sb., o ochraně před požáry a jinými živelnými[!] pohromami. Vládní nařízení č. 135 ze dne 26. 9. 1950, o organizaci ochrany před požáry a jinými živelnými pohromami.

²⁵ Ve zřizovací listině JSDH Konárovice z roku 1996 je uvedeno 56 členů zásahové jednotky, což je celkový počet členů spolku! Viz SH ČMS – SDH Konárovice, k. 4, ref. ozn. 2/1/2/2//1, zřizovací listiny JSDH.

²⁶ Jedná se především o jmenovací dekrety velitelů, zástupců velitelů, preventistů a členů zásahové jednotky, které jmenuje starosta obce na základě návrhu ze strany výboru SDH.

2.2 Název archivního fondu

Současný archivní fond, který je v péči SOkA Kolín, nese název „Sbor dobrovolných hasičů – místní organizace, Konárovice (1889–1909)“. Toto označení pravděpodobně vzniklo mylným vyložením *Všeobecných zásad tvorby názvu archivních fondů a sbírek*, konkrétně 5. odstavce, jehož celý text zní: „*U názvů archivních fondů, odvozených z názvů jejich původců, kteří byli samostatnou součástí útvarů s širší působností, uvádí se bližší organizační či místní určení v nominativu za tímto názvem a je od něho odděleno pomlčkou (například Svaz přátel SSSR - místní organizace XY; ROH - okresní odborová rada XY). V případě orgánů politických stran se v názvech příslušných archivních fondů užívá označení výbor (například KSC - okresní výbor XY).*“²⁷ SDH ovšem nikdy nebyla nějaká zastřešující organizace působící na větším územní, ale vždy se jednalo pouze o konkrétní sbor v dané obci. Zastřešujícími celostátními hasičskými organizacemi byly dříve např. Zemská ústřední hasičská jednota království Českého (dále jen ZÚHJ), či Československý svaz požární ochrany (dále jen ČSPO). V současnosti je takovouto organizací SH ČMS. Autor této práce navrhuje, vzhledem k výše zmíněným řádkům, změnit dosavadní pojmenování archivního fondu a nově použít název „Sdružení hasičů Čech, Moravy a Slezska – Sbor dobrovolných hasičů Konárovice (1889–2017)“.

2.3 Pořádání „archivního“ souboru

2.3.1 Výběr „archiválií“ a provedení vnitřní skartace

V letech 2016–2018 bylo v rámci shromáždění spolkových dokumentů autorem práce převzato cca 1,2 bm více méně neroztříděného materiálu. Prvním krokem v rámci pořádacích prací bylo pečlivé projití celého fondu a označení těch dokumentů, na které se vztahuje příloha č. 2 archivního zákona.²⁸ V této příloze se uvádí taxativní výčet dokumentů, které budou podle svého obsahu vždy předloženy k výběru za archiválie. K činnosti spolku SH ČMS – SDH Konárovice a jeho předchůdců, se vztahují tyto oddíly přílohy č. 2:

2. Zakládací listiny, statuty, organizační řády a další dokumenty o organizační struktuře, vedení, správě, řízení, kontrole, činnosti a jejich výsledcích

²⁷ Anonym. Všeobecné zásady tvorby názvů archivních fondů a sbírek. In: *Ministerstvo vnitra České republiky* [online]. [cit. 11. 4. 2018]. Dostupné z: <http://www.mvcr.cz/clanek/vseobecne-zasady-tvorby-nazvu-archivnich-fondu-a-sbirek.aspx>.

²⁸ Zákon č. 499/2004 Sb., o archivnictví a spisové službě a o změně některých zákonů, ve znění pozdějších předpisů.

g) politických stran, politických hnutí, spolků, ústavů, odborových organizací a organizací zaměstnavatelů

4. Dokumenty geodetické a kartografické, katastry nemovitostí

6. Kroniky

7. Matriky narozených, oddaných, registrovaných partnerů, zemřelých, vojenské, studentů, členů komor a spolků, sbírky matričních listin, dokumenty o nabytí a pozbytí státního občanství

8. Roční rozpočty, závěrečné účty, roční účetní závěrky

K těmto dokumentům posléze přibyly dokumenty s trvalou historickou hodnotou, vztahující se k zájmové a odborné činnosti spolku, členským a účetním záležitostem, a dále pak všechny fotografie, tisky a předměty ikonografické povahy.

V rámci inventarizačních prací bylo z fondu vyřazeno 0,36 bm dokumentů bez trvalé hodnoty, multiplikátů a obalových materiálů. Vyřazené dokumenty jsou doposud uloženy u autora. Z důvodu ochrany osobních údajů podle aktuálního znění zákona č. 101/2000 Sb., bude členům navrženo zničení těchto vyřazených dokumentů.²⁹

2.3.2 Výběr pořádacího schématu a inventarizace fondu

Metodicky je všeobecné zpracování archiválií v ČR upraveno ZP 2015.³⁰ Pořádání fondů původců, u nichž se předpokládá jistá totožná agenda, případně organizační struktura je upraveno jednotlivými metodickými pokyny, návody či vzorovými schématy.

Návod na pořádání spolkových archivů pochází z pera autorů Raisy Machatkové, Jiřího Křesťana a kolektivu, který vyšel na stránkách Archivního časopisu v roce 2005.³¹ V tomto návodu je popsána historie vývoje spolků na našem území, vymezení spolkových fondů, základní problémy, které mohou při pořádání spolkových archivů nastat, ale hlavně je zde zveřejněno vzorové pořádací schéma. Vzhledem k tomu, že většina spolků neměla spisové plány, jsou spisy ve schématu rozděleny na dvě varianty. Varianta č. 1., podle organizační struktury, má být použita v případech, kdy byla organizační struktura původce stálá a přesně vymezená, případně je lze zpětně zrekonstruovat podle dochovaných dokumentů. Varianta č. 2, podle věcného hlediska,

²⁹ Jedná se především o multiplikáty seznamů členů spolku z doby kolem roku 2000, které obsahují kromě jména a příjmení i data narození, rodná čísla a přesné adresy.

³⁰ **WANNER**, Michal a kol. Základní pravidla pro zpracování archiválií. Druhé, doplněné a rozšířené vydání. Praha: Odbor archivní správy a spisové služby MV, 2015. 378 s. ISBN 978-80-86466-78-1.

³¹ **MACHOTKOVÁ**, Raisa – **KŘEŠŤAN**, Jiří a kol. Pořádání spolkových archivů. *Archivní časopis*. Praha, Archivní správa MV ČR 2005, 55 (2), s. 1-25. ISSN 0004-0398.

by měla být použita v případech častých změn organizační struktury, či pokud nelze organizační strukturu z jakéhokoliv důvodu již zpětně rekonstruovat.³²

Kromě prvních desíti let své činnosti, byl SDH Konárovice vždy součástí nějaké větší organizace, ať už to byli dřívější ZÚHJ, ČSPO, či nynější SH ČMS. Protože se vždy jednalo a jedná o místní organizaci / odbočku spolku a dochovaný materiál do 90 let 20. stol. je značně torzovitý, bylo zvoleno pořádací schéma spisů podle varianty č. 2, tj. podle věcného hlediska. Zvolené pořádací schéma se nachází v textové příloze č. 8.1. Kromě skupiny „II. Spisový materiál“, oddíl „A. Registraturní pomůcky“ a „B. Spisy“ části „8. Styky zahraniční“ obsahuje fond dokumenty ze všech částí navrženého vzorového schématu pro pořádání fondů spolků.

Zpracování a inventarizace fondu provedl Mgr. Jiří Kutil v průběhu prosince 2017 a ledna 2018 v souladu se zněním ZP 2015. Dokumenty byly následně očíslovány, zdigitalizovány a poté uloženy do archivních kartonů, které poskytl SOKA Kolín. Samotný inventář je přiložen v textové příloze č. 8.2.

³² MACHOTKOVÁ, Raisa – KŘEŠŤAN, Jiří a kol. Pořádání spolkových archivů. *Archivní časopis*. Praha, Archivní správa MV ČR 2005, 55 (2), s. 16.

3 Digitalizace fondu

3.1 Metodická úprava digitalizace v SOA Praha

Vývoj archivních digitalizačních aktivit, započatý v České republice v roce 1998 vydáním metodického pokynu³³ Archivní správou Ministerstva vnitra, byl již popsán v řadě článků a vysokoškolských prací a není tedy na místě jej zde znovu opakovat.³⁴ V tomto oddíle se zaměříme pouze na metodickou úpravu digitalizace, podle níž se řídí pracovníci SOA Praha.

Digitalizace v SOA Praha je metodicky upravena pokynem ředitele SOA Praha č. 21 z roku 2009, který vstoupil v platnost od 1. 1. 2010.³⁵ Na deseti stranách jsou v tomto pokynu popsány způsoby digitalizace, možné technické prostředky a technické požadavky kladené na digitalizáty, tvorba názvů, atd.

Technické specifikace, které musí jednotlivé digitalizáty splňovat jsou konkrétně uvedeny v čl. 4. Barevná hloubka je rozdělena podle předlohy. Černobílé předlohy musí mít barevný rozsah 8 bitů, barevné předlohy 24 bitů. Velikost obrazu se uvádí v obrazových bodech. Na prvním místě je počet sloupců (X), na druhém místě počet řádků (Y). Hodnota DPI by měla minimálně dosahovat 300 DPI, u detailů pak 600 DPI. Snímky lze uložit ve formátech JPG (JPEG), TIFF, PNG a PDF. Komprese souborů je povolena pouze pro dokumenty určené jako badatelské kopie. Akceptovatelné úpravy jsou pouze ořez, doostření a převod typu souboru s nastavením kvality uložení.

Tvorbou názvů se zabývá čl. 5 pojmenovaný: Jednoznačná identifikace – název souboru a adresářová struktura. Název souboru u zpracované a inventarizované archiválie má syntaxi:

**cisloarchivu_cisloNAD_zkratkanazvufondu_inventarnicislo_karton_signatura_foli
ostrananeboporadovecislo_popis**

V případě nezpracovaných archiválií má název snímku tuto strukturu:

cisloarchivu_cisloNAD_nazevfondu_popis

³³ Metodický pokyn AS MV ze dne 25. září 1998, k využívání digitálních reprodukčních technologií v archivní praxi.

³⁴ Vývoji digitalizace v jednotlivých archivech bylo věnováno celé 14. číslo třeboňského sborníku Archivum Trebonense. Viz **PLÁVEK**, Aleš František (ed.) *Archivum Trebonense: sborník odborných prací z pramenů jihočeských archivů*. Třeboň: Státní oblastní archiv v Třeboni, 2017. Sv. 14, 511 s. [Sborník příspěvků věnovaný digitalizaci v paměťových institucích]. ISBN: 978-80-906860-1-4.

³⁵ Pokyn ředitele SOA Praha č. 21/2009 ze dne 9. listopadu 2009, kterým se zavádí jednotný postup pro tvorbu digitálních kopií archiválií v SOA Praha.

Položky, které neexistují, jsou vynechány. Pro lepší přehlednost lze název zpřesnit těmito zkratkami: invc = inventární číslo, k = karton, sg = signatura, f = folio, r = recto, v = verso, s = strana. Stránky se číslovají podle skutečnosti, na původní číslování stránek / folií se nebere zřetel. Pořadové číslo u digitálních výstupů musí být dvojmístné respektive trojmístné. Vždy se začíná číslem 01 nebo 001.

Pro přehlednost a snadné vyhledávání je v pokynu dále stanovena i adresářová struktura složek, jenž musí být kvůli zastupitelnosti jednotlivých pracovníků stejná v rámci celého SOA Praha. Adresářová struktura má následující syntaxi:

disk:/digitalizace/soubory/archiv_nazevfondu_inventarnicislo_karton_signatura/

3.1.1 Úprava názvu souborů podle ZP 2015

Pojmenování souborů v tomto pokynu ještě vychází ze starších pravidel pro pořádání archiválií. V nových ZP2015 bylo inventární číslo nahrazeno referenčním označením, tj. čísla oddělenými lomítky, označujícím přesné začlenění archiválií do stromové struktury. Vzhledem k tomu, že pracovníci v SOA Praha prozatím neřešili pojmenování souborů podle nových ZP2015 a zároveň v názvech souborů není možné využívat lomítka, navrhuji nahradit znak „lomítko“ znakem „čárka“ a pro pojmenování referenční označení používat zkratku „refo“. Název souboru podle tohoto návrhu by poté měl tuto syntaxi:

cisloarchivu_cisloNAD_zkratkanazvufondu_referencnioznaceni_karton_popis

Například název prvního souboru pamětní knihy z let 1899-1931, uložené nyní v SOkA Kolín³⁶ by zněl:

221204010_01458_sdhkonarovice_refo1,1,,1_k01_pametnikniha_001

Změnu muselo prodělat i pojmenování adresářové struktury, v níž se také uvádělo inventární číslo. Po nahrazení inventárního číslo referenčním označením má adresářová struktura tuto syntaxi:

disk:/digitalizace/soubory/archiv_nazevfondu_referencnioznaceni_karton/

Například digitální soubory již výše zmíněné pamětní knihy budou uloženy v adresáři:

digitalizace/soubory/sokakolin_sdhkonarovice_refo1,1,,1_k01/

³⁶ SOA Praha – SOkA Kolín, f. SH ČMS – SDH Konárovice, k. 1, ref. ozn. 1/1//1, pamětní kniha 1899–1931.

3.2 Zvolená digitalizační metoda a příprava digitalizačního pracoviště

Již při prvotních úvahách o tématu bakalářské práce a následně i při jejím zadání do univerzitního systému STAG bylo počítáno, že digitalizace dokumentů bude provedena pouze vlastními technickými prostředky autora. Vzhledem k finančním a prostorovým možnostem autora, digitalizace probíhala v „domácím prostředí“, byla zvolena poměrně levná a velmi rychlá digitalizační metoda, tj. digitalizace dokumentů za pomoci digitálního fotoaparátu. Mimo výše zmíněné klady, rychlost a cenová dostupnost, má ale tato zvolená metoda i své nevýhody, mezi něž se řadí především nutnost zachování stálých světelných podmínek, možnost ovlivnění barevnosti dokumentu okolním prostředím a ruční vyvážení bílé barvy.

Protože existuje celá řada vnějších faktorů, které ovlivňují výslednou kvalitu digitalizátů, jsou moderní profesionální digitalizační pracoviště specificky zařizovány. Samozřejmostí by mělo být osazení svítidel stálým osvětlením,³⁷ okna a případně i dveře do místnosti by neměly propouštět žádné světlo a stěny by měly být opatřeny nátěrem v 18% neutrální šedé³⁸ barvě nebo tmavší.³⁹ K docílení těchto ideálních podmínek i v domácím prostředí bylo proto nutné přikročit k několika improvizovaným řešením. Kvůli zamezení průniku denního světla do místnosti, probíhalo pořizování jednotlivých snímků pouze v nočních hodinách. K zamezení ovlivnění barevnosti z okolního prostředí byla ze všech stran kolem stativu a digitalizovaného dokumentu natažena matná černá látka, čímž došlo k vytvoření plenty. Stálou světelnost zajišťovala dvojice LED žárovek⁴⁰ v neutrální bílé barvě. Rovnoměrného rozptýlení světelného toku bylo dosaženo pomocí dvou fotografických softboxů. Osvětlení bylo umístěno z boků snímaných dokumentů pod úhlem 45°.

3.3 Hardwarové a softwarové vybavení

Přestože se obecně používá termín „digitalizace digitálním fotoaparátem“, neznamená to, že by se jednalo o jediný technický prostředek, který je k tomu účelu

³⁷ Naprosto nevhodné je v tomto případě použití klasických žárovek, které neustále mění svou teplotu chromatičnosti.

³⁸ 18% neutrální šedou barvou se rozumí takový nátěr, od kterého se odrazí pouze 18% světelných paprsků.

³⁹ Bílá barva není příliš vhodná kvůli své vysoké odrazivosti světla. Pod pojmem tmavší se myslí pouze barvy v odstínech šedi! Jakákoliv pastelová barva by se nepříznivě projevila na výsledné barevnosti digitalizátů. Digitalizátor by se měl zároveň vyvarovat jakéhokoliv červeného kusu oblečení.

⁴⁰ Vlastnosti: LED žárovka; neutrální bílá barva; 4100 k; 1060lm; Ra ≥ 80.

potřebný. Na kvalitě digitalizátů se kromě vlastního „těla“ digitálního fotoaparátu⁴¹ největší měrou podílí zejména vhodně zvolený objektiv, stativ a osvětlení. Ze softwarových prostředků to jsou především ovladače digitálního fotoaparátu⁴² a software na úpravu fotografií dodaný výrobcem fotoaparátu.⁴³

Pro digitalizační práce byl použit dnes již starší digitální fotoaparát Canon EOS 50D, disponující CMOS snímačem o rozlišení 15,1 Mpix. Formát snímače je APS-C,⁴⁴ což znamená, že ohnisková vzdálenost použitého objektu se násobí crop faktorem 1,6. Ovšem na druhou stranu to má i svou nespornou výhodu, tj. omezení vinětace,⁴⁵ protože pro vykreslení obrazu je používána pouze středová část optické soustavy. Maximální velikost digitálních fotografií, které lze tímto přístrojem pořídit činí 4752 x 3168 px.

Výběr vhodného objektivu je nejdůležitější částí přípravy digitalizačních prací, protože objektiv ovlivňuje množství zachycených detailů.⁴⁶ Obecně by se mělo jednat o objektiv s pevným ohniskem,⁴⁷ jenž netrpí vinětací a soudkovitostí. V tomto případě byl zvolen objektiv Canon EF 50 mm f 1,4 USM, skládající se pouze ze 7 optických členů. Po vynásobení crop faktorem se z tohoto objektivu stane objektiv s ohniskovou vzdáleností 80 mm.

Postprodukční práce a doplnění metadat probíhalo v softwaru Digital Photo Professional, EOS Lens Registration Tool a Adobe Photoshop Elements 8.

3.4 Průběh digitalizace

Jak již bylo výše zmíněno, veškeré pořizování snímků probíhalo pouze v nočních hodinách, čímž došlo k udržení stálých světelných podmínek po celou dobu digitalizace dokumentů.

Při snímání jednotlivých předloh nemohla být využita celá plocha snímače. Poměr stran snímače zvoleného digitálního fotoaparátu je 3:2, což víceméně odpovídá poměru

⁴¹ V tomto případě se myslí pouze digitální zrcadlovky, popřípadě ještě některé bezzrcadlové přístroje s výměnnými objektivy.

⁴² Veškeré nastavení a ovládání fotoaparátu je možné přes PC, čímž je i zabráněno roztřesení fotoaparátu při zmáčknutí spouště.

⁴³ Software se využívá k odstranění „vad“ objektivu, tj. především k doostření, a k převedení souborů z formátu RAW do TIFF.

⁴⁴ Snímač použitý v tomto digitálním fotoaparátu má rozměry 22,3x14,9 mm. Pro porovnání fullframe snímače používaného v profesionálních digitálních fotoaparátech mají rozměry 36x23,9 mm.

⁴⁵ Vinětace je optická vada, která se projevuje nižším jasem v okrajových částech snímku. Jedná se o tzv. „tmavnutí rohů“.

⁴⁶ V obrazové příloze č. 10.1 Porovnání zaostření objektivu při snímání různým předloh jsou srovnávací výřezy zaostření s různým rozlišením.

⁴⁷ Objektivy s pevným ohniskem mají malý počet členů, ze kterých je složena celá optická soustava, většinou pouze okolo 6-7 ks. Naproti tomu zoom objektivy mají optických členů i kolem 12-16 ks. S vyšším počtem optických členů dochází ke zhoršení kvality obrazu.

stran formátům ze skupiny A i B, avšak vedoucího digitalizačního pracoviště v SOA Praha vznesl požadavek, aby u každé snímané předlohy, byla přiložena i barevná kalibrační tabulka BST 13 (Colour Chart #13). Protože byla kalibrační tabulka umístěna při kratší straně, došlo ke změně poměru stran snímaných předloh z 3:2 na přibližně 3,5:2.

Vždy před započítáním digitalizačních prací bylo provedeno vyrovnaní fotoaparátu se snímanou plochou pomocí vodováhy umístěné v sáňkách blesku, kalibrace zaostření objektivu pomocí kalibračních tabulek RESd⁴⁸ a RESf⁴⁹ a barevná kalibrace pomocí barevné a černobílé kalibrační tabulky BST 13 (Colour Chart #13) a (Grey Scale #13).⁵⁰ Při snímání jednotlivých předloh už byla přikládána pouze barevná kalibrační tabulka BST 13⁵¹. Aby byla plocha snímače využita co nejefektivněji, byly analogové předlohy snímány z různé výšky v závislosti na velikosti předlohy. Dokumenty vyhotovené na nosiči formátu A3 byly fotografovány z výšky 130 cm,⁵² A4 z výšky 100 cm, A5 z výšky 90 cm, A6 a analogové fotografie 9x13 a 10x15 cm z výšky 75 cm. Snímání předloh na formátech B4 probíhalo ze vzdálenosti 110 cm. Před každým pořízením snímku bylo potřeba dokument zarovnat, aby se zabránilo možnosti vzniku nežádoucího moaré.

Pořízení snímku je ovlivněno třemi faktory – časem, clonou a citlivostí snímače (u analogového fotoaparátu citlivostí filmového materiálu). Protože při digitalizačních pracích byl fotoaparát umístěn na stativu, odpadl problém s časem, který mohl být nastaven na tzv. „dlouhý“ čas 1,6 – 2 s.⁵³ Výsledná kvalita digitalizátů tak byla ovlivněna především vhodným nastavením citlivosti a clony. Omezení vzniku digitálního šumu, který se objevuje při použití vyšších hodnot ISO, bylo docíleno nastavením nejnižší dostupné hodnoty ISO 100. K zachycení co největšího množství detailů a ostré kresbě byla zvolena clona f8, protože při nižších clonách kreslí objektiv moc jemně. Zvolení vyšší clony by nepřineslo zvýšení detailů a ostroty, ale pouze by vedlo k nutnosti nastavit delší čas nebo zvýšit hodnotu ISO.

Výstupy z digitálního fotoaparátu mají standardně nastavenou hodnotu 72 DPI, avšak skutečná výsledná hodnota DPI se vypočítává pomocí počtu použitých pixelů

⁴⁸ Resolution test chart for digital still cameras. Viz Obrazová příloha 10.1 Kalibrační tabulky.

⁴⁹ Resolution test chart for optics and film cameras. Viz Tamtéž.

⁵⁰ Tamtéž.

⁵¹ Součástí kalibrační tabulky je i měřítko v cm, takže kromě barevné kalibrace obsahuje každý snímek zároveň i objektivizační údaj.

⁵² Jedná se o vzdálenost mezi analogovou předlohou a plochou snímače digitálního fotoaparátu, která je na těle fotoaparátu vyznačena symbolem ∞ .

⁵³ Různé doby času jsou závislé na výšce mezi snímanou předlohou a digitálním fotoaparátem.

snímače a velikosti zachycené předlohy.⁵⁴ Se zvyšující se výškou fotoaparátu od snímané předlohy se zmenšují hypotetické hodnoty DPI, tedy formát A6 případně fotografie⁵⁵ má přibližnou hodnotu rozlišení 420 DPI, formát A5 má 360 DPI, formát A4 má 310 DPI a A3 už jen 230 DPI. Dokumenty vyhotovené na papírech formátu B jsou ve fondu zastoupeny pouze skupinou B4, tyto dokumenty mají kvůli své velikosti rozlišení pouze okolo 260 DPI.

Vzorec pro výpočet DPI⁵⁶

$$\frac{\text{šířka snímaného dokumentu (px)}}{\text{šířka snímaného dokumentu (cm)}} = x$$

$$\frac{\text{výška snímaného dokumentu (px)}}{\text{výška snímaného dokumentu (cm)}} = y$$

Výsledek z obou vzorců musí být stejný. Po vynásobení těchto hodnot hodnotou 2,54 získáme skutečné DPI snímku.

$$x, y * 2,54 = \text{hodnota DPI}$$

Snímky se z fotoaparátu ukládaly rovnou do PC. Jako barevný prostor byl použit Adobe RGB. K prvotnímu uložení informací byl zvolen formát RAW. Doostření a odstranění vad objektivu probíhalo v programu Digital Photo Professional, ver. 4.7, za pomoci zásuvného modulu EOS Lens Registration Tool ver. 1.5.0. Následně byl snímek převeden z formátu RAW do formátu TIFF,⁵⁷ sloužícího pro uchování bezpečnostních kopií archiválií. Postprodukční práce týkající se ořezu, případně vyrovnání nebo otočení snímku, jakož i doplnění metadat probíhalo v programu Adobe Photoshop Elements 8. Nakonec byl ještě vygenerován snímek ve formátu JPEG, sloužící jako badatelská kopie pro zveřejnění na portálu e-Badatelna.

3.5 Tvorba metadat

Pro potřeby digitalizace takto malého množství dokumentů by nebylo ekonomicky ani časově přínosné upravovat nějaké open-source řešení pro tvorbu

⁵⁴ Veškeré tyto výpočty DPI jsou ale přesto pouze přibližné.

⁵⁵ Myšlena je analogová fotografie o rozměrech 9x13 / 10x15 cm.

⁵⁶ Jedná se o lehce upravený vzorec, který je použit v článku Martina Šámala a Jana Šejbla. Viz ŠÁMAL, Martin – ŠEJBL, Jan. Digitalizace Sbírký Scrap-books v Národním muzeu – Náprstkově muzeu asijských, afrických a amerických kultur. In: *Archivum Trebonense: sborník odborných prací z pramenů jihočeských archivů*. PLÁVEK, Aleš František (ed.) Třeboň: Státní oblastní archiv v Třeboni, 2017. Sv. 14, s. 332-343. ISBN: 978-80-906860-1-4.

⁵⁷ TIFF, nekomprimovaná verze 6.

metadat a jejich následný export a uložení ve formátu XML. Dle výzkumné zprávy projektu na záchranu skleněných negativů vypracované pracovníky Národního archivu (dále jen NA)⁵⁸ postačuje pro takto malé množství digitalizátů pouze uložení metadat do příslušných EXIF souborů jednotlivých fotografií, případně vytvoření jednoduché tabulky v tabulkovém programu.⁵⁹ Při správném vyplnění lze metadata z EXIF souborů případně i z tabulkového souboru kdykoliv v budoucnu převést do sofistikovanější databáze. V případě této bakalářské práce byla na základě předchozí domluvy s pracovníky SOA Praha zvolena metoda uložení potřebných metadat pouze do EXIF souborů.

Technická metadata o digitalizačním zařízení a použitém softwaru se ukládala do EXIF souborů fotografií automaticky ihned při jejich pořízení. Popisná metadata dle požadavků SOA Praha byla do souborů doplněna až při následné postprodukci / postprocessingu. Z oblasti administrativních metadat došlo pouze k vyplnění práv, tj. autoři fotografií, vlastnická práva, licence. Vyplnění popisných a vlastnických metadat k jednotlivým snímkům bylo provedeno za pomoci softwaru Adobe Photoshop Elements 8. Tento program umožňuje dávkovou změnu metadat. Doplnění dalších metadat si zajistí již pracovníci SOA Praha při uložení digitalizátů do svého repozitáře a nahrávání uživatelských kopií na portál eBadatelna.

K editaci metadat v prostředí programu Adobe Photoshop Elements 8 slouží jednoduchý nástroj, kterým lze doplnit velké množství metadat přímo do EXIF souborů, případně si vyplněná metadata vyexportovat do zvláštního souboru uloženém ve formátu XMP. Součástí formátu XMP je i oddíl obsahující část metadatového standardu Dublin Core.

Protože názvy polí vyplňovaných v SOA Praha se neshodují s názvy polí v editoru metadat / EXIF souboru, bylo potřeba vytvořit převodní tabulku.⁶⁰

⁵⁸ Výzkumná zpráva projektu výzkumu a vývoje (Ad č. j. NA 3671/2007-12) „Zpracování postupu na záchranu světlocitlivých archivních dokumentů na skleněné podložce (deskové negativy), jejich ošetření, archivaci (dlouhodobé uložení), zabezpečení a zpřístupnění“.

⁵⁹ Tamtéž, str. 405.

⁶⁰ Tabulka je vložena do textové přílohy č. 9.3 Převodní tabulka názvů vyplňovaných metadat.

4 Uložení dokumentů ve Státním okresním archivu Kolín

Již při shromažďování roztroušených dokumentů byla ostatním členům spolku nastíněna možnost uložení vybraných dokumentů v SOkA Kolín a pro vlastní potřeby si ponechat pouze jejich digitální kopie. Avšak tato autorova iniciativa se bohužel u některých členů nesečkala s kladným přijetím. Nakonec došlo ke kompromisu, kdy shromážděné dokumenty již nebudou zpětně děleny a vráceny svým „uschovatelům“, ale zůstanou uloženy pohromadě ve vhodných prostorách. SOkA Kolín převezme digitální kopie spolkových dokumentů, které zpřístupní přes svůj portál eBadatelna.

5 Stručná historie SDH Konárovice

5.1 Požáry v obci a boj s nimi před založením SDH Konárovice

Nejstarší dochovaná zmínka o požárech v Konárovicích pochází z roku 1622. Vesnice tehdy měla 27 selských usedlostí, ale obydleno jich bylo pouze devět,⁶¹ zbytek byl pustý, jednak kvůli zběhnutí obyvatel pro víru, jednak kvůli „pohoření“.⁶² V následujících letech třicetileté války utrpěly Konárovice další značné škody. Popis místního stavu v roce 1650 podal již ve svém článku z roku 1884 Josef Vávra: „Zajisté byla ves Konárovice spálená, ves Ohaříčky úplně pustá, tvrz na krov spálená, zdi její se bořily a ssýpaly[!], z dvora poplužního s[!] stodolami, chlévy, sýpkou a ovčínem rovněž zbyly holé zdi, pivovar byl zkažený, mlýn při Labi úplně svalený, vinnice[!] zpuštěná, rybník prázdný, kostel sv. Kříže na spadnutí. Dvory kmetcí[!] byly na díle pusté, a ten nečetný lid sedlský[!], nakolik ho zbývalo, neměl ani dobytka ani potahův[!] a váznul v nouzi a bídě.“⁶³

5.1.1 Požáry a další živelné pohromy zachycené v berní ruli

V částech berní ruly zaznamenávající daňové povinnosti pro statek Konárovice pana Humprechta Račina nejsou k roku 1654 zachyceny žádné požáry ani „pohořalé“ usedlosti sedláků, chalupníků nebo zahradníků,⁶⁴ avšak jsou zde zmíněny některé později propuknuvší požáry. Dne 15. září 1661 vyhořel statek sedláka Martina Řípy a tentýž statek vyhořel i v roce 1713. V roce 1722 vyhořelo stavení evidované v roce 1654 na chalupníka Bartoně Černého.⁶⁵

Po mnoho staletí používané prakticky nezměněné dřevěné konstrukce selských stavení, společně s proutěnými, posléze dřevěnými komíny vymazanými hlínou a doškové, či šindelové střechy byly velice náchylné k propuknutí ničivých požárů. Blízkost jednotlivých objektů navíc zapříčinila, že nezdědka kdy shořela většina nebo dokonce všechna stavení v daném místě. Hasební prostředky byly velice primitivní, jednalo se pouze o kýble, lopaty, sekery, žebříky a trhací háky. V tehdejších dobách

⁶¹ ČERMÁK, Kliment. Současný přehled držitelů zboží v kraji Čáslavském dle register kontribuce z r. 1622. *Památky archeologické a místopisné*. Praha, 1875, vol. 10, no. 2, s. 326.; VÁVRA, Josef. Konárovice, statek zemský. *Sborník historický*. Praha, 1884, vol. II, no. 3, s. 141.

⁶² VÁVRA, Josef. Konárovice, statek zemský. *Sborník historický*. Praha, 1884, vol. II, no. 3, s. 141.

⁶³ Tamtéž, s. 142.

⁶⁴ HAASOVÁ, Marie. *Berní rula. 19, Kraj Kouřimský. Díl II.* 1. vyd. V Praze: Státní pedagogické nakladatelství, 1952, s. 666-669, 828.

⁶⁵ HAASOVÁ, Marie, ed. *Berní rula. 18, Kraj Kouřimský. Díl I.* 1. vyd. V Praze: Státní pedagogické nakladatelství, 1952, s. 455.

bylo jedinou možností jak zamezit dalšímu šíření požáru stržení střech, případně celých stavení nacházejících se v bezprostřední blízkosti hořícího objektu a doufat, že se přes takto vzniklou mezeru oheň nedostane k dalšímu objektu. Pro lepší koordinaci obyvatelstva při těchto „hasebních“ zásazích vydávala jednotlivá vrchnost pro své panství, případně městské rady pro území svého města vlastní požární řády avšak z dostupných pramenů a literatury se prozatím nepodařilo doložit existenci vrchnostenského nařízení upravujícího požární bezpečnost v Konárovicích.

5.1.2 „Ohňové patenty“

Součástí osvěcenských reforem provedených za vlády Marie Terezie a jejího syna Josefa II. bylo mimo jiné i vydání několika tzv. „ohňových patentů“. Mezi lety 1751 až 1756 vydala Marie Terezie celkem čtyři patenty s požárními řády. „*Řád k hašení ohně pro města zemská, městečka a dědiny markrabství Moravského*“ vyšel 21. srpna 1751,⁶⁶ o čtyři roky později, konkrétně 3. února 1755 byl vydán „*Řád hašení ohně královských měst Pražských se týkající*“⁶⁷ a 22. září 1755 „*Řád hašení ohně v zemi vyskytlého se týkající*“⁶⁸. Slezské vévodství se svého vlastního požárního řádu dočkalo až 27. března 1756.⁶⁹ V osmdesátých letech 18. století došlo několika patenty Josefa II. ke zpřísnění požadavků a upřesnění některých nařízení tereziánských patentů. Josefínský požární řád pro království České vyšel 25. července 1785, a to ve dvou částech, zvláště „*Řád proti ohni pro zemská města a městyse*“⁷⁰ a zvláště „*Řád hašení ohně pro kraje*“⁷¹. Pro Markrabství moravské a Vévodství slezské byl vydán „*Řád proti ohni pro zemská města a městyse*“ a „*Řád k hašení ohně pro veřejnou krajinu na Moravě a ve Slezsku*“ 24. ledna 1787.⁷²

Protože se pro obec Konárovice prozatím nepodařilo dohledat jakoukoliv zmínku o existenci nějakého místního vrchnostenského nařízení upravujícího požární

⁶⁶ NITRA, Josef. *Oheň a lidé v českých zemích do roku 1895*. 1. vyd. Nové Město nad Metují: Hasiči, 2010, s. 39.

⁶⁷ Archiv Národního technického muzea (dále jen Archiv NTM), f. Sbíрка patentů, řádů a nařízení, artikulí, instrukcí, oběžníků, zpráv a naučení, k. 1, inv. č. I-17, sign. I., patent Marie Terezie, řádu hašení ohně královských měst Pražských se týkající, 3. února 1755.

⁶⁸ SOA Praha – SOkA Kolín, f. Sbíрка patentů 1549–1863, neinventarizováno, k. 9, požární řád pro venkov, 22. září 1755.

⁶⁹ NITRA, Josef. *Oheň a lidé v českých zemích do roku 1895*. 1. vyd. Nové Město nad Metují: Hasiči, 2010, s. 41.

⁷⁰ Archiv NTM, f. Sbíрка patentů, řádů a nařízení, artikulí, instrukcí, oběžníků, zpráv a naučení, k. 1, inv. č. I-41, sign. I., patent Josefa II. - řád proti ohni pro zemská města a městyse, 25. července 1785.

⁷¹ Archiv NTM, f. Sbíрка patentů, řádů a nařízení, artikulí, instrukcí, oběžníků, zpráv a naučení, k. 1, inv. č. I-42, sign. I., patent Josefa II. ustanovující řád k hašení ohně, 25. července 1785.

⁷² NITRA, Josef. *Oheň a lidé v českých zemích do roku 1895*. 1. vyd. Nové Město nad Metují: Hasiči, 2010, s. 42.

řád, byly zřejmě prvními požárními řády v Konárovicích až celoplošně vydané patenty Marie Terezie z 22. září 1755 a Josefa II. z 25. července 1785.

Císařsko-královský patent, „*řádu hašení ohně v zemi vyskytlého se týkající*“, z 22. září 1755 stanovoval v 21 člancích postup při požáru, preventivní opatření, protipožární prvky a hasící náčiní. Postup při požárech upravovalo prvních osm článků. Na prvním místě byla stanovena povinnost „sousedů“ z okolních obcí pomoci ohněm postiženému místu vzdálenému do 1 míle, případně do 1 hodiny cesty. Dále zde bylo upraveno velení při řízení hasících prací, jenž bylo svěřeno místnímu vrchnostenskému úředníkovi, purkmistrovi, radním nebo rychtáři⁷³. V rámci zabránění šíření ohně bylo povoleno strhávat střechy, zdi i celá stavení. Protože řada požárů propukala v nočních hodinách, byla nařízena povinnost ustanovit ponocného, procházejícího celou noc obcí a v případě, že zpozoruje ve světnici „přílišné“ světlo, ihned (i násilím) vnikne do stavení, kde vzbudí spící lidi a „vzburcuje“ další lidi v okolí. Každý kdo nedbalostí způsobil požár, případně zpozoroval, že někde hoří, musel ihned varovat ostatní lidi. Neohlášení požáru bylo trestné. V člancích 9 až 15 byla popsána preventivní opatření mající za úkol zabránění vzniku požáru. Především se jednalo o zákaz sušení loučí a lnu na kamnech, umístování hořlavých věcí u komína, rozpouštění a práci s lojem v nočních hodinách a rozdělování svatojánských ohňů a ohňostrojů. V rámci prevence byla nařízena periodická kontrol ohnišť a komínů a výstavba zděných komínů. Poslední články patentu byly věnovány budování protipožárních prvků a pořízení hasícího náčiní. V obcích, kde nebyl potok ani rybník, měl být vyhlouben dostatečný počet studní, zaplaveny rokle, či alespoň pořízeny sudy zachycující dešťovou a sněhovou vodu. Následující jaro po vyhlášení patentu mělo dojít k vysazení stromů mezi jednotlivými staveními. Hasební náčiní mělo být pořízeno do čtyř týdnů po vyhlášení patentu. Jednalo se o háky, ruční stříkačky, žebříky, kádě, konve a džbery na vodu, které se měly uschovat na suchém místě uprostřed vsi, u kostela nebo u rychtáře a konšelů. Sedlácké statky nebo větší chalupy měly mít jeden žebřík, kopáč na led nebo mrvu, případně hák. Aby vešel patent ve všeobecnou známost, měl být podle článku 21 předčítán lidu dvakrát do roka.⁷⁴

Josefský požární řád pro kraje z 25. července 1785 obsahoval již 59 paragrafů, ty lze rozdělit na část týkající se protipožárních prvků, prevence, hasícího náčiní a postupu při

⁷³ Záleží, jestli se jednalo o město, centrum panství, či vesnici.

⁷⁴ SOA Praha – SOKA Kolín, f. Sbirka patentů 1549–1863, neinventarizováno, k. 9, požární řád pro venkov, 22. září 1755.

požáru. Patent zpřesňoval některá nařízení tereziánského řádu a rozšiřoval pole zakázaných činností. Zpřesnění se týkalo například stanovení proporcí cihlových zděných komínů, určení konkrétních nočních hodin, kdy ponocný popřípadě k noční službě ustanovení lidé konají obchůzky nebo zodpovědnosti hospodářů za svou rodinu i pacholky a hospodských za své hosty. Zákazy byly nově rozšířeny o zákaz kouření tabáku v požárně nebezpečných místech nebo chození se žhavým uhlím po vsi. Velkého rozšíření se dočkala část, popisující hašení požáru, upravuje ji 18 paragrafů. Například v §44 byly určeny konkrétní řemeslné činnosti, jejichž představitelé se museli dostavit i s nářadím k ohni. Jednalo se o tesaře, kováře, zámečníky, kominíky a mlynáře. Pokud se řemeslník nedostavil osobně, měl poslat někoho „schopného“ ze svých lidí. K požáru se museli dostavit také jednotliví hospodáři i s pacholky a s hasícími nádobami. Ženy a děvečky zůstávaly ve staveních, aby v případě potřeby mohly odvázat a odvést dobytek, polít střechy vodou a odnést cenné vybavení na předem určené střežené místo. Lidé, kteří při hašení ohně vydávali rozkazy, se měli zdržet zbytečného křiku, aby nikdo z hasících lidí neutrpěl při hašení ohně zbytečné trauma.

V několika paragrafech josefského patentu je patrná už i určitá znalost z hašení některých druhů ohňů. § 21 nejen že nabádal k opatrnosti při rozpouštění másla, ale navíc i zakazoval hasit tento hořící tuk vodou! V §52 byl popsán postup hašení ohně v uzavřeném prostoru, snahou bylo zamezit přístupu čerstvého vzduch a oheň tak udusit, pokud to nebylo účinné, mělo posloužit k udušení ohně i stržení celého stavení. Zároveň ovšem bylo řečeno, že strhávání stavení má být až poslední možností, jak oheň uhasit.⁷⁵

V roce 1783 vydal Josef II. patent, zakazující zvonění proti bouřkám, protože zvuk zvonů nejen že mračna nerozháněl, nýbrž pohybující se kov, ze kterého jsou zvony slity, spíše přitahoval blesky. V případě úderu blesku tak došlo většinou nejen ke smrti zvoníka, ale i k zapálení zvonice nebo kostelní věže.⁷⁶

5.1.3 Zákon č. 45/1876

Josefské „ohňové“ patenty vydržely v platnosti až do roku 1876. V květnu 25. toho roku byly nahrazeny zákonem č. 45/1876 čes. z. z., „*kterýmž se vydává řád policie v příčině ohně pro království České*“. Zákon měl 69 paragrafů a společně se zákonem č.

⁷⁵ Archiv NTM, f. Sbírká patentů, řádů a nařízen, artikulí, instrukcí, oběžníků, zpráv a naučení, k. 1, inv. č. I-42, sign. I., patent Josefa II. ustanovující řád k hašení ohně, 25. července 1785.

⁷⁶ SOA Praha – SOkA Kolín, Sbírká patentů 1549–1863, neinventarizováno, karton 15, zákaz zvonění proti bouřkám, 26. listopadu 1783.

134/1867 ř. z., „o právě spolčovacím“, byl nejdůležitějším právním předpisem pro nově vznikající SDH, protože obsahoval řadu paragrafů upravující jednak samotný vznik, jednak vlastní činnost SDH.

Pravomoci v rámci protipožární ochrany a rozhodování při hasebních zásazích, které bylo dříve svěřeno vrchnostenským úředníkům, rychtářům, případně konšelům, bylo nyní přeneseno na obecní starosty. K jejich povinnostem patřilo přijímání preventivních opatření, především se jednalo o odstranění všeho, co by mohlo způsobit požár, provádění kontroly komínů, velení při likvidaci požáru a vyšetřování příčin jeho vzniku. Pokud byl v obci zřízen hasičský sbor, ať již se jednalo o placený, či dobrovolný, mohl starosta některými z těchto pravomocí pověřit i velitele hasičů nebo mohli tyto činnosti vykonávat společně.

Stejně jako v předchozích rádech, i zde byla pro každého občana ukotvena povinnost poskytnutí pomoci při zdolávání požáru, zapůjčení koní a náradí k hašení. V platnosti zůstalo také poskytování pomoci okolním obcím, či vybudování obecních studní, cisteren, případně brodidel v obcích, nemajících dostatečné množství přirozených vodních ploch. Zmíněno ale už není vysazování stromů mezi jednotlivými objekty. Nově byla uzákoněna povinnost obecního zastupitelstva, vydat zvláštní hasební řád pro každou uzavřenou obec mající alespoň 20 čísel popisných. V uzavřené obci nad 50 čísel popisných musel být jmenován ponocný, v menších obcích nebo v obcích s roztroušenou zástavbou bylo možné, aby se na pozici ponocného bezplatně střídali majitelé z jednotlivých usedlostí a to vždy od července do října. Obce čítající 100 a více čísel popisných si museli na své náklady pořídit obecní stříkačku s hadicemi, koši a ostatním příslušenstvím, kromě toho měli dále mít i ruční stříkačky, žebříky a háky.⁷⁷ Vodu k hašení požáru musel ze svých pozemků v případě potřeby propůjčit každý občan.

O hasičských sborech, rozdělených podle tohoto zákona na placené a dobrovolné, se hovořilo v paragrafech 31 až 50. „Účelem sborů hasičských jest spořádané spoluúčinkování při nebezpečnosti ohně, aby zachráněn byl život a majetek občanů.“⁷⁸ V obcích mající alespoň 50 čísel popisných, kde doposud nebyl zřízen hasičský sbor, měl starosta „všemožně přičiníti se o to, aby sbor hasičský se zřídil, a zejména má vydati

⁷⁷ V roce 1843 měli Konárovice 101 domů a 705 obyvatel, v roce 1890 už to bylo 123 domů a 863 občanů, takže se jich týkalo vydání hasebního řádu, ustanovení ponocného i pořízení stříkačky spolu s vybavením. Viz TŮMA, Josef, ed. *Kolínsko a Kouřimsko: obraz poměrů přírodních, života obyvatelstva i paměti časů minulých. Díl druhý, Paměti osad na Kolínsku*. V Kolíně: Nákladem učitelstva školního okresu Kolínského, 1915. viii, s. 38 a 49.

⁷⁸ Zákon č. 45/1876 čes. z., „kterýmž se vydává řád policie v příčině ohně pro království České“, § 31.

*provolání, aby se utvořil dobrovolný sbor hasičský.*⁷⁹ Provolání se mělo opakovat každý rok. V obci, která již hasičský sbor měla zřízený, měl nabádat další občany, aby přistoupili ke sboru. Podle § 37 tohoto zákona měly být stanovy nejprve předloženy ke schválení obecnímu zastupitelstvu a teprve poté zaslány okresnímu hejtmanství a českému místodržitelství. Pokud by v obci nedošlo ke zřízení hasičského sboru, měl obecní starosta jmenovat osoby způsobilé k řízení obecní stříkačky, stříkačnický a lezce.

Aby se předešlo neshodám různých velitelů při zásahu, bylo v případech, kdy hasiči zasahovali na katastru jiné obce, zákonem určeno velení, které připadalo místnímu obecnímu starostovi, jeho zřízenci, či veliteli místních hasičů.

V zákoně bylo pamatováno i na zraněné hasiče a vdovy a sirotky po hasičích zemřelých při zásazích, jimž měla být poskytnuta přiměřená finanční podpora. Obecní starostové měli zároveň usilovat o zřízení podporovacích pokladen, ze kterých by tyto finanční podpory byly vypláceny.

5.2 Založení SDH Konárovice

5.2.1 Rok 1889

Místní obecní výbor se v roce 1889 se usnesl na zřízení SDH Konárovice. Ustavující schůze byla svolána na den 25. března 1889. Zahájení schůze se ujal obecní starosta Josef Kadečka, jenž vyzdvihl nutnost založení SDH a z toho plynoucí možný budoucí prospěch pro obec. Po jeho proslovu byli zvoleni předseda schůze a zapisovatel. Předsedou se stal František Novotný, zapisovatelem Jan Novák. Následovalo přijímání členů⁸⁰ a trojí čtení stanov, po jejichž schválení byl zvolen výbor SDH Konárovice. Výbor měl toto složení: Alois Bergmann (starosta), Václav Maruška (místostarosta), František Novotný (pokladník), Jan Novák (jednatel), Josef Bettlach, Karel Jelínek, Josef Kadečka, Čeněk Pohnětal, Josef Pošík (členové výboru). Za náhradníky byli zvoleni Jan Kukul a Karel Semelka. Po volbě výboru následovaly ještě volby zbrojmistra, kterým se stal pan Čeněk Fajman, a cvičitele, zvolen Josef Kovářik.

Obecní úřad v Konárovicích se zavázal, že zakoupí veškeré hasičské náčiní a propůjčí je spolku do užívání.⁸¹ „Hasičský kroj“ se měl skládat z tmavomodré blůzy a tmavošedých kalhot s červeným proužkem. Krojové doplňky se lišily podle členství ve

⁷⁹ Zákon č. 45/1876 čes. z. z., „*kterýmž se vydává řád policie v příčině ohně pro království České*“, § 35.

⁸⁰ Na kopii prezenční listiny se nachází celkem 19 podpisů místních občanů, avšak jména dvou zvolených členů výboru (Josefa Bettlacha a Čenka Pohnětala) a cvičitele (Josefa Kovářika) zde nejsou uvedena. Viz SH ČMS – SDH Konárovice, kar. 3, ref. ozn. 2/1/1/1, Protokol ustavující schůze SDH z 25. března 1889.

⁸¹ SH ČMS – SDH Konárovice, kar. 3, ref. ozn. 2/1/1/1, Stanovy sboru „Dobrovolných hasičů v Konárovicích“, § 1.

výboru, případně podle funkčního zařazení v jednotce. Řadoví členové měli sako s dragonem a zlatými granáty. Starosta, členové výboru a cvičitel měli sako dvojité, nadhasiči jednoduché, všichni zmínění navíc nosili na levém ramenu místo dragonu zlaté šňůry. Helma kožená s monogramem: „Obec Konárovice“. Záchranářský opasek byl opatřený sekerou nebo sekáčem. Při cvičeních se měla místo kožené přilby nosit černá čapka z černého voskovaného plátna s červenobílou šňůrou a zlatým granátem.⁸²

Dle § 4 spolkového zákona z roku 1867,⁸³ měl být o úvaze zřídit spolek předem písemně informován zemský politický úřad, kterému měla být předložena i statuta zamýšleného spolku. V § 12 téhož zákona je ukotvena povinnost oznámit do tří dnů okresnímu politickému úřadu složení zvoleného předsednictva spolku. Témuž úřadu musí být předsednictvem spolku oznamována i veškerá zamýšlená shromáždění a to podle § 15 minimálně 24 hodin před jejich konáním. Dokumenty tedy měly být podle spolkového zákona zaslány na Okresní hejtmanství v Kolíně a na České místodržitelství v Praze, ale ani v archivním fondu Českého místodržitelství⁸⁴ ani v archivním fondu Okresního úřadu v Kolíně⁸⁵ se nenachází jediná zmínka o snaze zaregistrovat tento spolek podle výše zmíněného zákona.

Dále měl sbor „Dobrovolných hasičů v Konárovicích“ dle §18 svých stanov⁸⁶ přistoupit k „Hasičské župě č. 13 Kolín“ (dále jen kolínská župa), což se ovšem taktéž nestalo a do svazku kolínské župy vstupuje až po svém znovu založení v roce 1899.⁸⁷

V archivním fondu Velkostatek Konárovice, v obecní kronice a v denním tisku se dochovaly informace dokumentující činnost konárovských hasičů v tomto období. V pokladní knize velkostatku Konárovice jsou dochovány záznamy o placení pojistného za obecní stříkačku. Obec Konárovice platila pojistné velkostatku, který později předal peníze pojišťovacímu ústavu. Za období do 31. 12. 1889 činila výše pojistného 1 zl., 10 kr., za období od 31. 12. 1889 do 31. 12. 1890 bylo pojistné stanoveno na 1 zl., 47 kr.⁸⁸ V kronice a denním tisku se nacházejí zprávy o likvidaci požárů v okolních obcích.

⁸² SH ČMS – SDH Konárovice, kar. 3, ref. ozn. 2/1/1//1, Stanovy sboru „Dobrovolných hasičů v Konárovicích“, § 14.

⁸³ Zákon č. 134/1867 ř. z., o právě spolčovacím.

⁸⁴ Národní archiv (dále jen NA), f. České místodržitelství Praha – všeobecné – 1884–1890.

⁸⁵ SOA Praha – SOkA Kolín, f. Okresní úřad Kolín 1850–1948.

⁸⁶ SH ČMS – SDH Konárovice, kar. 3, ref. ozn. 2/1/1//1, Stanovy sboru „Dobrovolných hasičů v Konárovicích“.

⁸⁷ TŮMA, Josef. *Památník hasičské župy politického okresu kolínského vydaný na oslavu dvaceti pětiletého trvání župy*. Kolín: Hasičská župa, 1905, s. 22.

⁸⁸ SOA Praha, f. Velkostatek Konárovice, inv. č. 95, Hlavní kniha 1889, pag. 116 a 117.

V roce 1897 se hasiči z Konárovic podíleli na hašení rozsáhlého požáru ve Třech Dvorech,⁸⁹ v roce 1898 ve Veletově.⁹⁰

5.2.2 Rok 1899

Založení SDH Konárovice v roce 1899 je doloženo jednak v dochovaných pramenech,⁹¹ jednak v literatuře.⁹²

V měsíci únoru se místní obecní zastupitelstvo usneslo na zřízení SDH. Přípravnými kroky vedoucími k jeho založení byl pověřen obecní zastupitel a bývalý člen hasičského sboru pan Josef Zadina, který zakoupil výtisky stanov a další potřebné dokumenty a o chystaném záměru informoval okresní hejtmanství v Kolíně. Na schůzi občanů, svolané dne 9. dubna 1899 do hospody Na Vinici, se předběžně přihlásilo 38 zájemců k prozatímnímu členství v hasičském spolku. Z těchto 38 členů měli být poté zvoleni funkcionáři, avšak kvůli různým nedorozuměním a neshodám, došlo pouze ke zvolení dvou prozatímních funkcionářů, Václava Durdila a Josefa Zadiny, kteří měli zařídit úspěšné zaregistrování spolku.⁹³ Dle zápisů v pamětní knize odeslali tito dva pánové dne 14. dubna 1899 spolkové stanovy ke schválení na c. k. místodržitelství v Praze, a protože proti vzniku spolku nebyla ze strany úřadů shledána žádná překážka, mohl po uplynutí zákonem stanovené lhůty podle společovacího zákona tento hasičský spolek vstoupit v činnost. První řádná valná hromada se uskutečnila 21. května 1899. Z prozatímně přihlášených 38 členů vstoupilo do hasičského spolku pouze 24 řádných členů a 6 členů se přihlásilo mezi přispívající. Nyní již řádní členové nově ustanoveného spolku poté provedli volbu funkcionářů. Starostou byl zvolen Václav Durdil, velitelem Josef Kadečka, podvelitelem a jednatelem Josef Zadina. Za členy výboru byli zvoleni pánové Čeněk Faiman, který se stal i pokladníkem, Josef Žák, František Pacovský a Karel Pošík, jenž byl i dozorcem náčiní. Pánové Václav Domáci a

⁸⁹ Obecní úřad Tři Dvory (dále jen OÚ Tři Dvory), Pamětní kniha obce Tři Dvory, 1. díl, 1915–1933, s. 29.

⁹⁰ Anon. Ohně na venkově. *Národní politika*. 5. 3. 1898. XVI(64), s. 5. ISSN 1805-2444.

⁹¹ SOA Praha – SOKA Kolín, f. SH ČMS – SDH Konárovice, k. 1, ref. ozn. 1/1//1, pamětní kniha 1899–1931. OÚ Konárovice, Pamětní kniha obce Konárovice, 1. díl, 1920–1945, s. 33-34.

⁹² TŮMA, Josef. *Památník hasičské župy politického okresu kolínského vydaný na oslavu dvaceti pětiletého trvání župy*. Kolín: Hasičská župa, 1905, s. 22, 27.

⁹³ Zde nastává trochu rozpor v dochovaných archivních pramenech, protože ve stanovách zaslaných Českému místodržitelství, je podepsán jako starosta spolku pan Alois Bergmann, se kterým si i místodržitelství korespondovalo, a jako jednatel pan Karel Němec. Schválení úplného znění stanov obecním zastupitelstvem potvrdili svými podpisy obecní starosta pan Václav Durdil a členové obecního výboru pánové Josef Zadina a Alois Bergmann. V zápisu za rok 1899 nacházejícím se v pamětní knize, ale Alois Bergmann není vůbec zmíněn, za starostu spolku byl ovšem zvolen v roce 1889. Viz NA, f. České místodržitelství Praha – všeobecné – 1884–1890, k. 4135, sign. 30/205/600, stanovy SDH Konárovice, příloha k čj. 64.751/1899.

František Vinduška se stali náhradníky. Následovala ještě volba revizorů dohlížejících na spolkové účty, zvoleni byli pánové Antonín Trnka, František Poula a Josef Hrodek.⁹⁴

Poslední projednávaný bod na schůzi se týkal stanovení výše členských poplatků. Činní členové byli placení poplatků zproštěni, přispívajícím členům byl stanoven roční poplatek ve výši 1 zl.

Dne 7. června 1899 došla na České místodržitelství ještě žádost od představenstva SDH Konárovice o povolení nošení hasičských stejnokrojů a výstroje a používání návěštních trubek, proti čemuž nebylo ze strany úřadů učiněno žádných námitek.⁹⁵

Možná vysvětlení dvojí datace založení:

1. Ustavující schůze v roce 1889 se sice uskutečnila, ale z nějakého důvodu už nedošlo k založení SDH Konárovice na základě spolkového zákona. OÚ Konárovice proto podle § 45 zákona 45/1876 pořídil na své náklady v roce 1889 obecní požární stříkačku a další potřebné vybavení, obsluhované v případě požáru způsobilými osobami z řad místních občanů.⁹⁶ Tato domněnka by vysvětlovala zásahy hasičů z Konárovice při požárech v okolních obcích již před rokem 1899, tj. rokem, jaký je v kolínské župě veden jako rok založení SDH Konárovice.
2. SDH Konárovice vznikl už v roce 1889, ale bohužel se o jeho vzniku nedochovala jiná zmínka než záznam a prezenční listina z ustavující schůze. SDH mohl působit jako tzv. „divoký“ sbor, tj. sbor, jenž se nepřihlásil do župního svazku. Vzhledem k tomu, že se obecní zastupitelstvo v únoru 1899 usneslo založit v obci Konárovice SDH a tímto úkolem byl pověřen obecní zastupitel Josef Zadina, jakožto bývalý člen SDH⁹⁷, nás přivádí k domněnce, že se zřejmě původní SDH z nějakého důvodu rozpadl.

Za zmínku stojí i fakt, že samotnými konároveckými hasiči byl rok 1899 přijímán jakožto oficiální rok založení SDH Konárovice až do roku 1966.⁹⁸ První zmínka o

⁹⁴ SOA Praha – SOKA Kolín, f. SH ČMS – SDH Konárovice, k. 1, ref. ozn. 1/1//1, pamětní kniha 1899–1931., s. 1-3.

⁹⁵ NA, f. České místodržitelství Praha – všeobecné – 1884–1890, k. 4135, sign. 30/205/600, korespondence, čj. 93.741/1899 a 93.742/1899.

⁹⁶ Obdobná situací byla pravděpodobně i v nedaleké obci Tři Dvory. Tamní obecní stříkačka byla pořízena již v roce 1870, avšak k založení SDH Tři Dvory došlo až v roce 1887. Viz OÚ Tři Dvory, Pamětní kniha obce Tři Dvory, 1. díl, 1915–1933, s. 19, 24.

⁹⁷ SOA Praha – SOKA Kolín, f. SH ČMS – SDH Konárovice, k. 1, ref. ozn. 1/1//1, pamětní kniha 1899–1931, s. 1.

⁹⁸ OÚ Konárovice, Pamětní kniha obce Konárovice, 3. díl, 1964–1974, s. 79.

uznání založení sboru v roce 1889 pochází až z roku 1987, kdy se začalo s přípravou oslav stoletého výročí založení.⁹⁹

5.3 První roky činnosti

5.3.1 1899–1909

Ve stanovách schválených SDH Konárovice a odeslaných na příslušné úřady v roce 1899 došlo oproti zákonu č. 45/1876 k rozšíření účelu, pro něž byl sbor založen. Oheň již není chápán jako jediné nebezpečí, proti kterému hasiči zasahují. Nově je účelem sboru „[...] *aby při živelných nehodách i při jiných hromadných neštěstích v místě i v okolí, zvláště při požárech, povodních, sřícení[!] domů, neštěstích v dolech, na drahách a pod. hájil a chránil života i majetku občanů.*“¹⁰⁰

Při svém založení převzal SDH Konárovice do užívání čtyřkolovou obecní stříkačku se 150 metry povětšinou poškozených hadic, a nově postavené obecní skladiště na hasičské vybavení. U firmy R. A. Smekal byla zároveň objednána výzbroj pro 26 mužů v ceně 268 zl. 74 kr., splátky této sumy zatížily sborovou pokladnu na několik dalších let. Za dalších 69 zl. 32 kr. byla objednána látka na ušití 26 obleků, ale šestnáct velkých odznaků na čepice bylo zakoupeno až v roce 1904. Sbor postupně obnovoval veškeré své opotřebované vybavení, z něhož se nejčastěji opotřebovávaly zejména hadice. V roce 1902 bylo pořízeno 20 metrů hadic se šroubením, další dva díly v roce 1904, v roce 1905 dva metry savic se šroubením a 100 metrů hadic a tatáž metráž hadic byla zakoupena i v roce 1907. V roce 1905 si sbor pořídil naviják na hadice. Zároveň byl v tomto roce postaven sloup na sušení hadic. SDH byl postupně dovybavován i ručními stříkačkami, tzv. berlovkami, nebo hákovým žebříkem. Dokupováno bylo i náradí k hašení, např. petrolejové plechové pochodně, krumpáče, lopaty, vidle nebo třeba francouzský klíč.¹⁰¹ Výměna se dotýkala nejen opotřebovaného

⁹⁹ OÚ Konárovice, Pamětní kniha obce Konárovice, 3. díl, 1964–1974, s. 138.

¹⁰⁰ NA, f. České místodržitelství Praha – všeobecné – 1884–1890, k. 4135, sign. 30/205/600, stanovy SDH Konárovice, příloha k čj. 64.751/1899, § 3.

¹⁰¹ V publikaci vydané v roce 1905 k výročí 25 let trvání kolínské župy popisuje Tůma konárovské hasičské vybavení následovně: 1 převozní ruční stříkačka se savicí (4/2 kolové), 2 stříkačky přenosné; 200 m hadic; 2 hákové žebříky; 2 bourací náčiní; 2 košův, 2 svítilen a pochodní; 27 výzbrojův; 1 skladiště; Cena inventární veškerého náčiní 2000 Korun. Viz TŮMA, Josef. *Památník hasičské župy politického okresu kolínského vydaný na oslavu dvaceti pětiletého trvání župy*. Kolín: Hasičská župa, 1905, slož. příl. tab.

vybavení, ale i obnošených obleků. Čtvery nové kalhoty byly pořízeny v roce 1904 a následujícího roku bylo koupeno pět pracovních obleků.¹⁰²

Již v prvním roce své „opětovné“ činnosti se dostavili konárovští hasiči celkem ke čtyřem požárům. Celkově se mezi léty 1899 až 1907¹⁰³ konárovští hasiči podíleli na hašení 10 požárů ve své domovské obci a na likvidaci 13 požárů v obcích okolních. Výjimečné byly roky 1901 a 1905. V roce 1901 v obci ani v okolních obcích nehořelo, naopak v roce 1905 hořelo v Konárovicích celkem pětkrát. V roce 1908 konali členové podvkrát stráž při divadelním představení. Zásahy místních hasičů u ostatních živelných neštěstí a nehod, případně o dohledech nejsou v pramenech zachyceny. Mimo vlastní zásahy u požárů probíhalo každý rok několik teoretických a praktických cvičení. Župní hasičskou školu v Kolíně navštěvovali v roce 1907 pánové Josef Charvát, František Kadečka, Václav Buchl a Josef Zadina.¹⁰⁴

Činnost sboru byla veřejně prezentována nejen v případech zásahů při živelných pohromách a nehodách, ale též při pořádání vlastních kulturních akcí, popřípadě při účasti členů na akcích okolních sborů, dalších konárovských spolků, či zdejších církevních slavnostech. Hasiči též vysílali deputace k pohřbům významných místních občanů, případně občanů nějak spojených se sborem. Vlastními kulturními akcemi byly plesy pořádané v letech 1899 a 1900. Od roku 1903 byl ples pořádán pravidelně na přelomu měsíců ledna a února. Od tohoto roku začala být na přelomu měsíců září a října každoročně pořádána také sousedská zábava. Členové sboru se u příležitosti výročí založení některých okolních SDH účastnili jejich oslav. V roce 1901 byli na oslavách ve Lžovicích, 1903 ve Starém Kolíně, 1907 v Týnci nad Labem a v roce 1908 v Červených Pečkách. Několik delegátů se také každoročně zúčastňovalo župního sjezdu kolínské župy¹⁰⁵ a v roce 1908 se dostavili i na sjezdy žup Chlumecké v Krakovanech a Kutnohorské v Kutné Hoře. Další společenské akce byly pořádány společně s ostatními místními spolky. Pod záštitou SDH Konárovice, Čtenářské besedy a Občanské jednoty se uskutečnily 3. července 1904 Husovy slavnosti, v roce 1906 přednášky o Karlu Havlíčku Borovském a Josefu Kajetánu Tylovi. V roce 1908 se konal ve spolupráci se Čtenářskou besedou večírek na počest skonu Svatopluka Čecha. V následujícím roce

¹⁰² SOA Praha – SOKA Kolín, f. SH ČMS – SDH Konárovice, k. 1, ref. ozn. 1/1//1, pamětní kniha 1899–1931.

¹⁰³ Údaje pro roky 1906 a 1909 nejsou dochovány.

¹⁰⁴ SOA Praha – SOKA Kolín, f. SH ČMS – SDH Konárovice, k. 1, ref. ozn. 1/1//1, pamětní kniha 1899–1931.

¹⁰⁵ Župní sjezdy se konaly v Křečhoři (1903), Jestřábí Lhotě (1904), Kolíně (1905), Zibohlavech (1906), Třech Dvorech (1907), (Polních)? Voděradech (1908) a v Konárovicích (1909). Viz SOA Praha – SOKA Kolín, f. SH ČMS – SDH Konárovice, k. 1, ref. ozn. 1/1//1, pamětní kniha 1899–1931.

přednesl 14. února starosta SDH Max Bub přednášku s tématem „O dalším vývoji hasičských sborů“. V rámci církevních oslav vystupoval sbor každoročně u příležitosti slavnosti Zmrtvýchvstání Páně a slavnosti Těla a Krve Páně. Dne 10. května 1901 navíc sbor veřejně vystoupil při Svátosti biřmování, kterého se účastnil Královéhradecký biskup Eduard Brynych.¹⁰⁶ Ačkoliv už od roku 1903 přijal župní výbor kolínské župy usnesení „aby se hasičské sbory nezúčastňovaly církevních slavností ve stejnokrojích a se stříkačkami“¹⁰⁷ / „[...] by při církevních slavnostech hasičstva používáno nebylo.“¹⁰⁸ účastnil se veřejně zdejší sbor římskokatolických církevních slavností až do roku 1908, kdy valná hromada ZÚHJ zakázala sborům účast na slavnostech, jenž nebyly hasičské.¹⁰⁹

Největší veřejné vystoupení SDH Konárovice se uskutečnilo v roce 1909. V tomto roce oslavil sbor desetileté trvání od svého (znovu)založení. V rámci oslav hostily Konárovice župní zasedání sjezdu kolínské župy. Předběžnými pracemi a přípravou sjezdu byl pověřen zvláštní organizační výbor. Datum konání sjezdu bylo stanoveno na 11. července. Dopolední program probíhal v hostinci Antonína Trnky. Začátek byl stanoven na 9:00 přivítání členů hasičských sborů.¹¹⁰ Od 10:00 valná hromada kolínské župy, následovaná proslovem Jana Teplého, zemského dozorce a člena výboru ZÚHJ, a společným obědem. Ve 14:00 začalo společné veřejné cvičení členů SDH Konárovice se členy SDH Tři Dvory a následně obcí prošel průvod všech sborů k prostranství na „Vinici“, kde se konal koncert dirigovaný Františkem Kmochem. Večer byl v obou místních hostincích pořádán „Věneček“.¹¹¹

Na schůzi 6. dubna 1899 mělo dojít k volbě prozatímních funkcionářů, ale kvůli neshodám nakonec došlo pouze ke zvolení dvou zástupců, kteří měli zajistit zákonný vznik spolku. První volba, nyní už řádných funkcionářů, proběhla na I. řádné valné hromadě 21. května 1899 a poté se volby pravidelně opakovaly každé tři roky, v případech odstoupení některého z funkcionářů se volba nového člena konala téměř okamžitě na mimořádné valné hromadě. Jména prvních funkcionářů z roku 1899 jsou

¹⁰⁶ SOA Praha – SOKA Kolín, f. SH ČMS – SDH Konárovice, k. 1, ref. ozn. 1/1//1, pamětní kniha 1899–1931.

¹⁰⁷ Městský úřad Kolín. *Kronika města Kolína – rok 1989 – II. Dějiny dobrovolné požární organizace v Kolíně*, s. 54.

¹⁰⁸ TŮMA, Josef. *Památník hasičské župy politického okresu kolínského vydany na oslavu dvaceti pětiletého trvání župy*. Kolín: Hasičská župa, 1905, s. 24.

¹⁰⁹ NITRA, Josef. *Všem živlům navzdory: člověku ku pomoci*. Nové Město nad Metují: Hasiči, 2011, s. 55.

¹¹⁰ Na sjezd se dostavilo celkem 40 SDH, zúčastněných členů bylo 372. SOA Praha – SOKA Kolín, f. SH ČMS – SDH Konárovice, k. 1, ref. ozn. 1/1//1, pamětní kniha 1899–1931, s. 23–24.

¹¹¹ Tamtéž, s. 22–23.

popsána již v předchozích částech této práce.¹¹² Nového složení se výbor SDH Konárovice dočkal po volbách konaných na IV. výroční valné hromadě 19. ledna 1902. Složení výboru bylo následující: Max Bub (starosta), Josef Kadečka (velitel), Josef Zadina (podvelitel a jednatel), Ferdinand Seltsam, Václav Durdil, Čeněk Faiman a Václav Maštalír (členové výboru), Josef Verunáč a František Poula (náhradníci). Čeněk Faiman byl zvolen i za pokladníka sboru. Na výborové schůzi 23. ledna následovala ještě volba náčelníků, četařů a členařů. Náčelníkem lezců se stal Václav Maštalír, četařem František Vinduška a členařem František Poula. Oddíl stříkačnicků vedli náčelník Čeněk Faiman, četař Antonín Trnka a členař Čeněk Pekárek. Když dne 10. srpna 1903 vystoupil ze sboru náměstek velitele Josef Zadina, byl na mimořádné valné hromadě 23. srpna 1903 zvolen na jeho místo Josef Charvát. V tomto složení pracoval výbor SDH Konárovice až do 15. ledna 1905, kdy se konaly další volby. Víceméně staronový výbor měl složení: Max Bub (starosta), Josef Kadečka (velitel), Josef Charvát (náměstek velitele), Václav Maštalír, Čeněk Faiman, František Špička a Ferdinand Seltsam (přisedící), Josef Verunáč a Václav Mazáč (náhradníci). Poslední volby funkcionářů ve sledovaném období proběhly v roce 1908. Z voleb vzešel nový výbor ve složení: Max Bub (starosta), Josef Kadečka (velitel), který už ale zvolení nepřijal kvůli vysokému stáří a v opakované volbě byl do funkce velitele zvolen Josef Charvát. Dále byli zvoleni František Vinduška (náměstek velitele), Ferdinand Seltsam, František Špička, Čeněk Faiman a František Kadečka (členové výboru) a Josef Hrodek a František Jankovský (náhradníci). Ferdinand Seltsam se stal pokladníkem, Čeněk Faiman dozorcem náčiní a František Kadečka jednatelem. Po odstoupení náměstka velitele Františka Vindušky byl na jeho místo zvolen náhradník Josef Hrodek.¹¹³

Jedinou volbou, uskutečňovanou každoročně, bylo zvolení členů revizní komise. V letech 1899 až 1902 byla revizní komise složena z Antonína Trnky, Františka Pouly a Josefa Hrodka. V roce 1902 byly revizory účtů František Špička, Čeněk Pekárek a Josef Pošík a v roce 1905 Josef Pošík, František Vinduška a Čeněk Pekárek. Pro ostatní roky nejsou jména revizorů známa.¹¹⁴

Funkcionáři SDH Konárovice, zvoleni do výboru, se scházeli několikrát do roka. V roce 1899 se schůze výboru konala desetkrát, ale v následujících letech četnost schůzí postupně klesala. Valné hromady byly pořádány vždy na počátku následujícího roku,

¹¹² Viz druhý odstavec 5.2.2 1899, s. 36-37.

¹¹³ SOA Praha – SOKA Kolín, f. SH ČMS – SDH Konárovice, k. 1, ref. ozn. 1/1//1, pamětní kniha 1899–1931.

¹¹⁴ Tamtéž.

výjimečné byly v tomto ohledu roky 1903, kdy se uskutečnila řádná a mimořádná valná hromada, a 1908, kdy byly konány celkem tři valné hromady. Spolková místnost SDH Konárovice se nacházela v hostinci „Na Vinici“. V roce 1901 podal velitel Josef Kadečka návrh na přenesení spolkové místnosti do hostince Antonína Trnky, ale tento návrh byl přehlasován v poměru 29:4.¹¹⁵

Členská základna se z počátečních 30 členů poměrně rychle rozrostla a ke konci roku 1899 už čítala členů 50, z nichž bylo 30 členů činných, 17 přispívajících a 3 zakládajících. Počet členů v následujících letech různě stoupal a klesal v rozmezí 44 až 53.¹¹⁶ Počet zakládajících členů zůstal beze změn, tj. tři. Na II. výroční valné hromadě v roce 1900 rozšířili řady členů SDH Konárovice, tzv. čestní členové. Jednalo se o Gustava Čenského, zdejšího faráře, Viléma Götzla, majitele konárovicekého velkostatku, Aloise Bergmana, správce konárovicekého velkostatku,¹¹⁷ a Maxe Buba, řídícího učitele zdejší obecné školy. Jejich přijetí za čestné členy bylo odůvodněno „*pro veliké zásluhy o rozkvět sboru hasičského bily[!] uznání*“¹¹⁸. Následující rok byl na III. výroční valné hromadě přijat mezi čestné členy i Josef Zadina.¹¹⁹

V roce 1909 bylo navrženo zřízení jinošské družiny, zájem o vstup do ní byl ovšem malý.¹²⁰

Financování činnosti SDH Konárovice se skládalo z několika různých zdrojů. Na I. řádné valné hromadě bylo odsouhlaseno vybírání členských příspěvků pouze od přispívajících členů, kterých bylo v roce 1899 sedmnáct. Vzhledem k tomu, že

¹¹⁵ SOA Praha – SOKA Kolín, f. SH ČMS – SDH Konárovice, k. 1, ref. ozn. 1/1//1, pamětní kniha 1899–1931, s. 6.

¹¹⁶ V roce 1900 vystoupily z SDH Konárovice Antonín Borovička a Antonín Chábera, který narukoval na vojnu. Karel Brunclík byl z členských řad vyloučen. V roce 1902 se přihlásili Josef Charvát, František Miškovský a opětovně Antonín Chábera, který se vrátil z vojny. V roce 1903 se přihlásili Josef Rolc, Václav Mazač a Bohuslav Ryšavý. V tomto roce vystoupili ze sboru Josef Zadina, Gustav Čenský, Josef Žák a Antonín Chábera. V roce 1904 vstoupil do členských řad Josef Hrodek, sbor opustili přispívající členové František Váňa a Antonín Nekola. V roce 1905 přistoupili do řad činných členů František Kadečka, František Novák a Jan Zpěvák, řady přispívajících rozšířili Josef Slavík, Josef Domáci a František Domáci. Ze sboru vystoupili Václav Durdil, František Pacovský, František Domáci a Emil Kubíček. V roce 1906 se stali členy sboru V. Buchl, V. Charouz a Josef Zadina. Členské řady opustil Boh. Holman. V roce 1907 přistoupili Bedřich Pošík, František Jankovský a František Kalva. Z SDH Konárovice vystoupili František Novák, František Malý a František Myškovský. V roce 1908 přistoupili Vilém Faiman, Josef Kubíček ml. a František Bambas. Z členských řad vystoupili Antonín Trnka, František Poula, Josef Pošík st., Bedřich Pošík a Josef Verunáč. V roce 1909 přistoupili mezi činné členy Josef Biza, Josef Veselý, František Pekárek, Čeněk Faiman ml., Karel Chochola, Josef Kubíček st., Otakar Kalva a Josef Chlád. K přispívajícím členům se přihlásili František Pospíšil, František Pomichálek a Václav Polesný. Ze sboru vystoupil František Zeman. Viz Tamtéž.

¹¹⁷ Velkostatek Konárovice poskytl 22. července 1899 SDH Konárovice příspěvek ve výši 100 zl. Viz SOA Praha, f. Velkostatek Konárovice, inv. č. 105, Hlavní kniha, pag. 33.

¹¹⁸ SOA Praha – SOKA Kolín, f. SH ČMS – SDH Konárovice, k. 1, ref. ozn. 1/1//1, pamětní kniha 1899–1931, s. 3.

¹¹⁹ Tamtéž, s. 5.

¹²⁰ Tamtéž, s. 22.

v následujících letech jejich počet spíše klesal, bylo financování sboru odkázané na další zdroj příjmů. Jednalo se především o různé dary a subvence. Obec Konárovice se při vzniku sboru zavázala přispívat ročně na jeho činnost částkou 20 zl., od roku 1900 změněná na 40 K. Zároveň obec přislíbila darovat sboru veškerý čistý výnos z kontribučenského peněžního fondu,¹²¹ činící 10 zl. 71 kr., později 10 K. Dary přicházely i od bank a pojišťovacích ústavů, např. banky Slávie, Občanské záložny v Kolíně, pojišťovny v Plaňanech. Subvence ve výši 80 K poskytoval i Zemský výbor. Dary ale přicházely i od jednotlivých občanů, např. v roce 1899 daroval Vilém Götzl na činnost sboru 100 zl., Max Bub, jakožto starosta SDH Konárovice se zavázal odvádět do spolkové pokladny ročně 10 K po celou dobu svého starostování. Poslední možností jak dofinancovávat činnost sboru, bylo pořádání kulturních akcí, např. plesů a zábav.¹²²

SDH Konárovice dary pouze nepřijímal, ale v případě potřeby finančně podpořil i vzdálené sbory, případně pro ně zorganizoval sbírku. V roce 1900 byly darovány 4 K SDH v sesuvem poničené obci Klapý u Házmburku. SDH v obci Nové Dvory u Štěbořic ve Slezsku bylo od roku 1904 předpláceno periodikum Slezský věstník.¹²³

Na VI. valné hromadě 15. února 1904 vystoupil se svým referátem o pohřebních pokladnách, jejich zřízení a výhodách, jednatel kolínské župy Jan Doležal ze Třech Dvorů a vybídnul přítomné členy k založení odboru pohřební poklady i u SDH Konárovice a k přihlášení se co největšího počtu členů. Výdaje spojené se zápisným a lékařskou prohlídkou byly uhrazeny ze spolkové pokladny. V prvním roce se k pohřební pokladně přihlásilo 10 členů. Pokladníkem byl nejprve prozatímně, později už řádně jmenován velitel Josef Charvát.¹²⁴ Největšího počtu členů, dvacet tři, dosáhla pohřební pokladna v roce 1906, v dalších letech jejich počet klesal.¹²⁵

¹²¹ „Kontribučenské fondy peněžní (čili berní) povstaly z přeplatků, jež pod jménem »zvláštní výlohy« vybíraly se od poddaných k berní (kontribuci) povinovaných za tím účelem, aby se jimi usnadnilo placení daně v letech zlých nebo nehodách. Původ svůj vzaly v systematickém patentu ze dne 26. čce 1748, kterým se vybírání přeplatků takových doporučuje jako prospěšné. Z fondů těch poskytovaly se poplatníkům též zálohy na 4% úroky. Pozdějšími nařízeními byl účel fondů poněkud rozšířen, i zapravovaly se z nich podpory kontribuentům škodami živelními do neštěstí upadlým, výlohy za léčení onemocnělých, platy lékařům obecním a ohledačům mrtvol, útraty za vyučování pomocnic ku porodu, příspěvky ku podpoře vysloužilců, náklady na zakupování náčiní hasičského, mzda cestářům obecním a vydání na silnice. Užitek fondů, pokud jich nebylo třeba ku společným účelům účastníků, přidávaly se ke kapitálu, jež se rozmnožoval též různými jinými příjmy, jako pokutami, odkazy, náhradami a p.[...]“ Viz *Ottův slovník naučný: Ilustrovaná encyklopaedie obecných vědomostí. 14. díl. Kartel-Kraj. Praha: J. Otto, 1899, s. 755.*

¹²² SOA Praha – SOkA Kolín, f. SH ČMS – SDH Konárovice, k. 1, ref. ozn. 1/1//1, pamětní kniha 1899–1931.

¹²³ SOA Praha – SOkA Kolín, f. SH ČMS – SDH Konárovice, k. 1, ref. ozn. 1/1//1, pamětní kniha 1899–1931.

¹²⁴ Tamtéž, s. 15-16.

¹²⁵ Tamtéž.

Ke vzdělávání členů SDH Konárovice sloužila vlastní spolková knihovna. Už v době příprav na založení spolku, zakoupil Josef Zadina potřebné tiskopisy, stanovy a sedm knih s hasičskou tematikou od L. A. Seidla z Náchoda. Na konci roku 1900 již měla spolková knihovna 13 knih a do roku 1908 se jejich počet rozrostl na 33 odborných knih. Z periodik byly odebírány nejprve Věstník hasičský a posléze i Hasičské rozhledy.¹²⁶

SDH Konárovice vstoupil ihned po svém vzniku do svazku kolínské župy, čímž se stal i členem ZÚHJ. Po rozdělení župy na okrsky, v roce 1900, byl zařazen do 4. okrsku, jehož župním dozorcem byl zvolen pan Josef Horáček, velitel SDH Veletov,¹²⁷ který vykonal v roce 1901 přehlídku místního sboru. Následující rok došlo ke zvolení Josefa Pospíšila z SDH Týnec nad Labem, nového župního dozorce pro 4. okrsek. Prvním zdejším funkcionářem zvoleným mezi župní funkcionáře se stal starosta SDH Konárovice Max Bub. Na župním sjezdu a valné hromadě pořádané v roce 1907 ve Třech Dvorech byl zvolen do župního výboru a v dalším roce se 9. února stal předsedou župní organizační komise. Velitel SDH Konárovice Josef Charvát se 9. února 1908 stal župním zástupcem u krajské školy hasičské v Kutné Hoře. Na schůzi župního výboru 30. června byl Max Bub zvolen za delegáta do valné hromady ZÚHJ a Josef Charvát se stal okrskovým dozorcem pro SDH Konárovice, SDH Tři Dvory, SDH Veletov a SDH Starý Kolín. Dne 30. srpna 1908 provedl župní dozorce Josef Macháček ze Zibohlav prohlídku místního sboru.¹²⁸

SDH Konárovice vyslal také delegaci ve složení Čeněk Faiman, Václav Maštaliř, Václav Durdil, František Vinduška, Josef Pošík a Emil Kubíček na sjezd československého hasičstva¹²⁹ do Prahy, který se uskutečnil 15. a 16. srpna 1903.¹³⁰

5.3.2 1910–1927

Nebudeme-li počítat zápis z roku 1931, končí kontinuálně vedené záznamy v hasičské pamětní knize¹³¹ v roce 1909, Pamětní kniha obce Konárovice č. I.¹³² byla

¹²⁶ SOA Praha – SOkA Kolín, f. SH ČMS – SDH Konárovice, k. 1, ref. ozn. 1/1//1, pamětní kniha 1899–1931.

¹²⁷ V publikaci vydané v roce 1905 k výročí 25 let trvání kolínské župy uvádí Tůma jako okrskového dozorce pro IV. okresek Josefa Pospíšila z Týnce nad Labem už od roku 1900. Viz TŮMA, Josef. *Památník hasičské župy politického okresu kolínského vydaný na oslavu dvaceti pětiletého trvání župy*. Kolín: Hasičská župa, 1905, s. 23.

¹²⁸ SOA Praha – SOkA Kolín, f. SH ČMS – SDH Konárovice, k. 1, ref. ozn. 1/1//1, pamětní kniha 1899–1931.

¹²⁹ Přesně se jedná o První sjezd dobrovolného hasičstva slovanského v Praze. Viz NITRA, Josef. *Všem živlům navzdory: člověku ku pomoci*. Nové Město nad Metují: Hasiči, 2011, s. 52.

¹³⁰ SOA Praha – SOkA Kolín, f. SH ČMS – SDH Konárovice, k. 1, ref. ozn. 1/1//1, pamětní kniha 1899–1931, s. 12.

založena v roce 1920, ale roční zápisy začaly být vedeny až od roku 1922. Kromě zmínky o SDH Konárovice v rámci části týkající se událostí v obci před založením pamětní knihy, je působení konároviceckých hasičů mimo několik útržkovitých zmínek zachyceno až v zápisech za roky 1928 a mladších. Toto společně s absencí jakýchkoliv dochovaných dokumentů z této doby, prakticky neumožňuje nějakou podrobnější rekonstrukci činnosti SDH Konárovice v těchto letech.

Pokud bylo dodrženo funkční období členů výboru, byli někdy mezi léty 1911 až 1920 zvoleni starostou sboru Čeněk Fajman a velitelem Václav Buchl.¹³³

Činnost hasičů během těchto let byla následující. V roce 1921 uspořádal zdejší sbor jedno veřejné cvičení.¹³⁴ V neděli 10. června 1923 se hasiči zúčastnili odhalení pomníku padlých v I. světové válce¹³⁵ a v červnu roku 1927 likvidace požáru v domě čp. 117. Oheň byl naštěstí uhašen dříve, než se rozšířil na okolní stavení.¹³⁶

V roce 1924 zřídila obec Konárovice tzv. „Osvětovou komisi“, která sdružovala kulturní a osvětové aktivity místních spolků, tedy i SDH Konárovice.¹³⁷

Dle údajů v matrice členů z roku 1931 se mezi léty 1919 až 1927 ke členství v SDH Konárovice přihlásilo patnáct nových členů. Jednalo se o tyto občany: Václav Belza, Alois Bíza st., Jindřich Bobek, František Buldra, Emanuel Cívín, Josef Domáci, Alois Holeček, Bohumil Holub, Jindřich Charvát, Josef Líbal, Alois Pařez, Bedřich Pošík, Václav Serbus, Josef Sýkora a Alois Volný.¹³⁸

5.3.3 1928–1935

Informace o hasičském vybavení, kterým disponoval SDH Konárovice v této době nebo si ho pořizoval, prakticky nejsou zachyceny. Zaznamenán je pouze nákup nových hadic pořízených z výtěžku Staročeských májů v roce 1930.¹³⁹ V průběhu roku 1934 byl ve skladišti hasičského vybavení zhotoven betonový strop a u rybníka „Barborka“ byl upraven sušák na hadice.¹⁴⁰

¹³¹ SOA Praha – SOKA Kolín, f. SH ČMS – SDH Konárovice, k. 1, ref. ozn. 1/1//1, pamětní kniha 1899–1931.

¹³² OÚ Konárovice, Pamětní kniha obce Konárovice, 1. díl, 1920–1945. 163 s.

¹³³ Tamtéž, s. 34.

¹³⁴ Tamtéž, s. 61

¹³⁵ Tamtéž, s. 47–48.

¹³⁶ Tamtéž, s. 52.

¹³⁷ Tamtéž, s. 61.

¹³⁸ SH ČMS – SDH Konárovice, k. 3, ref. ozn. 1/3//1, matrika členů 1931–1937.

¹³⁹ OÚ Konárovice, Pamětní kniha obce Konárovice, 1. díl, 1920–1945, s. 72.

¹⁴⁰ Tamtéž, s. 109.

Mezi léty 1928 až 1935 vypukl v obci Konárovice požár celkem čtrnáctkrát. Hned v roce 1928 hořelo třikrát a v roce 1934 hořelo dokonce pětkrát. Místní hasičský sbor si povětšinou dokázal s požárem poradit sám a oheň omezit pouze na místo jeho vzniku, což znamená, že se oheň sice nerozšířil na okolní stavby, ale zasažené stavení nejspíše úplně shořelo. Vážné komplikace však způsobovala častá dlouhotrvající suchá období a s tím spojené prázdné studny. V dubnu roku 1933 hořelo v Konárovicích v krátké době hned dvakrát po sobě v nočních hodinách. Z 25. na 26. dubna zachvátil požár neobydlený dům Františka Buldry, V Hájku čp. 63. Vzhledem k velkému suchu byly okolní studny prázdné a vodu tak bylo nutné za pomoci dvou stříkaček vést až z rybníka „Barborka“. Ačkoliv se hasiči snažili, seč mohli ochránit ostatní domy, sucho, ztížená dodávka vody a dřevěné konstrukce okolních staveb byly proti nim. Oheň se nakonec rozšířil i na sousední stavení M. Buldrové, čp. 65 a obě stavení shořela do základů. V noci z 27. na 28. dubna vypukl požár v domě Antonína Balady, Nová čp. 15. Tentokrát se sice jednalo o zděný dům se střechou pokrytou taškami, ale celý vnitřek domu vyhořel, protože studny byly prázdné a na přivedení vody z rybníka „Barborka“ neměl sbor dostatečné množství hadic.¹⁴¹ Přibližně ve stejné době se v řadě obcí na Čáslavsku objevily další noční požáry a panovalo podezření, že všechny požáry způsobil jeden žhář.¹⁴²

Vzhledem k celé řadě divadelních představení odehrávaných v místních hostincích patřilo k jedné z činností hasičů i vykonávání požárního dozoru při pořádání těchto akcí. Požární dozor musel být přítomen i při představeních putovního biografu v Konárovicích v dubnu 1932.¹⁴³ Od roku 1930 začali místní hasiči zajišťovat i samaritánskou činnost neboli též samaritánskou stráž.¹⁴⁴ V prvním roce jsou ve sboru přítomny dvě samaritánky Jarmila Baladová a Karla Zelenková a již v následujícím roce se ve sboru objevují muži zařazení do samaritánského oddílu.¹⁴⁵

¹⁴¹ OÚ Konárovice, Pamětní kniha obce Konárovice, 1. díl, 1920–1945, s. 90-91.

¹⁴² Anon. Požární hrůzy nedělní noci v Licomeřicích a v Hošťalovicích na Čáslavsku. *Národní politika*. 8. 5. 1933. LI(126), s. 1. ISSN 1805-2444.

¹⁴³ OÚ Konárovice, Pamětní kniha obce Konárovice, 1. díl, 1920–1945, s. 83.

¹⁴⁴ Jednalo se o poskytování neodkladné první předlékařské péče zraněným nebo vážně nemocným než budou dopraveni k lékaři. Školení samaritánů v samaritánských kurzech zajišťoval Československý červený kříž (dále jen ČsČK), po jehož absolvování byl samaritán oprávněn poskytovat první pomoc a ošetřovat zraněné. Hasiči samaritáni byli členy jednak svého SDH, jednak ČsČK. Členství v ČsČK zároveň umožňovalo samaritánům používat chráněného označení, tj. nošení bílé rukávové pásky s červeným křížem. Viz ŠOUREK, Mojmir. Stručné úryvky z historie hasičstva nejen na Kutnohorsku. Část XXIII. Hasičská samaritánská služba. In: *Sbor dobrovolných hasičů Nové Dvory* [on-line]. 22. 11. 2009 [cit. 25. 6. 2018]. Dostupné z: <http://www.sdh-ndvory.com/modules.php?name=Content&pa=showpage&pid=44>.

¹⁴⁵ SH ČMS – SDH Konárovice, k. 3, ref. ozn. 1/3//1, matrika členů 1931–1937.

I v tomto období bylo nedílnou součástí místního hasičského sboru pořádání, či účast na místních kulturních akcích. Každoročně se pořádal ples a sousedská zábava.¹⁴⁶ V květnu roku 1930 organizoval SDH Konárovice „Staročeské máje“. Hasiči s hudebním doprovodem procházeli od rána obcí a přibíjeli na vrata březové ratolesti. Odpoledne prošel obcí průvod selské jízdy, hochů a děvčat v národních krojích, místních i okolních hasičů a celé řady zdejších občanů. Na návsi bylo provedeno „Setnutí krále“, následované veselící.¹⁴⁷ Dne 10. července 1931 se u pomníku padlých v I. světové válce konala veřejná slavnost SDH Konárovice, při které činní členové složili hasičský slib.¹⁴⁸ Následujícího roku byla 9. října 1932 uspořádána veřejná slavnost na oslavu dvou členů SDH Konárovice. Vzdělavatel sboru Emanuel Cívín ve svém proslovu vyzdvihl zásluhy veteránů Josefa Hrodka a Josefa Charváta. Oba zmínění obdrželi za svou činnost medaili a čestný diplom.¹⁴⁹ Pořádání kulturních akcí v roce 1933 bylo ztíženo velkou nezaměstnaností obyvatel a placením řady poplatků, např. dávky ze zábav, autorské poplatky, kolky, či příspěvky na nezaměstnané. Výnosy z plesů proto byly velmi nízké nebo rovnou deficitní. Těmito poplatky byly postiženy i divadelní představení a vzdělávací akce, takže hasiči v tomto roce uspořádali pouze ples a jedno divadelní představení.¹⁵⁰ V srpnu roku 1935 uspořádali členové SDH Konárovice na Vinici veřejný koncert a veselici.¹⁵¹

Členové SDH Konárovice sehráli také několik divadelních představení. V březnu 1929 to bylo divadelní představení „Naši furianti“.¹⁵² V roce 1930 navštívila obec divadelní společnost a za spoluúčinkování místních herců odehrála pro místní hasiče dílo J. Kollára „Pražský lid“.¹⁵³ V roce 1932 připravila Osvětová komise divadelní představení od Jaroslava F. Karase „Otec božího lidu“. V představení odehraném 6. července účinkovali členové ze všech místních spolků.¹⁵⁴ Následující rok bylo sehráno divadelní představení „Vrah“ při oslavách narozenin T. G. Masaryka¹⁵⁵ a v roce 1934 při tytéž příležitosti představení „Má matička chudá“.¹⁵⁶

¹⁴⁶ OÚ Konárovice, Pamětní kniha obce Konárovice, 1. díl, 1920–1945, s. 63.

¹⁴⁷ Tamtéž, s. 71.

¹⁴⁸ Tamtéž, s. 76-77.

¹⁴⁹ Tamtéž, s. 86.

¹⁵⁰ Tamtéž, s. 104.

¹⁵¹ Tamtéž, s. 117.

¹⁵² Tamtéž, s. 62.

¹⁵³ Tamtéž, s. 73.

¹⁵⁴ Tamtéž, s. 84.

¹⁵⁵ Tamtéž, s. 90.

¹⁵⁶ Tamtéž, s. 105.

Namísto římskokatolických slavností, jichž se hasiči účastnili na přelomu 19. a 20. století, se nyní členové sboru účastnili oslav svátků spojených s novou republikou. Slaveny byly narozeniny T. G. Masaryka, výročí upálení mistra Jana Husa a výročí vzniku republiky. V rámci oslav desetiletého trvání republiky byl 28. října 1928 zorganizován průvod obcí doprovázený hudbou, kterého se zúčastnili i konárovští hasiči.¹⁵⁷ V roce 1931 promluvil v Konárovicích v rámci „Husova dne“ a složení hasičského slibu župní starosta Josef Macháček ze Zibohlav.¹⁵⁸ Na oslavu památky M. Jana Husa v roce 1933 šli členové místních hasičů v čele velkého průvodu od pomníku padlých v I. světové válce k hranicím katastru obce, kde se sešli s průvody občanů ze Třech dvorů a z Veletova.¹⁵⁹ Při oslavě narozenin T. G. Masaryka v roce 1935 byly večer na Vinici stejně jako na okolních návrších zapáleny hasičské vatry. Ačkoliv značně chumelilo, shromáždilo se u vatry velké množství místních obyvatel v čele s členy SDH Konárovice a vzdělavatel SDH Konárovice Josef Macháček poté přečetl svůj projev.¹⁶⁰

Složení výboru sboru a jména funkcionářů lze pro rok 1931 a následující období částečně rekonstruovat díky dochované matrice členů z roku 1931¹⁶¹ a z toho samého roku dochovanému záznamu z výroční valné hromady nacházejícím se v pamětní knize¹⁶².

V roce 1930 se Alois Holeček stal četařem lezců.¹⁶³ Dne 7. ledna 1931 se v hostinci Františka Slavíka, člena SDH, konala XXVIII. valná hromada. Během schůze byl zvolen nový výbor ve složení: Josef Charvát (starosta), František Pekárek (velitel), Jindřich Charvát (náměstek velitele), Bohumil Holub (jednatel), Jindřich Bobek, Emanuel Cívín, Alois Mareš a Jan Ventura (členové). Jindřich Bobek se navíc stal pokladníkem a Emanuel Cívín vychovatelem.¹⁶⁴ Následující den došlo ještě k volbě náčelníků, četařů a členařů. Oddíl stříkačnicků vedli Josef Hrodek jako náčelník, Alois Pařez četař. Lezce vedli náčelník Bohumil Holub a četař Alois Mareš. Náčelníkem oddílu hudců se stal Josef Kubíček. Dne 1. března byl Antonín Zikmunda zařazen do

¹⁵⁷ OÚ Konárovice, Pamětní kniha obce Konárovice, 1. díl, 1920–1945, s. 58.

¹⁵⁸ Tamtéž, s. 76-77.

¹⁵⁹ Tamtéž, s. 92.

¹⁶⁰ Tamtéž, s. 116.

¹⁶¹ SH ČMS – SDH Konárovice, k. 3, ref. ozn. 1/3//1, matrika členů 1931–1937.

¹⁶² SOA Praha – SOKA Kolín, f. SH ČMS – SDH Konárovice, k. 1, ref. ozn. 1/1//1, pamětní kniha 1899–1931.

¹⁶³ SH ČMS – SDH Konárovice, k. 3, ref. ozn. 1/3//1, matrika členů 1931–1937.

¹⁶⁴ SOA Praha – SOKA Kolín, f. SH ČMS – SDH Konárovice, k. 1, ref. ozn. 1/1//1, pamětní kniha 1899–1931, s. 27.

oddílu samaritánů, jehož náčelníkem byl 3. dubna zvolen Jan Ventura. Ještě před rokem 1934 se stal Václav Belza dozorcem náčiní, posléze i stojmistrem a četařem stříkačnicků a Alois Holeček byl zvolen pokladníkem a četařem lezců. V roce 1934 proběhla další volba funkcionářů, avšak známa jsou pouze dvě jména. Jindřich Charvát byl zvolen náměstkem velitele a Jindřich Bobek jednatelem, kteroužto funkci zastával pouze v roce 1934. V roce 1935 proběhly doplňující volby na uvolněná místa funkcionářů. Dne 19. ledna byl Václav Novák zvolen starostou a Antonín Zikmunda velitelem SDH Konárovice. Dne 19. března proběhla ještě volba nového jednatele, kterým se stal Alois Mareš. Ještě v průběhu roku 1935 byl jmenován vzdělavatelem sboru Josef Macháček.¹⁶⁵

V roce 1930 bylo členy SDH Konárovice 54 občanů. Činných členů bylo 20, přispívajících 33 a čestný člen byl 1.¹⁶⁶ Členské řady se v letech 1928 až 1935 rozšířily o Jarmilu Baladovou, Josefa Bartáka, Bohumila Berana, Františka Beránka, Aloise Bízu, Aloise Bízu ml., Františka Bízu, Jaroslava Česnohlídka, Václava Drahovzala, Josefa Horáčka, Karla Chocholu, Otakara Kalvu, Karla Kňourka, Antonína Koželuha, Františka Krpatu, Antonína Kubička, Františka Kubička, Josefa Kukala, Rudolfa Kukala, Josefa Kutila, Josef Macháček, Jana Matějku, Josefa Miškovského, Josefa Nováka, Václava Nováka, Stanislava Paroubka, Františka Pekárka, Jaroslava Pištěka, Josefa Poddaného, Václava Polesného, Josefa Poulu, Václava Prchala, Františka Slavíka, Karla Slavíka, Josefa Svobodu¹⁶⁷, Františka Sýkoru, Jana Šubrtu, Josefa Vavřinu, Václava Vavřinu, Jana Venturu, Karlu Zelenkovou, Václava Zelenku, Jana Zemana, Antonína Zikmundu a Jindřicha Zmátla. Naopak členy v těchto letech z důvodů vystoupení ze sboru na vlastní žádost, úmrtím nebo odstěhování z obce, přestali být Bohumil Beran, Václav Buchl, Karel Chochola, Karel Kňourek, Antonín Kubiček, František Kubiček, Václav Mazač, František Pekárek¹⁶⁸, Alois Volný¹⁶⁹, Václav Zelenka, Karla Zelenková. Josef Kubiček byl 1. ledna 1933 vyloučen ze sboru pro špatné chování, Otakar Kalva byl vyloučen 1. června 1933 pro špatné zacházení

¹⁶⁵ SH ČMS – SDH Konárovice, k. 3, ref. ozn. 1/3//1, matrika členů 1931–1937.

¹⁶⁶ OÚ Konárovice, Pamětní kniha obce Konárovice, 1. díl, 1920–1945, s. 109.

¹⁶⁷ Josef Svoboda přestoupil k přispívajícím členům. Viz SH ČMS – SDH Konárovice, k. 3, ref. ozn. 1/3//1, matrika členů 1931–1937.

¹⁶⁸ František Pekárek sice vystoupil 3. října 1934, ale už 27. prosince 1934 byl přijat mezi přispívající členy. Viz SH ČMS – SDH Konárovice, k. 3, ref. ozn. 1/3//1, matrika členů 1931–1937.

¹⁶⁹ Alois Volný vystoupil z členských řad 8. března 1934, 9. ledna 1935 se opět stal členem. Viz SH ČMS – SDH Konárovice, k. 3, ref. ozn. 1/3//1, matrika členů 1931–1937.

s výzbrojí a 30. května 1934 byl vyloučen Alois Pařez. Samaritánka Jarmila Baladová byla vyškrtuta pro nekonání povinností.¹⁷⁰

V roce 1932 obdrželi při veřejné slavnosti Josef Hrodek a Josef Charvát medaile a diplomy. Josefu Hrodkovi byla předána medaile za 40 let činnosti a Josefu Charvátovi za 30 let činnosti ve sboru. Další vyznamenání, kterým byl diplom, pamětní peníz a jmenování čestným členem, obdržel Josef Hrodek v roce 1935.¹⁷¹

5.4 Předvečer a průběh II. světové války

5.4.1 1936–1938

Vzhledem ke zhoršující se politické situaci v Evropě přibyla hasičům k odstraňování následků živelných událostí a nehod nová činnost, kterou se stala ochrana obyvatelstva. V neděli 2. února 1936 svolal starosta obce Josef Miškovský schůzi všech občanů, na níž Emanuel Civín přečetl úplné znění zákona proti leteckým útokům¹⁷² a starosta poté občanům podal některé doplňující informace. Následně vzdělavatel SDH Josef Macháček poučil přítomné občany o nejdůležitějších otravných plynech a jak se proti nim chránit.¹⁷³

Podle §13 odst. 2 zákona proti leteckým útokům byla ve zdejší obci zřízena „Civilní protiletecká ochrana“ (dále jen CPO). Starosta obce Josef Miškovský jmenoval na místo velitele této organizace nejprve Josefa Charváta, bývalého velitele SDH Konárovice, který ale ze zdravotních důvodů nemohl svěřenou funkci vykonávat, a tak se velitelem namísto něj stal Josef Macháček, vzdělavatel SDH Konárovice. V rámci CPO byly v Konárovicích ustanoveny služby bezpečnostní, poplachová, požární, asanační, samaritánská, spojovací a zastírací. K výkonu služeb bylo určeno 91 převážně starších občanů a v samaritánské službě sloužilo i několik žen. Během jara se uskutečnilo několik menších cvičení, aby každý znal své úkoly a povinnosti pro případ leteckého útoku. Při vojenských manévrech 14. až 18. července bylo provedeno hlavní cvičení CPO. Armádní letectvo v těchto dnech vykonávalo denní i noční cvičné lety nad severovýchodními Čechami a v prostoru těchto manévřů se nacházel i kolínský okres. V průběhu třech nocí byla v různých hodinách prováděna zastírací cvičení. Rozeznění poplachové sirény v Kolíně, oznamovalo začátek cvičení. V tu chvíli se v obci

¹⁷⁰ SH ČMS – SDH Konárovice, k. 3, ref. ozn. 1/3//1, matrika členů 1931–1937.

¹⁷¹ OÚ Konárovice, Pamětní kniha obce Konárovice, 1. díl, 1920–1945, s. 86.; SH ČMS – SDH Konárovice, k. 3, ref. ozn. 1/3//1, matrika členů 1931–1937.

¹⁷² Zákon č. 82/1935 Sb., o ochraně a obraně proti leteckým útokům ze dne 11. dubna 1935.

¹⁷³ OÚ Konárovice, Pamětní kniha obce Konárovice, 1. díl, 1920–1945, s. 122.

rozezvoni kostelní zvony a trubači se roztroubili na signální trubky, všechna světla v obci zhasla a kromě občanů určených k jednotlivým službám v CPO platil zákaz vycházení. Pro zachycování letadel při nočních cvičeních byly na zemi rozmístěny světlomety. Jeden z těchto vojenských světlometů stál i u zdejšího hřbitova. Dne 17. července přelétlo dvacet sedm armádních letadel přímo nad obcí Konárovice.¹⁷⁴

Josef Macháček byl velitelem CPO do roku 1937, kdy se této funkce vzdal a na jeho místo byl jmenován Emanuel Cívín.¹⁷⁵ Ke službě v CPO bylo tento rok určeno 50 občanů. Cvičení bylo vykonáno celkem sedmkrát, 1 bylo praktické noční cvičení, 2 cvičení denní a 4 cvičení teoretická s jednotlivými službami. Skladiště vedle hasičské zbrojnice bylo vyhrazeno pro materiál CPO, jednalo se o tři plynové masky, nosítka a pomůcky na cvičení.¹⁷⁶

Protože se politická situace na mezinárodní scéně i nadále zhoršovala, proběhlo ve dne 23. března 1938 celodenní cvičení CPO. Poplach byl vyhlášen celkem pětkrát a večer byla celá obec zatemněna. Dne 21. května, při částečné mobilizaci, nastoupilo k vojsku 12 vojáků z Konárovic. Při všeobecné mobilizaci 23. září odjelo ke svým posádkám 18 záložáků. Ihned po zářijové mobilizaci vyhlásilo CPO pohotovost a celé noci až do úsvitu byly konány hlídky.¹⁷⁷

Mimo CPO bylo zapotřebí zorganizovat v obci i brannou výchovu, a proto se na pozvání obecního starosty sešli 9. února 1936 zástupci Sokola, Dělnické tělovýchovné jednoty, SDH a učitelstva a zvolili „Branný výbor“. Branná výchova se týkala dvaceti čtyř hochů ve věku 17 až 21 let, kteří cvičili celé jaro, 2 až 3 hodiny každé nedělní dopoledne. Výcvik zajišťovali desátník Stanislav Paroubek a Antonín Zikmunda. Kvůli absenci zákona, upravujícího tuto činnost, byla nakonec tato branná cvičení pozastavena.¹⁷⁸ Obnovena byla opět v roce 1938, kdy bylo v Konárovicích zřízeno branné středisko pro obce Konárovice, Tři Dvory a Veletov. Výcvik se nyní týkal mužů i žen ve věku 17 až 50 let.¹⁷⁹

Co se požárů týká, byly tyto roky zřejmě poměrně klidné. V obecní pamětní knize je zaznamenán pouze jediný případ vypuknutí požáru. V roce 1936 shořel o posvícení stoh slámy.¹⁸⁰

¹⁷⁴ OÚ Konárovice, Pamětní kniha obce Konárovice, 1. díl, 1920–1945, s. 122-124.

¹⁷⁵ Tamtéž, s. 134.

¹⁷⁶ Tamtéž, s. 135.

¹⁷⁷ Tamtéž, s. 137-139.

¹⁷⁸ Tamtéž, s. 124.

¹⁷⁹ Tamtéž, s. 137.

¹⁸⁰ Tamtéž, s. 128.

Dne 31. května 1936 uspořádal SDH Konárovice okrskové cvičení, jehož se kromě místního sboru zúčastnily i SDH Tři Dvory, SDH Veletov a SDH Kojice s motorovou stříkačkou. Cvičení se neslo v duchu své doby. V proslovu u pomníku padlých v I. světové válce vyzdvihl Richard Pollak z Kolína nutnost národní brannosti. U rybníku „Barborka“ provedli hasiči požární útok a na obecním cvičišti na Vinici pořadová cvičení, cvičení se stříkačkou a žebříky. Mimo to proběhla ukázka záchrany a ošetření raněných, kdy samaritáni pracovali s nasazenými plynovými maskami, a žactvo předvedlo cvičení s dřevěnými puškami.¹⁸¹

Stejně jako v předešlém období, tak i nyní se členové sboru účastnili řady kulturních akcí. Hasiči se účastnili jak oslav narozenin T. G. Masaryka v roce 1936 a 1937, při níž přednesl svůj projev starosta kolínské župy Josef Macháček¹⁸², tak i průvodu a smuteční slavnosti k uctění jeho památky v roce 1937.¹⁸³ Dne 25. května 1937 uspořádal sbor přednášku o novém prezidentovi ČSR Dr. Edvardu Benešovi.¹⁸⁴ Následující rok musely být již připravené oslavy prezidentových narozenin zrušeny, protože v Konárovicích jakož i v řadě dalších okolních obcích, vypukla mezi hospodářskými zvířaty epidemie slintavky a platil zákaz shromažďování.¹⁸⁵ Členové SDH sehráli i jedno divadelní představení. Hra s názvem „První sjezd“ byla uvedena 28. března 1938 během oslavy 45-letého jubilea Josefa Macháčka.¹⁸⁶

Jediná volba funkcionářů v tomto období se uskutečnila v roce 1937. Nový výbor pracoval ve složení Antonín Zikmunda (velitel), Jindřich Charvát (náměstek velitele), Alois Mareš (jednatel), Josef Macháček (vzdělavatel sboru). Jméno starosty SDH není známo. Na lednových schůzích výboru došlo i k volbě náčelníků, četařů a členařů. Hudce vedl náčelník Josef Kubíček. Stříkačnický vedli četař Václav Belza, který byl zároveň i strojmistrem, a členaři Alois Bíza, Alois Volný a Václav Zamazal. Oddíl lezců vedl členař Alois Holeček. Náčelníkem samaritánské stráže byl zvolen Josef Macháček.¹⁸⁷

V letech 1936 až 1938 se členská základna rozšířila o Františka Buldru, Jaroslava Česnohlídka, Antonína Kukala, Rudolfa Kukala, B. Nepraše, Františka Pacovského, Stanislava Paroubka, Josefa Svojtka a Václava Zemana. Členy v těchto

¹⁸¹ OÚ Konárovice, Pamětní kniha obce Konárovice, 1. díl, 1920–1945, s. 125.

¹⁸² Tamtéž, s. 124, 131.

¹⁸³ Tamtéž, s. 132-133.

¹⁸⁴ Tamtéž, s. 131.

¹⁸⁵ Tamtéž, s. 136.

¹⁸⁶ Tamtéž, s. 131.

¹⁸⁷ SH ČMS – SDH Konárovice, k. 3, ref. ozn. 1/3//1, matrika členů 1931–1937.

letech z důvodu vystoupení ze sboru na vlastní žádost, úmrtím nebo odstěhování z obce, přestali být Jindřich Bobek, Antonín Koželuh a Jindřich Zmátlo. Rudolf Kukul byl vyloučen pro „nekonání“. V letech 1937 a 1938 navždy opustili řady zdejších hasičů čestní členové Josef Hrodek (†1937) a Josef Charvát (†1938).¹⁸⁸

5.4.1 1939–1945

Život v Konárovicích v letech 1939 až 1945 byl do pamětní knihy obce dopsán zpětně až po konci II. sv. války, takže zachycené informace činnosti SDH Konárovice jsou dosti torzovité.¹⁸⁹

V obci prakticky utichla jakákoliv kulturní činnost. Osvětová rada v Konárovicích sice fungovala, ale téměř po celou dobu fungování protektorátu Čechy a Morava, se jejím členům dařilo úplně bojkotovat jakékoliv nařízení, zaslané od Okresní osvětové rady v Kolíně.¹⁹⁰ Očekávající možné budoucí represe, si počátkem roku 1939 odhlasovali členové zdejší Dělnické tělocvičné jednoty a Tělocvičné jednoty Sokol rozpuštění těchto spolků,¹⁹¹ a tak jediným fungujícím spolkem v obci zůstal SDH Konárovice.¹⁹² Ročenka ČZMJ z roku 1941 evidovala pro rok 1940 existenci divadelního odboru v rámci SDH Konárovice.¹⁹³

Po vyhlášení Protektorátu Čechy a Morava 15. března 1939 došlo k mnoha změnám, z nichž se některé týkaly i fungování hasičských sborů. Protektorátní vláda vydala nařízení o požární ochraně, členové sboru začali používat jiný stejnokroj, výcvik byl obohacen o nové prvky a dosavadní samaritánská činnost dostala označení „Zdravotní služba hasičská“.¹⁹⁴

Zákon č. 45/1876 čes. z. z., „*kterýmž se vydává řád policie v příčině ohně pro království České*“, respektive jeho obdoby vydané pro Markrabství moravské¹⁹⁵ a Vévodství slezské,¹⁹⁶ vydržely v platnosti bezmála pětadesát let. Dne 18. prosince

¹⁸⁸ OÚ Konárovice, Pamětní kniha obce Konárovice, 1. díl, 1920–1945, s. 131.; SH ČMS – SDH Konárovice, k. 3, ref. ozn. 1/3//1, matrika členů 1931–1937.

¹⁸⁹ Dne 9. července 1940 byla kniha zabalena a zapečetěna a odeslána k uložení v archivu Zemského úřadu v Praze. Navrácení knihy se uskutečnilo v roce 1945. Viz OÚ Konárovice, Pamětní kniha obce Konárovice, 1. díl, 1920–1945, s. 140.

¹⁹⁰ OÚ Konárovice, Pamětní kniha obce Konárovice, 1. díl, 1920–1945, s. 152.

¹⁹¹ Dělnická tělocvičná jednotka a Tělocvičná jednotka Sokol vznikly v roce 1919. Viz OÚ Konárovice, Pamětní kniha obce Konárovice, 1. díl, 1920–1945, s. 44.

¹⁹² OÚ Konárovice, Pamětní kniha obce Konárovice, 1. díl, 1920–1945, s. 151–152.

¹⁹³ Kol. autorů. Soubory: Hasiči Konárovice. In: *Databaze českého amatérského divadla* [on-line]. 22. 11. 2005 [cit. 3. 6. 2018]. Dostupné z: <http://www.amaterskedivadlo.cz/main.php?data=soubor&id=28493>.

¹⁹⁴ OÚ Konárovice, Pamětní kniha obce Konárovice, 1. díl, 1920–1945, s. 152.

¹⁹⁵ Zákon č. 35/1873 mor. z. z., „*kterýmž vydává se řád policie požárové a řád hasičský*“.

¹⁹⁶ Zákon č. 20/1873 slez. z. z., „*kterýmž vydává se řád policie požárové a řád hasičský*“, ve znění zákona č. 21/1898 slez. z. z. a zákona č. 50/1913 slez. z. z.

1941 schválila protektorátní vláda vládní nařízení č. 30, o věcech požární ochrany, s datem účinnosti od 1. ledna 1942. Nařízení stanovovalo obcím „*zřízení a udržování spořádané požární ochrany* [...]“¹⁹⁷, přičemž do spořádané požární ochrany spadal nákup a údržba hasičské výstroje a vybavení potřebného pro zdolávání požárů, povodní a jiných veřejných stavů nouze. Dále sem patřila výstavba a udržování poplachových zařízení, tj. sirén, hasičských zbrojnic, strážnic, či jiných potřebných místností a požárních nádrží. Obec byla prohlášena vlastníkem výše zmíněných věcí.¹⁹⁸ Hasiči měli zamezovat a zdolávat požáry a jiné veřejné stavy nouze, pokud tato činnost nepřipadala jiným organizacím, a při zásazích jim náležela k tomu potřebná policejní oprávnění.¹⁹⁹

Vládní nařízení dělilo hasiče do několika skupin: z povolání, dobrovolné, povinné a závodní.²⁰⁰ V §8 vládního nařízení bylo stanoveno, kdo se může stát aktivním hasičem. Omezení byla jednak věková, od 18 do 60 let, jednak fyzická, protože hasiči se mohli stát „*pouze tělesně schopní mužové, proti jejichž osobě není námitek*“. Z členství byli samozřejmě úplně vyloučeni všichni Židé. Židovští míšenci mohli být řadovými členy, ale nemohli se dostat do vyšších funkcí.²⁰¹ Kvůli rozdělení hasičstev do několika skupin, musela být vládním nařízením upravena i posloupnost velení při zásazích vícera mužstev.²⁰² Ukotvena byla všeobecná povinnost hlásit požár, případně se osobně podílet na jeho likvidaci.²⁰³ V obcích, kde nebylo zřízeno hasičstvo z povolání, se mělo zřídit hasičstvo dobrovolné, nebylo-li možné zřídit ani to, bylo povinností obce zřídit hasičstvo povinné.²⁰⁴ Hasičstva z povolání musela být povinně zřízena ve městech s více jak 50.000 obyvateli.²⁰⁵ Dobrovolné hasičstvo mělo být „*výkonu schopné a místním poměrům přiměřené*“.²⁰⁶ Nejmenší povinný počet byl stanoven na 18, ve výjimečných případech mohl být počet snížen až na 14 mužů. Pokud počet i přesto nedosahoval sníženého počtu, mohl dohledací úřad, jímž byli krajští požární ředitelé, nařídit za tímto účelem spojení vícero obcí.²⁰⁷ Povinné hasičstvo si zřizovala a

¹⁹⁷ Vládní nařízení č. 30 ze dne 18. prosince 1941, o věcech požární ochrany, § 2 odst. 1.

¹⁹⁸ Tamtéž, § 2 odst. 2.

¹⁹⁹ Tamtéž, § 4 odst. 1 a odst. 2.

²⁰⁰ Tamtéž, § 7.

²⁰¹ Tamtéž, § 8 odst. 4.

²⁰² Tamtéž, § 9.

²⁰³ Tamtéž, § 11.

²⁰⁴ Tamtéž, § 12 až § 14.

²⁰⁵ Tamtéž, § 12 odst. 2.

²⁰⁶ Tamtéž, § 12 odst. 1.

²⁰⁷ Tamtéž, § 13 odst. 2.

doplňovala obec povolávacím výměrem. Muži ve věku 18 až 60 let se museli kdykoliv dostavit k výkonu služby.²⁰⁸

Pětí odstavci §19 bylo legalizováno „okradení“ obcí a sborů. Veškerá výstroj a nářadí, jakož i veškeré nemovitosti, sloužící k požární ochraně byly podle tohoto zákona převedeny do vlastnictví obcí.²⁰⁹ Za tento majetek, který si hasičské spolky povětšinou pořídily z vlastních zdrojů či darů, měla obec navíc vyplatit odškodnění příslušnému hlavnímu svazu hasičstev.²¹⁰ V Konárovicích byl veškerý majetek SDH, takto připadlý obci, ohodnocen na 2.600 K, avšak odvod peněz byl neustále odkládán, takže do konce války nezaplatila obec ani korunu.²¹¹

Vládním nařízením č. 32 z 3. ledna 1942, o dani z požární ochrany, byla zavedena daň z požární ochrany, vybíraná na podporu požární ochrany. Dani podléhal příjem z pojistných platů z požárních pojištění. Daňová sazba ve výši 6% byla rozdělena rovným dílem mezi pojistitele tj. požární pojišťovny a pojistníky.²¹²

5.5 Od hasičů k požárníkům

5.5.1 1945–1950

V květnových dnech roku 1945 pomáhali členové SDH Konárovice při osvobozování obce od německých okupantů. V obci byla v této době přítomna posádka německých vojáků, jež se zabarikádovala na zdejším zámku. Německý hejtman se i po opakovaném vyjednávání, odmítal vzdát konárovickému vládnímu komisaři i členům zvoleného revolučního Národnímu výboru.²¹³ Aby se předešlo násilnostem, hlídkovali v noci z 5. na 6. května 1945 hasiči společně s dalšími obyvateli v obci a jejím okolí. K dispozici měli pouze 6 loveckých pušek a 1 pistoli. Naštěstí nedošlo k žádnému ozbrojenému střetu a následujícího dne odpoledne odjela celá německá posádka do Kolína, kde se vzdala a byla odzbrojena. V dalších dnech procházely obcí zástupy německých vojáků, ustupujících před Rudou armádou, která obcí projela 9. května 1945.²¹⁴

²⁰⁸ Vládní nařízení č. 30 ze dne 18. prosince 1941, o věcech požární ochrany, § 14 odst. 3.

²⁰⁹ Tamtéž, § 19 odst. 1.

²¹⁰ Tamtéž, § 19 odst. 3.

²¹¹ Tamtéž, § 19.; OÚ Konárovice, Pamětní kniha obce Konárovice, 1. díl, 1920–1945, s. 152.

²¹² Vládní nařízení č. 31 ze dne 3. ledna 1942, o dani z požární ochrany, § 1, § 4 a § 5.

²¹³ Německá posádka přitáhla do obce krátce před Vánocemi roku 1944, usadivši se v budově zdejší školy a v zámku. Vojáci v obci a okolních lesích cvičili vlčáky ve vyhledávání a pronásledování partyzánů. Viz OÚ Konárovice, Pamětní kniha obce Konárovice, 1. díl, 1920–1945, s. 158-159.

²¹⁴ OÚ Konárovice, Pamětní kniha obce Konárovice, 2. díl, 1945–1963, s. 1-5.

Ihned po skončení II. světové války začali hasiči usilovat o vybudování řádné zbrojnice a získání motorové stříkačky.²¹⁵ V roce 1947 bylo pro zbrojnici přiděleno místo v části stodol ve východním bloku „horního“ dvora.²¹⁶ V rámci národního sčítání domů a soupisů s ním spojených, které byly prováděny v roce 1950, byla ale jako hasičská zbrojnice označena budova čp. 129,²¹⁷ jednalo se o jinou budovu, než byla přidělená v roce 1947. Motorovou stříkačku typu PS 8 obdržel místní sbor až v roce 1953/1954.²¹⁸ Hasiči dále usilovali o vybudování dostačujících nádrží na Labuti, na Jeleně a úpravě Barborky.²¹⁹ Po roce 1948 dostali dobrovolní hasiči nové úkoly, např. sběr barevných kovů²²⁰ nebo brigádnická činnost v rámci akcí „Z“.

Poskytování samaritánské služby hasičskými sbory bylo ukončeno 31. května 1950. Od 1. června poskytoval samaritánskou službu pouze Československý červený kříž.²²¹ Nicméně ve vládním nařízení č. 135/1950 Sb., je v § 21 odst. 2 zmíněna i podpora záchranné a zdravotně samaritánské činnosti jako jeden z účelů hasičského spolku.²²²

Po šestileté odmlce způsobené německou okupací našeho území během II. světové války, došlo na počátku roku 1946 k obnovení pořádání plesů v obci. Jeden ze čtyřech plesů uspořádal i místní hasičský spolek²²³ a v jejich organizování pokračoval i v následujících letech.²²⁴ Od roku 1950 začali místní hasiči také pořádat zájezdy „[...] *do významných míst naší vlasti.*“²²⁵ Zájezdy měly jednak upevnit „družnost“ ve sboru, jednak měli členové poznat krásy naší země. Hned v prvním roce byly uspořádány dva zájezdy, jeden na Moravu a druhý do Terezína a Doks.²²⁶ Den 22. října 1950 byl

²¹⁵ OÚ Konárovice, Pamětní kniha obce Konárovice, 2. díl, 1945–1963, s. 98.

²¹⁶ Několik dní před koncem roku 1946 rozhodlo Ministerstvo zemědělství o konfiskaci veškerého majetku manželů Götzlových. Konfiskační vyhlášku vydal 13. ledna 1947 Okresní národní výbor v Kolíně. Konfiskaci podléhal dvůr Konárovice, dvůr Labuť a všechny pozemky na katastru obcí Konárovice, Lžovice a Týnec nad Labem. Viz OÚ Konárovice, Pamětní kniha obce Konárovice, 2. díl, 1945–1963, s. 25-33.

²¹⁷ Jedná se o budovu špýcharu, Hlavní 129, Konárovice. Viz Tamtéž, s. 79.

²¹⁸ SH ČMS – SDH Konárovice, k. 5, ref. ozn. 5/1//1, nahrávky s vyprávěním zasloužilého hasiče Františka Belzy.

²¹⁹ OÚ Konárovice, Pamětní kniha obce Konárovice, 2. díl, 1945–1963, s. 98.

²²⁰ SH ČMS – SDH Konárovice, k. 4, ref. ozn. 2/1/7//2, korespondence SDH – Okresní hasičská jednota kolínská č. 13 čj. 3/1949.

²²¹ ŠOUREK, Mojmir. Stručné úryvky z historie hasičstva nejen na Kutnohorsku. Část XXIII. Hasičská samaritánská služba. In: *Sbor dobrovolných hasičů Nové Dvory* [on-line]. 22. 11. 2009 [cit. 25. 6. 2018]. Dostupné z: <http://www.sdh-ndvory.com/modules.php?name=Content&pa=showpage&pid=44>.

²²² Vládní nařízení č. 135 ze dne 26. 9. 1950, o organizaci ochrany před požáry a jinými živelními pohromami, § 21, odst. 2.

²²³ OÚ Konárovice, Pamětní kniha obce Konárovice, 2. díl, 1945–1963, s. 18.

²²⁴ Tamtéž, s. 62, 97.

²²⁵ Tamtéž, s. 98.

²²⁶ Tamtéž, s. 98.

stanoven Svazem Československého hasičstva (dále jen SČsH) jako Den československého hasičstva. Oslavy podle předem stanoveného a závazného programu měly být pořádány ve všech sborech pod heslem „Buduj vlast – posílíš mír“. V rámci oslav se očekávalo, že sbor vyhlásí „splnitelné“ budovatelské závazky vztahující se k hasičské činnosti nebo k prospěchu obce.²²⁷ Doklady o oslavách ani o přijatých budovatelských závazcích nejsou pro zdejší obec doloženy.

Divadelní odbor SDH Konárovice se v roce 1946 stal součástí nově založeného „Divadelního spolku“, soustředícího v sobě divadelní odbory ze všech místních organizací.²²⁸

O poválečných požárech v obci se nedochovalo mnoho zmínek, avšak potencionálních požárních rizik byla v obci celá řada. Zcela ze dřeva zhotovených domů bylo v roce 1950 v Konárovicích už pouze sedm, ale několik dalších bylo z části dřevěných a z části zděných, z čehož ze dřeva byla vystavěná zpravidla obytná světnice. Čtyři střechy starých domů byly stále ještě kryty došky, další staré domy měly střechy z lepenky napuštěné dehtem.²²⁹ I přes množství těchto rizik je v tomto období zachycen pouze jeden požár a to v ulici Na Vinici.²³⁰

Po válce začínal hasičský sbor v Konárovicích pouze se šesti členy, jejich počty ale stoupaly²³¹ a v roce 1950 měl již 47 členů, z čehož bylo 21 činných a 26 přispívajících. Výše ročního příspěvku byla stanovena na 20 Kčs.²³² Poúnorová očista celé společnosti od „podvratných živlů“ zasáhla i do Konárovic. V obci byl 3. března 1948 z členů Komunistické strany Československé, Československé sociální demokracie a zástupců místních organizací sestaven 14-ti členný Místní akční výbor Národní fronty, jenž začal ihned „pracovat“ na splnění svého úkolu. Zároveň byly místní politické strany, spolky a korporace vyzvány k sestavení vlastních akčních výborů a k provedení případných reorganizačních změn. K ustanovení akčního výboru došlo i v SDH Konárovice, avšak výsledek jeho „očisty“ není znám.²³³

Dne 17. května 1950 se usneslo Národní shromáždění republiky československé na zákonu č. 62/1950 Sb., o ochraně před požáry a jinými živelními[!] pohromami,

²²⁷ SH ČMS – SDH Konárovice, k. 4, ref. ozn. 2/1/7//2, korespondence SDH – SČsH čj. 79 -5/10/50.

²²⁸ OÚ Konárovice, Pamětní kniha obce Konárovice, 2. díl, 1945–1963, s. 18.

²²⁹ Tamtéž, s. 83.

²³⁰ V roce 1949 si Stanislav Vinduška postavil nový dům čp. 199 na místě požářiště. Viz Tamtéž, s. 58.

²³¹ V roce 1948 činila výše za členy odvedených členských příspěvků k Zemské hasičské jednotě (dále jen ZHJ) v Čechách částky 840 Kčs. Viz SH ČMS – SDH Konárovice, k. 4, ref. ozn. 2/1/7//2, korespondence SDH – ZHJ čj. 19950-V-1055/48.

²³² OÚ Konárovice, Pamětní kniha obce Konárovice, 2. díl, 1945–1963, s. 98.

²³³ Tamtéž, s. 43-45.

k němuž bylo 26. září 1950 schváleno vládní nařízení č. 135/1950 Sb., o organizaci ochrany před požáry a jinými živelnými[!] pohromami. Zákon ani vládní nařízení nebyly nikterak dlouhé, zákon obsahoval pouze 19 paragrafů, vládní nařízení 25. Součinnost obyvatelstva „*poskytnout potřebnou osobní a věcnou pomoc při zamezování a zdolávání požárů a jiných živelných pohrom nebo nehod*“²³⁴ byla uvedena hned v § 1 zákona 62/1950 Sb. Oproti předchozí legislativě, tj. vládnímu nařízení č. 30/1942 Sb., došlo k podstatné změně v provádění požární ochrany. „Represivní část“ hasičů se oddělila od dosavadních hasičských spolků. V řadě obcí tak vznikla tzv. „Veřejná hasičstva dobrovolná“, jež se stala represivní složkou a výkonným orgánem národního výboru při provádění požární ochrany a „Hasičské organizace“, fungující na spolkovém základě, které měly funkci preventivní, výchovnou a kulturní.²³⁵ Hasičským organizacím připadla jednak součinnost s veřejnou správou na poli požární ochrany, jednak výchova členů a ostatních obyvatel v boji proti požárům a jiným živelným pohromám a podpora samaritánské činnosti.²³⁶ Toto rozdělení nařízené legislativou nicméně nebylo v Konárovicích nikdy striktně uplatňováno a obě složky víceméně tvořily i nadále jeden celek.

Příslušníkem „represivní části“ se mohl stát pouze občan Československé republiky ve věku 17 až 60 let, který byl oddán lidově demokratickému zřízení a byl tělesně a duševně způsobilý k výkonu služby.²³⁷ Hasičstva byla z povolání, dobrovolná a závodní. Oproti vládnímu nařízení č. 30 z roku 1942,²³⁸ nebylo již v těchto právních normách počítáno se zřízením povinného hasičstva, avšak v legislativě bylo i nadále počítáno s možností, povolat v případě potřeby obyvatele ke službě v hasičstvu.²³⁹

Vyhláškou bylo znovu obnoveno provádění požárních prohlídek pozemků, staveb a zařízení. Prohlídky spadaly do působnosti místního národního výboru, který je prováděl nejméně 1x ročně.²⁴⁰

²³⁴ Zákon 62/1950 Sb., o ochraně před požáry a jinými živelnými[!] pohromami, § 1.

²³⁵ „*K zajištění požární ochrany v obci sdružuje se obyvatelstvo v hasičském spolku; v součinnosti s tímto spolkem místní národní výbor zřizuje a doplňuje dobrovolné hasičstvo.*“ Viz Tamtéž, § 5, odst. 1 a § 6.

²³⁶ Vládní nařízení č. 135 ze dne 26. 9. 1950, o organizaci ochrany před požáry a jinými živelnými[!] pohromami, § 21.

²³⁷ Tamtéž, § 12.

²³⁸ Vládní nařízení č. 30 ze dne 18. prosince 1941, o věcech požární ochrany.

²³⁹ Zákon 62/1950 Sb., o ochraně před požáry a jinými živelnými[!] pohromami, § 9. Vládní nařízení č. 135 ze dne 26. 9. 1950, o organizaci ochrany před požáry a jinými živelnými[!] pohromami, § 17.

²⁴⁰ Vládní nařízení č. 135 ze dne 26. 9. 1950, o organizaci ochrany před požáry a jinými živelnými[!] pohromami, § 8.

5.5.2 1951–1953

V roce 1950 se spolek SDH Konárovice stává součástí celorepublikové organizace SČsH a následujícího roku dochází i ke změně názvu spolku, z dosavadní SDH Konárovice se přejmenovává na Místní jednota Svazu Československého hasičstva (dále jen MJ SČsH) Konárovice.²⁴¹ Nové pojmenování ovšem nevydrželo dlouho, protože již po dvou letech došlo v roce 1953 ke změně názvu celorepublikové organizace na ČSPO. Zdejší organizace byla v tomto roce přejmenována na MJ ČSPO Konárovice, čímž se z hasičů stali na několik dalších let požárníci.²⁴²

Členská základna MJ SČsH Konárovice, posléze MJ ČSPO Konárovice byla složena především ze starších občanů, proto patřilo k hlavním úkolům vedoucích představitelů svazů získání především mladých členů. V roce 1952 bylo založeno dorostenecké požární družstvo, složené z deseti chlapců, jehož cvičitelem byl František Belza.²⁴³ Na staré hasiče se ale nezapomnělo, v roce 1953 obdržel Josef Kubíček čestný diplom a knihu za 40 let své hasičské služby.²⁴⁴

V průběhu roku 1951 se na Labuti uskutečnilo požární cvičení, jehož výsledkem bylo zjištění nepoužitelnosti jakékoliv zdejší studny pro hašení požáru. Jako řešení tohoto problému, byla v náhonu za dvorem Labuť vybudována jednoduchá hráz, zadržující v případě potřeby vodu.²⁴⁵ V rámci požárního výcviku se začali od roku 1953 dorostenci účastnit soutěží v požárním sportu. Hned v prvním soutěžním roce se družstvo Konárovic umístilo na prvním místě jak v okresní soutěži v Kolíně, tak v krajské soutěži ve Zbraslavi.²⁴⁶

Co se týká kulturní činnosti, hasiči i nadále pořádali plesy,²⁴⁷ zájezdy²⁴⁸ a v roce 1953 opět po několika letech společně se Svazem mládeže uspořádali „Máje“.²⁴⁹ Po úmrtí prezidenta Klementa Gottwalda byl ve čtvrtek 21. března 1953 na Vinici postaven katafalk s bustou zesnulého prezidenta. V 16:00 se členové hasičů společně se zaměstnanci Jednotného zemědělského družstva a Spojených farmaceutických závodů,

²⁴¹ V pamětní knize obce je uveden i název Místní jednota československého hasičstva Konárovice. Viz OÚ Konárovice, Pamětní kniha obce Konárovice, 2. díl, 1945–1963, s. 105.

²⁴² V pamětní knize obce je uveden i název Místní jednota požární ochrany Konárovice. Viz Tamtéž, s. 136.

²⁴³ Mladými členy se stali: Stanislav Kukul, J. Novotný, Miloslav Hrubeš, Jaroslav Hrubeš, Jaroslav Charvát, Josef Holub, Jaroslav Svojtka, Josef Pavlíček, Josef Stáreček a Josef Novotný. Viz Tamtéž, s. 137.

²⁴⁴ Tamtéž, s. 137.

²⁴⁵ Tamtéž, s. 106.

²⁴⁶ Tamtéž, s. 137.

²⁴⁷ Tamtéž, s. 105, 136.

²⁴⁸ V červnu 1951 zorganizovali hasiči zájezd do Javořic na Moravě. Viz Tamtéž, s. 105.

²⁴⁹ Tamtéž, s. 136.

dětní a členy dalších místních organizací sešli u katafalku. Po projevu předsedy KSČ Václava Chadrabý si přítomní vyslechli průběh pohřbu vysílaný rozhlasem.²⁵⁰

V rámci podpory dalších místních organizací, poskytli hasiči v roce 1951 Tělocvičné jednotě Sokol Konárovice finanční obnos ve výši 1.000 Kčs na nákup cvičebního nářadí.²⁵¹

Dne 24. dubna 1953 byl vydán zákon č. 35/1953 Sb., o státním požárním dozoru a požární ochraně, jenž rušil dosavadní požární legislativu přijatou v roce 1950, tj. zákon č. 62 a vládní nařízení č. 135.²⁵² Datum účinnosti tohoto zákona mělo být upraveno vládním nařízením, k jehož přijetí došlo dne 27. listopadu 1953 pod č. 95/1953 Sb., o organizaci státního požárního dozoru a požární ochrany. Nová legislativa mimo jiné posilovala postavení ČSPO nebo stanovovala tzv. Jednotky požární ochrany. Platnost obou norem byla stanovena od 1. ledna 1954.

²⁵⁰ OÚ Konárovice, Pamětní kniha obce Konárovice, 2. díl, 1945–1963, s. 136.

²⁵¹ Tamtéž, s. 106.

²⁵² Zákon 62/1950 Sb., o ochraně před požáry a jinými živelnými[!] pohromami. Vládní nařízení č. 135 ze dne 26. 9. 1950, o organizaci ochrany před požáry a jinými živelnými[!] pohromami.

7 Závěr

Na počátku stanovené cíle bakalářské práce, tj. shromáždění roztroušeně uložených dokumentů SDH Konárovice, zpracování, inventarizace, digitalizace a uložení těchto dokumentů v SOkA Kolín, jakož i sepsání stručných dějin SDH Konárovice, byli více méně splněny.

Shromáždění roztroušeně uložených materiálů je jedním ze splněných cílů této práce. Byla dohledána celá řada dokumentů, pocházejících většinou až z doby po roce 1989, ale výjimkou nebyli ani dokumenty z konce 19. století nebo z první republiky. Dokumenty se nacházely nejen mezi současnými členy, ale i mezi dalšími místními občany, jejichž předci byli činní v SDH Konárovice a došlo zřejmě také i k objasnění důvodu dochování materiálu před rokem 1989 ve značně torzovitém stavu.

Zpracování a inventarizace dokumentů bylo provedeno podle návodu pro Pořádání spolkových archivů z roku 2005²⁵³ a v souladu s novými ZP 2015²⁵⁴. Digitalizace dokumentů probíhala vlastními technologickými prostředky v souladu s pokynem ředitele SOA Praha²⁵⁵ a metodickým doporučením ředitele odboru ASSS MV.²⁵⁶ Konzultace ohledně digitalizace a obrazové kvality digitalizátů probíhali i s vedoucím oddělení péče o fyzický stav archiválií Mgr. Jiřím Vichtou.

Nesplněným cílem zůstalo uložení dokumentů v SOkA Kolín. Výboru SDH Konárovice bylo autorem práce navrženo předání již „nepotřebných“ spolkových dokumentů do archivu a pro další potřeby sboru si ponechat pouze digitální kopie těchto dokumentů, ale ze strany ostatních funkcionářů SDH Konárovice se tento návrh nesetkal s kladným přijetím. Pozitivně lze alespoň hodnotit, že shromážděné dokumenty nebudou znovu děleny, ale zůstanou uloženy pohromadě na suchém a čistém místě. Protože ředitelka SOkA Kolín PhDr. Lenka Neřoldová projevila zájem uložit v archivu alespoň digitalizáty a vyhotovenou archivní pomůckou budou digitalizáty předány archivu k uložení a zveřejnění na portálu eBadatelna.

V rámci sepsání stručných dějin SDH Konárovice byla zachycena historie požárů a boje s ohněm v obci od dob Třicetileté války do roku 1953, kdy vstoupil

²⁵³ MACHOTKOVÁ, Raisa – KŘEŠŤAN, Jiří a kol. Pořádání spolkových archivů. *Archivní časopis*. Praha, Archivní správa MV ČR 2005, 55 (2), s. 1-25. ISSN 0004-0398

²⁵⁴ WANNER, Michal a kol. *Základní pravidla pro zpracování archiválií*. Druhé, opravené a rozšířené vydání. Praha, Odbor archivní správy a spisové služby MV ČR 2015. ISBN 978-80-86466-78-1

²⁵⁵ Pokyn ředitele SOA Praha č. 21/2009 ze dne 9. listopadu 2009, kterým se zavádí jednotný postup pro tvorbu digitálních kopií archiválií v SOA Praha.

²⁵⁶ Metodický návod č. 1/2001 ředitele Archivní správy a spisové služby MV, který upřesňuje technické parametry a požadavky při digitalizaci dokumentů v digitalizačních centrech.

v platnost zákon o požární ochraně²⁵⁷, čímž se z hasičů stali požárníci. Toto poznání poslouží společně s dalšími dokumenty a archiváliemi k sepsání historie SDH Konárovice k 130. výročí založení, které připadá na rok 2019.

²⁵⁷ Zákon č. 35 ze dne 24. dubna 1953, o státním požárním dozoru a požární ochraně, platném od 12. května 1953.

8 Seznam použitých pramenů a literatury

8.1.1 Seznam použitých pramenů

Archiv Národního technického muzea, f. Sběrka patentů, řádů a nařízení, artikulí, instrukcí, oběžníků, zpráv a naučení.

Městský úřad Kolín, Kronika města Kolína – rok 1989 – II. Dějiny dobrovolné požární organizace v Kolíně. 230 s.

Národní archiv, f. České místodržitelství Praha – všeobecné – 1884 – 1890.

Obecní úřad Konárovice, Pamětní kniha obce Konárovice, 1. díl, 1920–1945. 163 s.

Obecní úřad Konárovice, Pamětní kniha obce Konárovice, 2. díl, 1945–1963. 310 s.

Obecní úřad Konárovice, Pamětní kniha obce Konárovice, 4. díl, 1975–1988. 192 s.

Obecní úřad Tři Dvory, Pamětní kniha obce Tři Dvory, 1. díl, 1915–1933. 197 s.

Rozhovor s Jaroslavem ČERNÍKEM, starostou SH ČMS – SDH Konárovice, Konárovice 8. 2. 2018.

Sdružení hasičů Čech, Moravy a Slezska – SDH Konárovice.

Státní oblastní archiv v Praze, f. Velkostatek Konárovice.

Státní oblastní archiv v Praze – Státní okresní archiv Kolín, f. Sběrka patentů 1549–1863.

Státní oblastní archiv v Praze – Státní okresní archiv Kolín, f. Sbor dobrovolných hasičů – místní organizace Konárovice.

Státní oblastní archiv v Praze – Státní okresní archiv Kolín, f. Okresní úřad Kolín 1850–1948.

8.1.2 Seznam použité literatury

Anon. Ohně na venkově. *Národní politika*. 5. 3. 1898. XVI(64), 6 s. ISSN 1805-2444.

Anon. Požární hrůzy nedělní noci v Licoměřicích a v Hošťalovicích na Čáslavsku. *Národní politika*. 8. 5. 1933. LI(126), 6 s. ISSN 1805-2444.

Anon. Všeobecné zásady tvorby názvů archivních fondů a sbírek. In: *Ministerstvo vnitra České republiky* [online]. [cit. 11. 4. 2018]. Dostupné z:

<http://www.mvcr.cz/clanek/vseobecne-zasady-tvorby-nazvu-archivnich-fondu-a-sbirek.aspx>.

Císařský patent č. 253/1852 ř. z., tzv. starý spolkový zákon.

ČERMÁK, Kliment. Současný přehled držitelů zboží v kraji Čáslavském dle register kontribuce z r. 1622. *Památky archeologické a místopisné*. Praha, 1875, vol. 10, no. 2, s. 319-330.

ĎUROVIČ, Michal a kol. *Restaurování a konzervování archiválií a knih*. Vyd. 1. Praha: Paseka, 2002. 517 s. ISBN 80-7185-383-6.

HAASOVÁ, Marie, ed. *Berní rula. 18, Kraj Kouřimský. Díl I*. 1. vyd. V Praze: Státní pedagogické nakladatelství, 1952. 480 s., [1] l. obr. příl.

HAASOVÁ, Marie. *Berní rula. 19, Kraj Kouřimský. Díl II*. 1. vyd. V Praze: Státní pedagogické nakladatelství, 1952. s. 489-877.

Kol. autorů. Soubory: Hasiči Konárovice. In: *Databaze českého amatérského divadla* [on-line]. 22. 11. 2005 [cit. 3. 6. 2018]. Dostupné z: <http://www.amaterskedivadlo.cz/main.php?data=soubor&id=28493>.

MACHOTKOVÁ, Raisa – **KŘEŠŤAN**, Jiří a kol. Pořádání spolkových archivů. *Archivní časopis*. Praha, Archivní správa MV ČR 2005, 55 (2), s. 1-25. ISSN 0004-0398.

Metodický návod č. 1/2001 ředitele Archivní správy a spisové služby MV, který upřesňuje technické parametry a požadavky při digitalizaci dokumentů v digitalizačních centrech.

Metodický pokyn AS MV ze dne 25. září 1998, k využívání digitálních reprodukčních technologií v archivní praxi.

NITRA, Josef. *Oheň a lidé v českých zemích do roku 1895*. 1. vyd. Nové Město nad Metují: Hasiči, 2010. 158 s. ISBN 978-80-904606-0-7.

NITRA, Josef. *Všem živlům navzdory: člověku ku pomoci*. Nové Město nad Metují: Hasiči, 2011. 79 s., [4] s. obr. příl. ISBN 978-80-904606-3-8.

Ottův slovník naučný: Illustrovaná encyklopaedie obecných vědomostí. 14. díl. Kartel-Kraj. Praha: J. Otto, 1899. 1066 s.

Pokyn ředitele SOA Praha č. 21/2009 ze dne 9. listopadu 2009, kterým se zavádí jednotný postup pro tvorbu digitálních kopií archiválií v SOA Praha.

ŠÁMAL, Martin – **ŠEJBL**, Jan. Digitalizace Sbírký Scrap-books v Národním muzeu – Náprstkově muzeu asijských, afrických a amerických kultur. In: *Archivum Trebonense: sborník odborných prací z pramenů jihočeských archivů*. PLÁVEK, Aleš František (ed.) Třeboň: Státní oblastní archiv v Třeboni, 2017. Sv. 14, s. 332-343. ISBN: 978-80-906860-1-4.

ŠOUREK, Mojmír. Stručné úryvky z historie hasičstva nejen na Kutnohorsku. Část XXIII. Hasičská samaritánská služba. In: *Sbor dobrovolných hasičů Nové Dvory* [online]. 22. 11. 2009 [cit. 25. 6. 2018]. Dostupné z: <http://www.sdh-ndvory.com/modules.php?name=Content&pa=showpage&pid=44>.

TŮMA, Josef, ed. *Kolínsko a Kouřimsko: obraz poměrů přírodních, života obyvatelstva i paměti časů minulých. Díl druhý, Paměti osad na Kolínsku*. V Kolíně: Nákladem učitelstva školního okresu Kolínského, 1915. viii, 374 s.

TŮMA, Josef. *Památník hasičské župy politického okresu kolínského vydaný na oslavu dvaceti pětiletého trvání župy*. Kolín: Hasičská župa, 1905. 54 s. , 1 slož. příl. tab.

Ukládání obecních kronik do archivů - metodické stanovisko archivní správy MV (Archivní správy MV Praha 24. května 1999, čj. AS/1-2019/99).

VÁVRA, Josef. Konárovice, statek zemský. *Sborník historický*. Praha, 1884, vol. II, no. 3, s. 137-146.

Vládní nařízení č. 30 ze dne 18. prosince 1941, o věcech požární ochrany.

Vládní nařízení č. 31 ze dne 3. ledna 1942, o dani z požární ochrany.

Vládní nařízení č. 135 ze dne 26. 9. 1950, o organizaci ochrany před požáry a jinými živelnými[!] pohromami.

Vyhláška č. 645/2004 Sb., kterou se provádějí některá ustanovení zákona o archivnictví a spisové službě a o změně některých zákonů, jak vyplývá ze změn provedených vyhláškami č. 192/2009 Sb. a č. 213/2012 Sb.

Výzkumná zpráva projektu výzkumu a vývoje (Ad č. j. NA 3671/2007-12) „Zpracování postupu na záchranu světlocitlivých archivních dokumentů na skleněné podložce

(deskové negativy), jejich ošetření, archivaci (dlouhodobé uložení), zabezpečení a zpřístupnění“.

WANNER, Michal a kol. *Základní pravidla pro zpracování archiválií*. Druhé, doplněné a rozšířené vydání. Praha: Odbor archivní správy a spisové služby MV, 2015. 378 s. ISBN 978-80-86466-78-1.

Zákon č. 20/1873 slez. z. z., kterýmž vydává se řád policie požárové a řád hasičský, ve znění zákona č. 21/1898 slez. z. z. a zákona č. 50/1913 slez. z. z.

Zákon č. 35/1873 mor. z. z., kterýmž vydává se řád policie požárové a řád hasičský.

Zákon č. 35/1953 Sb., o státním požárním dozoru a požární ochraně.

Zákon č. 45/1876 čes. z. z., kterýmž se vydává řád policie v příčině ohně pro království České.

Zákon č. 62/1950 Sb., o ochraně před požáry a jinými živelnými[!] pohromami.

Zákon č. 82/1935 Sb., o ochraně a obraně proti leteckým útokům.

Zákon č. 134/1867 ř. z., o právě spolčovacím.

Zákon č. 499/2004 Sb., o archivnictví a spisové službě a o změně některých zákonů, ve znění pozdějších předpisů.

8.1.3 Seznam doporučené literatury

CUBR, Ladislav. *Strategie ochrany digitálních dokumentů*. Praha, 2009. Diplomová práce. Filozofická fakulta Univerzity Karlovi, Ústav informačních studií a knihovnictví. Vedoucí disertační práce Jan Hutař.

DVOŘÁK, Tomáš – **KOUCKÝ**, Karel – **ŠULC**, Jaroslav – **VICHTA**, Jiří – **VOJÁČEK**, Milan. *Metodika pro vytváření bezpečnostních kopií archiválií v digitální podobě*. Praha: Národní archiv 2015.

HUTAŘ, Jan. *Digitalizace, popis pomocí metadat a jejich formáty*. Praha, 2012. Disertační práce. Filozofická fakulta Univerzity Karlovi, Ústav informačních studií a knihovnictví. Vedoucí disertační práce Stanislav Kalkus.

KOPECKÝ, Josef. *Historie hasičství v obci Lezník*. Vyd. 1. Lezník: [Sbor dobrovolných hasičů], 2014. 165 s. ISBN 978-80-260-6023-9.

KREJČÍ, Eva. *Role dobrovolných hasičů v životě vesnické komunity na příkladě obcí Bohuslávky, Oprostovice, Radslavice a Týn nad Bečvou*. Brno, 2012. Diplomová práce. Filozofická fakulta Masarykovy univerzity, Ústav evropské etymologie. Vedoucí diplomové práce Daniel Drápal.

KRŠKA, Titus. *Hasičská kronika*. Holešov: [s.n, 1898], L. Klabusay. 60, 628 s., 15 tb.

KRŠKA, Titus. *Úlohy dobrovolných sborů hasičských jakožto sborů ochranných vůbec: o zakládání okresních pojišťoven proti ohni*. 2. vyd. Velké Meziříčí: J.F. Šašek, 1891. 114 s.

LAURINCOVÁ, Monika – **VICIANOVÁ**, Alžbeta (eds.). *Archívnictvo – vec verejná*. Brožúra k projektu. Brno, Brněnská studentská sekce České archivní společnosti, 2015.

NITRA, Josef. *Hasič a komíny*. Praha: Sdružení hasičů Čech, Moravy a Slezska, 2013. 78 s. ISBN 978-80-904606-8-3.

ORZECH, Miroslav. *Organizace dobrovolných hasičů a jejich účastníci*. Brno, 2010. Bakalářská práce. Fakulta sociálních studií Masarykovy univerzity. Vedoucí bakalářské práce Eva Šlesingerová.

PLÁVEK, Aleš František (ed.) *Archivum Trebonense: sborník odborných prací z pramenů jihočeských archivů*. Třeboň: Státní oblastní archiv v Třeboni, 2017. Sv. 14, 511 s. [Sborník příspěvků věnovaný digitalizaci v paměťových institucích]. ISBN: 978-80-906860-1-4.

PŘIDAL, Petr. *Zpracování a zpřístupnění historických dokumentů*. Brno, 2007. Diplomová práce. Fakulta informatiky Masarykovy univerzity. Vedoucí diplomové práce Petr Žabička.

ROSSINSKI, Lucie. *Dobrovolní hasiči v České republice*. Praha, 2014. Diplomová práce. Filozofická fakulta Univerzity Karlovy, Katedra studií občanské společnosti. Vedoucí diplomové práce Tereza Pospíšilová.

SVOBODOVÁ, Aneta. *Dobrovolní hasiči jako nositelé tradic – má činnost SDH Lubno nějaký přínos pro kulturní a společenský život v obci?* Pardubice, 2011. Diplomová práce. Filozofická fakulta Univerzity Pardubice, Katedra sociálních věd. Vedoucí diplomové práce Oldřich Kašpar.

ŠKARVADA, Petr. *Sbor dobrovolných hasičů ve Světnové (historie, inventarizace a digitalizace archiválií)*. Hradec Králové, 2014. Diplomová práce. Filozofická fakulta

Univerzity Hradec Králové, Katedra pomocných věd a archivnictví. Vedoucí diplomové práce Věra Němečková.

TESAŘOVÁ, Jitka. *Význam sboru dobrovolných hasičů pro život jedince na vesnici*. Brno, 2014. Diplomová práce. Pedagogická fakulta Masarykovy univerzity, Katedra sociální pedagogiky. Vedoucí diplomové práce Tomáš Čech.

TOBOLOVÁ, Markéta. *Sbor dobrovolných hasičů a jeho role v každodenním životě obce Prchalov*. Brno, 2012. Diplomová práce. Filozofická fakulta Masarykovy univerzity, Ústav evropské etymologie. Vedoucí diplomové práce Daniel Drápal.

9 Textové přílohy

9.1 Zvolené pořádací schéma (varianta č. 2 – podle věcného hlediska)

- I. Úřední knihy
 - a. Kroniky, pamětní knihy
 - b. Správní knihy
 - c. Evidenční knihy
- II. Spisový materiál
 - a. Registraturní pomůcky
 - b. Spisy
 - i. Příprava k založení spolku
 - ii. Písemnosti normativní povahy
 - iii. Funkcionáři a členové spolku
 - iv. Plány činnosti, zprávy o činnosti
 - v. Valné hromady, schůze výboru
 - vi. Zájmová a odborná činnost
 - vii. Styky domácí
- III. Účetní materiál
 - a. Účetní knihy
 - b. Hospodářská agenda
- IV. Mapy a plány
- V. Fotografické, zvukové a kinematografické dokumenty
 - a. Fotografické dokumenty
 - b. Zvukové dokumenty
- VI. Tisková dokumentace
- VII. Materiály a předměty ikonografické povahy

9.2 Inventární seznam

Ref. ozn.	Formální název jednotky popisu	Datace vzniku	EJ (počet a druh)	Jazyk	Poř. č.
CZ221204010//1458	Sdružení hasičů Čech, Moravy a Slezska – Sbor dobrovolných hasičů Konárovice	1889-2018	1 aka, 1170 fsn, 7 kar, 1 lip, 14 pfp, 2 rkp, 15 tvy, 10 ukn	čeština	1

Referenční označení	Obsah	Datace	EJ (počet, druh)	Ukl. č.	Poř. č.
1	Úřední knihy				2
1/1	Kroniky, pamětní knihy				3
1/1//1	Pamětní kniha se zápisy z let 1899-1909 a 1931, fol. 100, B4	1899-1931	ukn	k 1	4
1/1//2	Kronika o, zápisy před rokem 2000, nesvázáno, fol. 16, vlepených fotografií 41	2000	ukn	k 2	5
1/1//3	Kronika I., zápisy za rok 2000, nesvázáno, fol. 50, vlepených fotografií 137	2001	ukn	2	6
1/1//4	Kronika II., zápisy za rok 2001, nesvázáno, fol. 51, vlepených fotografií 142	2002	ukn	2	7
1/1//5	Kronika III., zápisy za rok 2002, nesvázáno, fol. 128, vlepených fotografií 318	2003	ukn	2	8

1/1//6	Kronika IV., zápisy za rok 2003, nesvázáno, fol. 106, vlepených fotografií 238	2004	ukn	k 3	9
1/1//7	Část zápisů za rok 2004, nesvázáno, fol. 14	2005	rkp	3	10
1/1//8	Část zápisů za rok 2005, nesvázáno, fol. 26, vlepené fotografie 2	2006	rkp	3	11
1/2	Správní knihy				12
1/2//1	Kniha zápisů z valných hromad a výborových schůzí, fol. 400	2003-2017	ukn	3	13
1/3	Evidenční knihy				14
1/3//1	Matrika členů, fol. 59, B4	1931-1937	ukn	3	15
1/3//2	Požární kniha ZŠ Konárovice, fol. 101	1981-1990	ukn	3	16
2	Spisový materiál				17
2/1	Spisy				18
2/1/1	Příprava k založení spolku				19
2/1/1//1	Protokol ustavující schůze SDH z 25. 3. 1889 (kopie), stanovy SDH, 3 listy A4, 4 listy B4.	1889	kar	3	20
2/1/1//2	Korespondence od C. k. okresního hejtmana – povolení svolání veřejné schůze k založení SDH, povolení k činnosti spolku, nošení stejnokroje a používání návěstních trubek, 2 listy B4	1899	kar	3	21

2/1/2	<i>Písemnosti normativní povahy</i>				22
2/1/2/1	<i>SDH</i>				23
2/1/2/1//1	Registrační list SDH, osvědčení o registraci, zápis do spolkového rejstříku (originály a kopie), 12 listů	1995-2016	lip	3	24
2/1/2/1//2	Provozní řád hasičské klubovny a hasičského hřiště, 5 listů	2005-2018	kar	3	25
2/1/2/2	<i>JSDH</i>				26
2/1/2/2//1	Zřizovací listiny JSDH (kopie), 5 listů	1996-2016	kar	k 4	27
2/1/2/2//2	Požární řády obce (kopie), 13 listů	1992-2016	kar	4	28
2/1/2/2//3	Provozní řád hasičského vozidla (kopie), 1 list	1993	kar	4	29
2/1/2/2//4	Seznam ohlašoven požáru (kopie), 1 list	1999	kar	4	30
2/1/2/2//5	Zdroje vody pro účely požární ochrany v obci (kopie), 2 listy	1999-2002	kar	4	31
2/1/3	<i>Funkcionáři a členové spolku</i>				32
2/1/3//1	Členská základna SDH (originály a kopie), 24 listů	1993-2013	kar	4	33
2/1/3//2	Přihlášky a evidenční karty členů (B-Ž), 91 listů A6	1992-2001	kar	4	34
2/1/3//3	Členské průkazy SH ČMS – SDH Konárovice (B-Z), 39 průkazů A6	1995-2018	kar	4	35
2/1/3//4	Členská základna JSDH (kopie), 5 listů	1994-2002	kar	4	36
2/1/3//5	Jmenování velitele / zástupce velitele JSDH (kopie), 4 listy	1994-2004	kar	4	37

2/1/3//6	Jmenování preventisty, strojníka (kopie), 2 listy	1996	kar	4	38
2/1/3//7	Parte členů SDH (kopie), 3 listy	2002-2007	kar	4	39
2/1/3//8	Návrhy a přehledy vyznamenání jednotlivých členů SDH, 19 listů	1999-2012	kar	4	40
2/1/3//9	Evidence rozhodčích OSH Kolín (originály a kopie), 4 listy	2008-2011	kar	4	41
2/1/4	Plány činnosti, zprávy o činnosti				42
2/1/4//1	Hlášení o činnosti SDH 1997, 1998, 2004 a 2005, činnost SDH 2002, zpráva o činnosti výboru 2003 (originály a kopie), 20 listů	1998-2006	kar	4	43
2/1/5	Valné hromady, schůze výboru				44
2/1/5//1	Výroční valné hromady SDH za roky 2002-2017, 71 listů A4, 4 listy A5, 1 list 21 x 7,2 cm	2003-2018	kar	4	45
2/1/5//2	Schůze výboru SDH 2003, 2004, 2011 a 2014, 4 listy A4, 4 listy A5	2003-2014	kar	4	46
2/1/6	Zájmová a odborná činnost				47
2/1/6/1	<i>Školení</i>				48
2/1/6/1//1	Certifikáty o školení základní neodkladné resuscitace a první pomoc dětí a dospělých, 6 listů	2011	kar	4	49

2/1/6/2	<i>Likvidace následků povodní</i>				50
2/1/6/2//1	Povodně 2002 v obci Tuháň (originály a kopie), 11 listů	2002-2003	kar	4	51
2/1/6/3	<i>Veřejně prospěšná činnost členů SDH</i>				52
2/1/6/3//1	Brigádní činnost SDH za rok 2003 a nedatováno, 2 listy	2000/2017	kar	4	53
2/1/6/3//2	Daruj krev s dobrovolnými hasiči – výzva OSH Kolín 19.11.2016-20.11.2017, 1 list	2017	kar	4	54
2/1/6/4	<i>Požární sport</i>				55
2/1/6/4//1	Seznamy soutěží a akcí SDH v letech 2000, 2009-2013, 8 listů	2000-2013	kar	4	56
2/1/6/4//2	Memoriál Františka Belzy (výsledkové listiny), 12 listů	2008-2017	kar	4	57
2/1/6/4//3	Soutěž O putovní pohár obce Konárovice 2000, 2001 a 2003 (výsledkové listiny), 3 listy	2000-2003	kar	4	58
2/1/6/4//4	Soutěž k 115 letům SDH Konárovice (představení SDH Tři Dvory a výsledková listina), 2 listy	2004	kar	4	59
2/1/6/4//5	Okrsková soutěž 1998, 2001, 2006, 2008-2010 a 2012 (propozice, přihlášky a výsledkové listiny), 15 listů	1998-2012	kar	4	60

2/1/6/4//6	Okresní soutěž 2001-2003, 2005-2009 a 2012-2013 (propozice, přihlášky, výsledkové listiny a pozvánky), 47 listů	2001-2013	kar	4	61
2/1/6/4//7	Okresní soutěž O pohár starosty OSH 2006, 2008-2010 a 2012 (propozice, přihlášky a výsledkové listiny), 16 listů	2006-2012	kar	4	62
2/1/6/4//8	Krajská soutěž v Nymburce 2006-2008 (propozice, přihláška a výsledkové listiny), 14 listů	2006-2008	kar	4	63
2/1/6/4//9	Kutnohorská hasičská liga 2002-2017 (výsledkové listiny a dotazník členů), 45 listů A4, 1 list 29,7 x 33,5 cm	2002-2017	kar	4	64
2/1/6/4//10	Soutěž O Jizerský pohár v Desné 1999-2003 a 2006 (výsledkové listiny, startovní listiny, propozice a přihlášky), 16 listů A4, 5 listů A5, 1 list 21 x 11,2 cm	1999-2006	kar	4	65
2/1/6/4//11	Soutěž O putovní pohár obce Dobřichov (pozdávka, přihláška a organizační zabezpečení), 3 listy A4, 1 list 21 x 36,1 cm	2000	kar	4	66

2/1/6/4//12	Soutěž O cenu starosty města Pečky (pozdávka a představení soutěžního družstva SDH Konárovice), 3 listy	2001	kar	4	67
2/1/6/4//13	Soutěž O pohár ředitele ÚhŠ Bílé Poličany (výsledková listina a propozice), 2 listy	1997	kar	4	68
2/1/6/4//14	Soutěž k 90 letům SDH Býchory (výsledkové listiny), 2 listy	2002	kar	4	69
2/1/6/4//15	Oblastní kolo v Rožmitálu pod Třemšínem (organizační zabezpečení, přehledy družstev a startovní listiny), 10 listů	2000	kar	4	70
2/1/6/4//16	Soutěž v Korytné 2003 a 2005 (výsledkové listiny), 6 listů	2003-2005	kar	4	71
2/1/6/4//17	Nepřiřazené výsledkové listiny, 46 listů A4, 2 listy A6	1990/2017	kar	4	72
2/1/7	Styky domácí				73
2/1/7//1	Jednání s úřady, organizacemi (kopie), 6 listů	2001-2006	kar	4	74
2/1/7//2	Korespondence SDH (originály a kopie), 1 list B4, 47 listů A4, 4 listy A5, 2 listy A6	1899-2011	kar	4	75
2/1/7//3	Korespondence OÚ Konárovice týkající se SDH / JSDH Konárovice (kopie), 29 listů	2000-2007	kar	4	76

3	Účetní materiál				77
3/1	Účetní knihy				78
3/1//1	Pokladní kniha, fol. 179	1951-1996	ukn	4	79
3/2	Hospodářská agenda				80
3/2//1	Výsledky hospodaření SDH a daňová přiznání z let 1996, 1997 a 1999 (kopie), 8 listů	1996-1999	kar	4	81
3/2//2	Inventury hasičské výstroje a výzbroje, sportovního náčiní z let 1992, 1997, 1999, 2003 a 2009 (originály a kopie), 13 listů	1992-2009	kar	4	82
4	Plány				83
4//1	Výstavba areálu hasičského sportoviště (originály a kopie), 8 listů A4, 8 listů A3, 1 list 61,7 x 29,7 cm	1999-2003	15 tvy	4	84
5	Fotografické a zvukové dokumenty				85
5/1	Zvukové dokumenty				86
5/1//1	Dvě nahrávky s vyprávěním zasloužilého hasiče Františka Belzy	1990/2007	1 aka	k 5	87

5/2	Fotografie				88
5/2/1	1909				89
5/2/1//1	Společná fotografie členů SDH u příležitosti 10. výročí založení, kolínský fotografický ateliér Rafael Bohumily Bloudilové, 3 stejné ks 40 x 30 cm ²⁵⁸	1909	3 fsn	des. 1	90
5/2/2	1935				91
5/2/2//1	Společná fotografie členů SDH u příležitosti vyznamenání zasloužilých členů, 1 ks 21,5 x 16,2 cm	1935	1 fsn	krab. 1	92
5/2/3	1953				93
5/2/3//1	Nácvik na I. okresní soutěž v Kolíně	1953	1 fsn	krab. 1	94
5/2/4	1955/1965				95
5/2/4//1	Nácvik družstva mužů na požární soutěž v Kolíně, 1 ks, 18 x 13 cm	1955	1 fsn	krab. 1	96
5/2/4//2	Okresní soutěž v Zásmukách, 2 ks 9 x 13 cm, 2 ks 13 x 18 cm	1955/1965	4 fsn	krab. 1	97
5/2/5	1980/1990				98
5/2/5//1	Likvidace požáru domu ul. Nová čp. 17, Konárovice, 3 ks 7,5 x 10,5 cm	1984/1987	3 fsn	krab. 1	99
5/2/5//2	Oslavy 100 let ZO SPO Konárovice, 23 ks 7,5 x 10,5 cm	1989	23 fsn	krab. 1	100
5/2/5//3	Brigádnická činnost pro obec Konárovice – čištění vodní nádrže „Barborka“, 7 ks 7,5 x 10,5 cm	1980/1990	7 fsn	krab. 1	101

²⁵⁸ Fotografie jsou uloženy v deskách č. 1.

5/2/6	1990/1999				102
5/2/6//1	Soutěžní družstvo SDH Konárovice s historickou stříkačkou SDH Veletov, 100. výročí založení SDH Veletov, 2 ks 13 x 18 cm	1990	2 fsn	krab. 1	103
5/2/6//2	Konároviceké soutěžní družstvo v Brně, 1 ks 9 x 13 cm	1990/1999	1 fsn	krab. 1	104
5/2/6//3	Oslavy 110 let SDH Konárovice, 24 ks 9 x 13 cm, 6 ks 13 x 18 cm	1999	30 fsn	krab. 1	105
5/2/7	2000				106
5/2/7//1	Stavební úpravy hasičské klubovny, 1 ks 9 x 13 cm	2000-02 – 2000-05	1 fsn	krab. 1	107
5/2/7//2	Okresní soutěž v Ratboři, 4 ks 9 x 13 cm	2000-05-20	4 fsn	krab. 1	108
5/2/7//3	Oslavy 100 let SDH Lžovice, 4 ks 9 x 13 cm	2000-06-10	4 fsn	krab. 1	109
5/2/7//4	Soutěž O Jizerský pohár v Desné, 7 ks 9 x 13 cm	2000-06-17	7 fsn	krab. 1	110
5/2/7//5	Oslavy 100 let SDH Veletov, 1 ks 9 x 13 cm	2000-07-19	1 fsn	krab. 1	111
5/2/8	2001				112
5/2/8//1	Okresní soutěž v Ratboři, 3 ks 9 x 13 cm	2001-05-26	3 fsn	krab. 1	113
5/2/8//2	Soutěž O Jizerský pohár v Desné, 2 ks 9 x 13 cm	2001-06-16	2 fsn	krab. 1	114
5/2/8//3	III. cyklistické závody v Konárovicích, 1 ks 9 x 13 cm	2001-08 – 2001-09	1 fsn	krab. 1	115

5/2/8//4	II. Celorepublikový sraz dobrovolného hasičstva a výstava hasičské techniky v Litoměřicích, 9 ks 9 x 13 cm	2001-09-06 – 2001-09-09	9 fsn	krab. 1	116
5/2/8//5	Mikulášská nadílka, 3 ks 9 x 13 cm	2001-12-02	3 fsn	krab. 1	117
5/2/9	2002				118
5/2/9//1	Vysazení živého plotu u hasklubu, 2 ks 9 x 13 cm	2002-02-10	2 fsn	krab. 1	119
5/2/9//2	Záběh nové stříkačky, 1 ks 9 x 13 cm	2002-05-08	1 fsn	krab. 1	120
5/2/9//3	Okresková soutěž v Krakovanech, 4 ks 9 x 13 cm	2002-05-11	4 fsn	krab. 1	121
5/2/9//4	Soutěž O Superpohár v Desné, 3 ks 9 x 13 cm	2002-06-15	3 fsn	krab. 1	122
5/2/9//5	Soutěž O Jizerský superpohár v Benešově u Semil, 3 ks 9 x 13 cm	2002-06-29	2 fsn	krab. 1	123
5/2/9//6	Oslavy 120 let SDH Týnec nad Labem, 3 ks 9 x 13 cm	2002-06-29	3 fsn	krab. 1	124
5/2/9//7	4. kolo Kutnohorské hasičské ligy v Červeném Hrádku, 7 ks 9 x 13 cm	2002-07-05	7 fsn	krab. 1	125
5/2/9//8	5. kolo Kutnohorské hasičské ligy v Křeseticích, 2 ks 9 x 13 cm	2002-07-13	2 fsn	krab. 1	126
5/2/9//9	Oslavy 90 let SDH Býchory, 3 ks 9 x 13 cm	2002-07-20	3 fsn	krab. 1	127
5/2/9//10	Likvidace povodní v Tuháni, 2 ks 9 x 13 cm	2002-08-24- 2002-08-28	2 fsn	krab. 1	128

5/2/9//11	10. kolo Kutnohorské hasičské ligy v Nových Dvorech, 1 ks 9 x 13 cm	2002-09-21	1 fsn	krab. 1	129
5/2/9//12	Vyhodnocení výsledků požárního sportu, 1 ks 9 x 13 cm	2002-11-30	1 fsn	krab. 1	130
5/2/9//13	Mikulášská nadílka, 7 ks 9 x 13 cm	2002-12-01	7 fsn	krab. 1	131
5/2/9//14	Živý Betlém v Konárovicích, 8 ks 9 x 13 cm	2002-12-14	8 fsn	krab. 1	132
5/2/10	2003				133
5/2/10//1	Výroční schůze okrsku č. 2, 7 ks 9 x 13 cm, náhled	2003-01-31	8 fsn	krab. 2	134
5/2/10//2	Stavba „domečku“, 2 ks 9 x 13 cm Okresní soutěž v Ratboři, 16 ks 9 x 13 cm Náhled	2003-04 – 2003-05-24	19 fsn	krab. 2	135
5/2/10//3	1. kolo Kutnohorské hasičské ligy v Suchdole, 1 ks 9 x 13 cm	2003-05-25	1 fsn	krab. 2	136
5/2/10//4	Hasičský dětský den v Konárovicích, 5 ks 9 x 13 cm Náhled	2003-05-30	6 fsn	krab. 2	137
5/2/10//5	Oslavy 90 let SDH Korytná, 1 ks 9 x 13 cm, náhled	2003-06-22	2 fsn	krab. 2	138
5/2/10//6	3. kolo Kutnohorské hasičské ligy v Červeném Hrádku, náhled 9 x 13 cm	2003-07-05	1 fsn	krab. 2	139
5/2/10//7	4. kolo Kutnohorské hasičské ligy v Křeseticích, 1 ks 9 x 13 cm	2003-07-13	1 fsn	krab. 2	140

5/2/10//8	6. kolo Kutnohorské hasičské ligy v Rašovicích, 1 ks 9 x 13 cm	2003-08-23	1 fsn	krab. 2	141
5/2/10//9	Výroční schůze SDH Tuháň, 6 ks 9 x 13 cm	2003-08	6 fsn	krab. 2	142
5/2/10//10	Okresková soutěž v Krakovanech, 1 ks 10 x 15 cm, náhled	2003-09-13	1 fsn	krab. 2	143
5/2/10//11	Stavba čekárny Na Rynku, 1 ks 10 x 15 cm	2003	1 fsn	krab. 2	144
5/2/11	2004				145
5/2/11//1	Okresní soutěž v Ratboři, 33 ks 10 x 15 cm	2004-05-29	33 fsn	krab. 2	146
5/2/11//2	Okresní soutěž v Ratboři Náhled	2004-05-29	1 fsn	krab. 2	147
5/2/11//3	2. kolo Kutnohorské hasičské ligy v Kořenicích, 14 ks 9 x 13 cm Krajská soutěž v požárním sportu profesionálních a dobrovolných hasičů v Nymburce, 6 ks 9 x 13 cm Náhled	2004-06-06 - 2004-06-20	20 fsn	krab. 2	148
5/2/11//4	3. kolo Kutnohorské hasičské ligy v Malešově, 12 ks 9 x 13 cm	2004-06-12	12 fsn	krab. 2	149
5/2/11//5	Krajská soutěž v požárním sportu profesionálních a dobrovolných hasičů v Nymburce, 25 ks 9 x 13 cm, náhled	2004-06-18 – 2004-06-20	25 fsn	krab. 2	150

5/2/11//6	6. kolo Kutnohorské hasičské ligy v Krchlebech, 18 ks 9 x 13 cm	2004-08-14	18 fsn	krab. 2	151
5/2/11//7	Oslavy 115 let SDH Konárovice, 82 ks 9 x 13 cm	2004-09-11	82 fsn	krab. 2	152
5/2/11//8	9. kolo Kutnohorské hasičské ligy v Nových Dvorech, 24 ks 9 x 13 cm	2004-09-18	24 fsn	krab. 2	153
5/2/11//9	Mikulášská besídka, 4 ks 9 x 13 cm	2004-12	4 fsn	krab. 2	154
5/2/11//10	Požár lesa „U Rybníčku“ v Konárovicích, 4 ks 10 x 15 cm	2004	4 fsn	krab. 2	155
5/2/11//11	Přebor 100 m s překážkami, 36 ks 9 x 13 cm Náhled	2004	37 fsn	krab. 2	156
5/2/12	2005				157
5/2/12//1	Výroční valná hromada SDH, 12 ks 9 x 13 cm	2005-01-15	12 fsn	krab. 3	158
5/2/12//2	Lyžařský zájezd do Pasek, 24 ks 10 x 15 cm Vyčištění dno požární nádrže Barborka, 3 ks 10 x 15 cm Trénink na hasičskou soutěž Klučovská ulice, 4 ks 10 x 15 cm Náhled	2005-03 – 2005-04	31 fsn	krab. 3	159
5/2/12//3	Klučovská ulice, 27 ks 10 x 15 cm	2005-04-30	27 fsn	krab. 3	160

5/2/12//4	1. kolo Kutnohorské hasičské ligy v Suchdole, 17 ks 10 x 15 cm Okresní soutěž v Ratboři, 16 ks 10 x 15 cm Náhled	2005-05-22 - 2005-05-28	33 fsn	krab. 3	161
5/2/12//5	2. kolo Kutnohorské hasičské ligy v Malešově, 24 ks 9 x 13 cm, 24 ks kopie 10 x 15 cm	2005-06-12	48 fsn	krab. 3	162
5/2/12//6	3. kolo Kutnohorské hasičské ligy v Červeném Hrádku, 29 ks 9 x 13 cm	2005-07-09	29 fsn	krab. 3	163
5/2/12//7	4. kolo Kutnohorské hasičské ligy a oslava výročí 120. let SDH Kořenice, 16 ks 9 x 13 cm, 14 ks kopie 10 x 15 cm	2005-07-16	30 fsn	krab. 3	164
5/2/12//8	7. kolo Kutnohorské hasičské ligy v Chmelišti, 16 ks 9 x 13 cm, náhled	2005-09-03	16 fsn	krab. 3	165
5/2/12//9	8. kolo Kutnohorské hasičské ligy v Nových Dvorech, 24 ks 9 x 13 cm	2005-09-10	24 fsn	krab. 3	166
5/2/12//10	Zájezd do Korytné, 48 ks 9 x 13 cm	2005	48 fsn	krab. 3	167

5/2/13	2006				168
5/2/13//1	Ukázka hasičské techniky na ZŠ Býchory, 14 ks 9 x 13 cm Záběh sportovní stříkačky, 3 ks 9 x 13 cm Oslava 40. narozenin Pavla Svojtka, 6 ks 9 x 13 cm	2006-03 – 2006-06	23 fsn	krab. 4	169
5/2/13//2	Likvidace povodní ve Třech Dvorech, 7 ks 9 x 13 cm	2006-04-09	7 fsn	krab. 4	170
5/2/13//3	0. ročník Soutěž jednotek SDH okrsku č. 2 Zálabí, 39 ks 10 x 15 cm	2006-04-15	39 fsn	krab. 4	171
5/2/13//4	2. kolo Kutnohorské hasičské ligy v Malešově, 41 ks 9 x 13 cm	2006-06-10	41 fsn	krab. 4	172
5/2/13//5	Krajská soutěž žen v Nymburce, 17 ks 9 x 13 cm	2006-06-18	14 fsn	krab. 4	173
5/2/13//6	Oslavy SDH Zibohlavy, 17 ks 9 x 13 cm	2006-06-24	17 fsn	krab. 4	174
5/2/13//7	8. kolo Kutnohorské hasičské ligy v Krchlebech, 25 ks 9 x 13 cm	2006-09-23	25 fsn	krab. 4	175
5/2/14	2007				176
5/2/14//1	Okresní soutěž v Konárovicích, 36 ks 9 x 13 cm	2007-06-02	36 fsn	krab. 4	177
5/2/14//2	Krajská soutěž žen v Nymburce, 41 ks 9 x 13 cm	2007-06-24	41 fsn	krab. 4	178
5/2/14//3	Oslava po krajské soutěži žen v Nymburce, 14 ks 9 x 13 cm	2007-06-24	14 fsn	krab. 4	179

5/2/14//4	5. kolo Kutnohorské hasičské ligy v Krchlebech, 15 ks 9 x 13 cm	2007-08-04	15 fsn	krab. 4	180
5/2/14//5	8. kolo Kutnohorské hasičské ligy v Konárovicích, 109 ks 10 x 15 cm	2007-09-01	109 fsn	krab. 4	181
5/2/15	2008				182
5/2/15//1	I. ročník memoriálu Františka Belzy, 11 ks 9 x 13 cm, 16 ks 10 x 15 cm	2008-08-16	27 fsn	krab. 4	183
6	<u>Tisková dokumentace</u>				184
6/1	<i>Sportovní diplomy</i>				185
6/1//1	Žáci, požární sport v letech 1976 a 1978, 2 listy	1976-1978	kar	k 6	186
6/1//2	Muži, požární sport v letech 1973, 1974, 1977-1979, 1994, 1996-2017, 198 listů A4, 1 list A3 ²⁵⁹ , 1 list A5	1973-2017	kar	6	187
6/1//3	Ženy, požární sport z let 2002-2014 a 2016, 122 listů A4, 2 listy A3 ²⁶⁰ , 1 list A5	2002-2016	kar	6	188
6/1//4	Jednotlivci, 18 listů	1975-2009	kar	6	189
6/1//5	Diplomy z nepožárních soutěží z let 1991 a 2009, 2 listy	1991-2009	kar	6	190

²⁵⁹ Sportovní diplom ve formátu A3 z 5. ročníku Kutnohorské hasičské ligy v roce 2003 v Nových Dvorech je uložen v deskách č. 1.

²⁶⁰ Sportovní diplomy ve formátu A3 z 5. ročníku Kutnohorské hasičské ligy v roce 2003 v Nových Dvorech a nočního útoku v Suchdole v roce 2003 jsou uloženy v deskách č. 1.

6/2	Čestná uznání				191
6/2//1	MJ ČSPO / ZO SPO Konárovice z let 1953, 1954, 1974, 1976 a 2004, 3 listy A4, 2 listy 28,5 x 35 cm ²⁶¹	1953-2004	kar	7	192
6/2//2	Jednotlivých členů z let 1999 a 2005, 5 listů	1999-2005	kar	7	193
6/3	Poděkování				194
6/3//1	ZO SPO / SDH / JSDH Konárovice za účast na oslavách 1993 ²⁶² / za účast na povodních 2002 a 2006, 4 listy	1993-2006	kar	7	195
6/4	Pamětní listy				196
6/4//1	ZO SPO / SDH / JSDH Konárovice výročí založení hasičských spolků z let 1986 ²⁶³ , 1999, 2002, 2004-2005, 2007-2010 a 2012, 16 listů	1986-2012	kar	7	197
6/4//2	Jednotlivých členů, 2 listy	2010-2012	kar	7	198
6//1	Plakáty, pozvánky na akce, 11 listů A4, 1 list A5, 10 listů A6	1989-2017	kar	7	199
6//2	Spolkové formuláře a tiskopisy, 14 listů A4, 1 list A6, 1 list A3, ²⁶⁴ 1 list 10,5 x 7,5 cm	2000/2017	kar	7	200
6//3	Novinové výstřižky (originály a kopie), 4 listy	2002-2009	kar	7	201

²⁶¹ Čestná uznání z let 1953 a 1954 za účast na požární soutěži jsou uloženy v deskách č. 1.

²⁶² Poděkování ve formátu A3 za účast na oslavách k 120. výročí založení hasičského sboru v Uhlířských Janovicích z roku 1993 je uloženo v deskách č. 1.

²⁶³ Pamětní list ve formátu A3 100. výročí založení požárního sboru v Cerhovicích z roku 1986 je uložen v deskách č. 1.

²⁶⁴ Formulář „Čestné uznání“ ve formátu A3 je uložen v deskách č. 1.

7	<u>Materiály a předměty ikonografické povahy</u>				202
7//1	Vyznamenání a medaile udělená ZO SPO / SDH Konárovice z let 1988, 1989 a 2004, 2 etue s vyznamenáním, 3 listy A4, 1 list A3 ²⁶⁵	1988-2004	3 pfp	7	203
7//2	Tituly, řády, vyznamenání a odznaky udělené zasloužilému hasiči Františku Belzovy, 1 list A3 ²⁶⁶	1999	11 pfp	7	204

²⁶⁵ Dekret k medaili „Za příkladnou práci“ z roku 1988 je uložen v deskách č. 1.

²⁶⁶ Dekret k titulu „zasloužilý hasič“ udělený v roce 1999 Františku Belzovy je uložen v deskách č. 1.

9.3 Převodní tabulka názvů vyplňovaných metadat

Název v SOA Praha	Název v editoru metadat	Název ve standardu Dublin Core
<i>Původní název</i>	<i>Název dokumentu</i>	<i>title</i>
<i>Typ archiválie</i>	<i>Klíčová slova</i>	<i>subject</i>
<i>Archivní fond</i>	<i>Autor</i>	<i>creator</i>
<i>Místo uložení</i>	___ ²⁶⁷	---
<i>Datace od do</i>	<i>Datum vytvoření</i>	---
<i>Datace rok</i>		---
<i>Datace datum</i>		---
<i>Inventární číslo</i>		---
<i>Signatura</i>	___ ²⁶⁸	---
<i>Jazyk</i>	___ ²⁶⁹	---
<i>Snímky</i>	___ ²⁷⁰	---
<i>Popis archiválie</i>	<i>Popis</i>	<i>description</i>
<i>Poznámky</i>	___ ²⁷¹	---
<i>Lokality</i>	<i>Město</i>	---
	<i>Kraj</i>	---
	<i>Země/oblast</i>	---
<i>Archivní fond</i>	___ ²⁷²	---
<i>NAD</i>	___ ²⁷³	---
<i>Popis</i>	___ ²⁷⁴	---
---	<i>Copyright</i> ²⁷⁵	<i>rights</i>

²⁶⁷ V SOkA Kolín je uložena pouze pamětní kniha se zápisy z let 1899–1931 (ref. ozn. 1/1//1), zbylá část tohoto fondu je dosud uložena u SH ČMS – SDH Konárovice.

²⁶⁸ Tato položka nebyla použita.

²⁶⁹ Veškerý obsah fondu je v češtině.

²⁷⁰ Počet snímků si doplní pracovníci SOA Praha až při uložení digitalizátů do svého repozitáře a nahrávání uživatelských kopií na portál eBadatelna.

²⁷¹ Stejně jako v předchozím případě.

²⁷² Sdružení hasičů Čech, Moravy a Slezska – Sbor dobrovolných hasičů Konárovice

²⁷³ 1458

²⁷⁴ Popis si doplní pracovníci SOA Praha až při uložení digitalizátů do svého repozitáře a nahrávání uživatelských kopií na portál eBadatelna.

²⁷⁵ Uváděno jméno fotografa / autora dokumentu.

9.4 Seznam požáru v obci v letech 1618–1953²⁷⁶

- 1618-1622 požár / požáry ve vesnici Konárovice
- 1622-1650 požár / požáry ve vesnici Konárovice, požár tvrze, poplužního dvora se stodolami, chlévy, sýpkou a ovčínem, požár / požáry ve vsi Ohaříčky
- 1713 požár stavení
- 1722 požár stavení
- 1882 9. 7. požár lesa
- 1889 6. 9.
- 1903 3. 4. požár domu Josefa Kadečky
8. 5. požáry domů Václava Horáčka a Josefa Verunáče
- 1905 7. 5.
25. 5.
6. 8.
20. 9.
19. 12.
- 1907 požár domu pana Rolce
požár domu pana Němečka
- 1927 požár domu, čp. 117
- 1928 27. 5. požár domu Karla Procházky, čp. 104
září požár sýpky a kůlny Františka Pekárka, čp. 4
prosinec požár dílny a automobilu Josefa Miškovského, čp. 31
- 1929 7. 8. požár domu Terezie Novotné, čp 89
- 1930 2. 11. požár panské stodoly – dvůr Na Labuti
- 1932 19. 3. požár domu Václav Krále, čp. 70
- 1933 25./26. 4. požáry domů Františka Buldry, V Hájku čp. 63 a M. Buldrové, V Hájku čp 65
27./28. 4. požár domu Antonína Balady, Nová čp. 15
- 1936 27. 9. požár stohu
- 1949 ? požár domu ul. Na Vinici

²⁷⁶ Jedná se o záznamy dohledané v literatuře a pramenech. Výčet nelze považovat za kompletní.

9.5 Přepis nahrávek vyprávění zasloužilého hasiče Františka Belzy zachycených na audiokazetě

Nahrávka č. 1

„... měl svoje určité potíže a to v tom, že neměl dostatečnou techniku, kterou by potřeboval pro tyto úkony. Dík jedině okresnímu výboru, sdružení a dík panu Kašákovi (Vladimír Kašák) z Kolína jako veliteli nám bylo toto zapůjčeno a až teprve v roce 1954 jsme získali od okresu normální čerpadlo „pé es osmičku“ (PS 8), která nám potom pomáhala při těch cvičeních. Já sám v roce 1954 jsem spolu s Láďou Vokounem (Ladislav Vokoun) absolvoval školení krajského učiliště požární ochrany v Mladé Boleslavi I. kurz a II. stupeň kurzu jsem absolvoval s Jardou Svojtékem (Jaroslav Svojték), který též velice úzce spolupracoval \equiv v místním požárním sboru. Možno říct, že po určitá léta se nám dařilo a do soutěže pro okres i kraj jsme vysílali až dvě družstva, mládež a dospělí. Bohužel po roce 1960, když došlo k zakládání závodních požárních sborů, jsem s Rudou Kukalem (Rudolf Kukal), jakožto pracovníkem závodního požárního sboru Tatra Kolín, šli do tohoto sboru, ale po roce ~~89~~ 69, kdy tento sbor tam byl zrušen jsme zpátky přešli pracovat do místní organizace. Po tuto dobu, kdy mi jsme nepracovali, zde zastával funkci velitele Fanda Židek (František Židek), Fanda Stránský (František Stránský) a některý ty další členové. Možno říct a poděkovat jim za to, že hasičská činnost zde neusínala, ale stále vytvářela velmi dobrou aktivní činnost. Nejsmutnější na tom bylo to, že mi jako obec poměrně dost rozsáhlá jsme svoji techniku měli stále možno říct zastaralou proti jinejm vedlejším sborům. Nejhorší na tom bylo to, že jsme neměli ani vlastní dopravní prostředek a museli jsme vždy žádat některý požární sbor nebo okres aby nám přidělil nebo zapůjčil auto pro dopravu toho požárního družstva do různých soutěží. V soutěžích jsme byli ve Vyžlovce, v Kostelci nad Černými Lesy, v Zibohlavech, v Zásmukách, ve Starém Kolíně, v Týnci a na různých eště těch místech. Možno říct, že celá tato činnost svým způsobem se podstatně změnila na dnešní požární soutěže, a to proto, že na dřívějších požárních soutěžích se musel provádět i tzv. pořadový výcvik, byli tam i otázky týkající se znalostí o požární ochraně a o celém hasičství. Dnes bohužel, tyto soutěže jsou postaveny na velkém výkonu mladictví, takže starší členové tohoto požárního sboru nebo těchto jednot se nemůžou zúčastňovat plně svých výkonů, neb největší rozdíl je prováděn v tom, že se nekouká na tom, jak je úkon proveden, ale za jak dlouho je to skončeno. Dřívější časy prováděného úkonu podle cvičebních řádů trvali až 70/60 vteřin, dneska je to téměř všechno pod 30 vteřin. Je

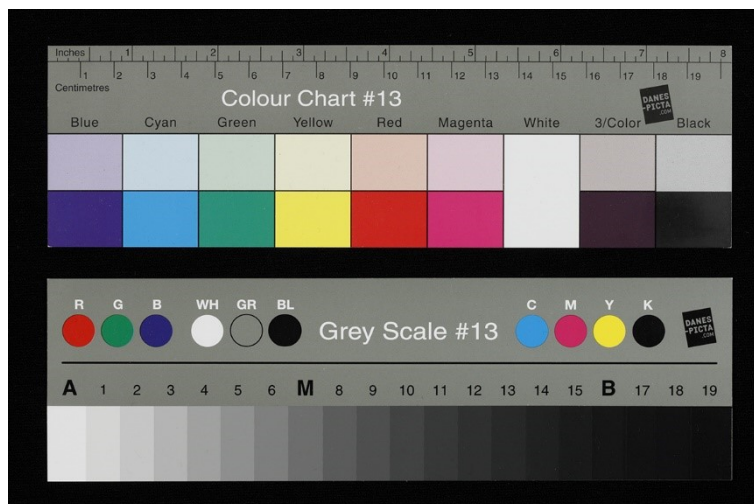
snad dobrý, že máme v sobě dost mladejch, schopnejch členů, ale bohužel situace vypadá tak, že čím je to možno říct horší, a to proto, že věková hranice stárne a mladý maj poměrně malej zájem. To by byla moje připomínka k tomuto cvičení. Děkuji za pozornost.“

Nahrávka č. 2

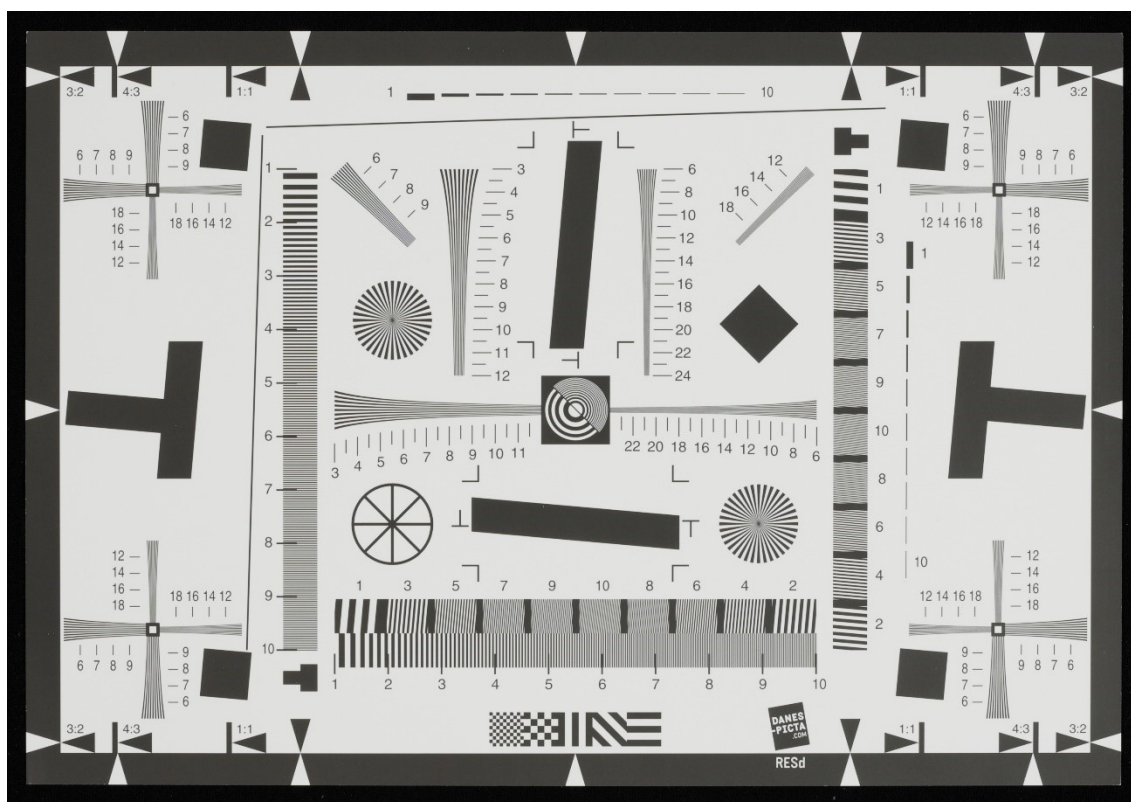
„Pro rozvoj místní organizace velmi pomohlo v roce 1958 předělání nové hasičské zbrojnice a to z tehdejší staré tzv. šupárny, která stávala před Sandholcovíma dnes žními dříve před ~~Maštalořínejma~~ Maštaliřovejma a stodolama panskými. I když obec získala následkem konfiskace velkostatku stodolu, tak tuto stodolu opustila JZD a sama potom nechala postavit za svépomoci hasičskou zbrojnici stávající dnes za špýcharem. Možno říct, že na výstavbě této zbrojnice se podílelo několik členů dobrovolně zdarma a dík tehdejšímu panu Mauerovi nebo soudruhu Mauerovi (F. Mauer) náčelníku krajské správy, který nám dopomohl k tomu, že jsme mohli to dostavět neb nám zabezpečil v Kladně traverzy na překlenutí celé této výstavby. Velký rozvoj hasičství v Konárovicích nastal až po 89, kdy jsme oslavili 100 let a pak začali znovu pracovat normálně ~~nové~~ nové členové a nová aktivita členů se vytvářela tak, že v současné době dík několika dobrým členům ať už Svojtкови Jardovi starýmu (Jaroslav Svojteck), i Pavlovi (Pavel Svojteck), Jardovi Černíkovímu (Jaroslav Černík), Pepkovi Stárečkovímu (Josef Stáreček) a dalším pan, který se starají o dnešní činnost. Tehdejší snad dobrá stránka byla jedna ta, že mezi sborem a členy byl dobrej kolektiv, který byl udržovanej stále v dobré činnosti. Možno všem, který dnes pracují v hasičství na dobrovolné činnosti zdarma nezištně poděkovat za stávající jejich aktivitu.“

10 Obrazové přílohy

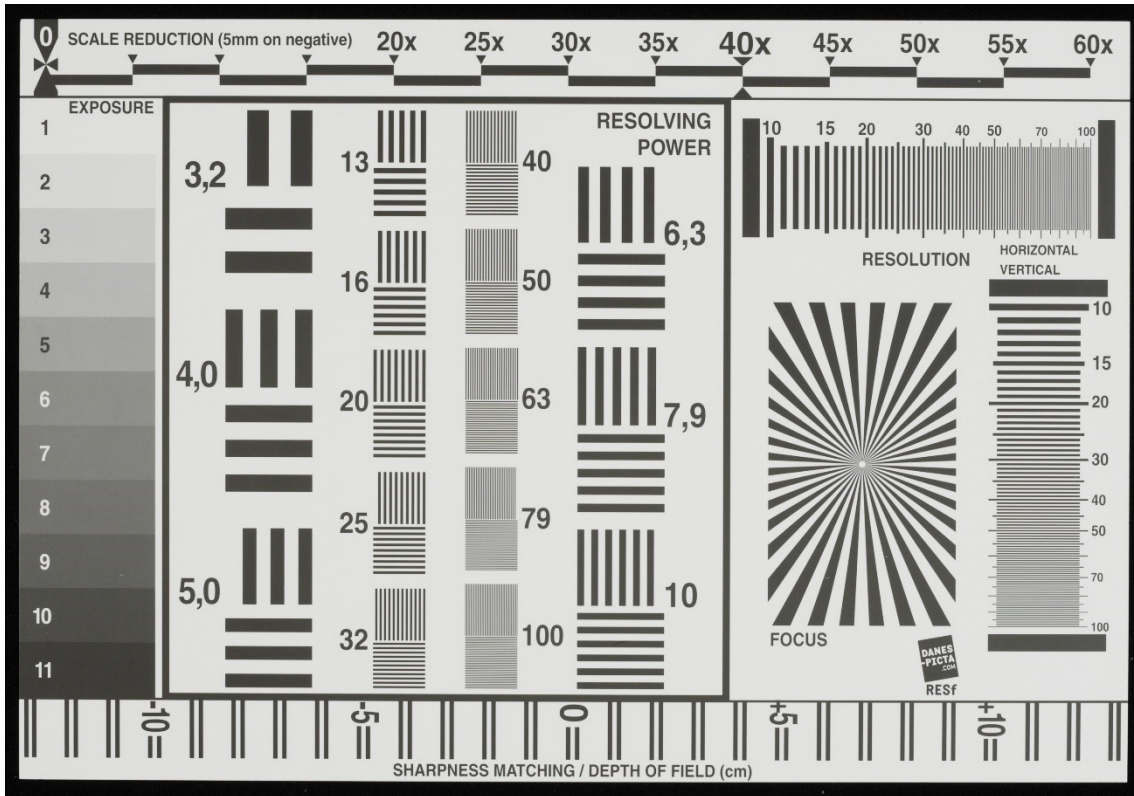
10.1 Kalibrační tabulky

BST 13 (Colour Chart #13) a (Grey Scale #13)

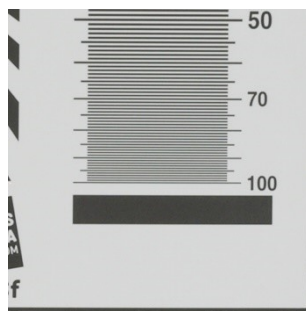
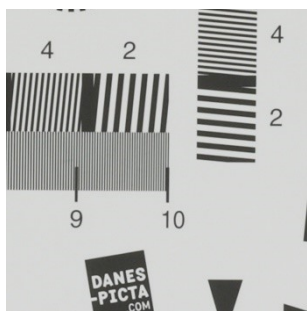

Resolution test chart for digital still cameras

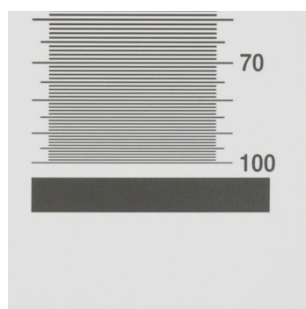
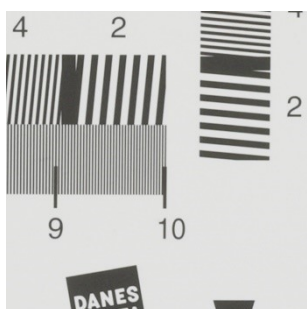

Resolution test chart for optics and film cameras

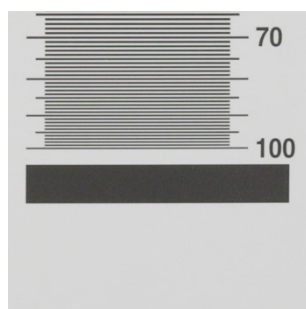
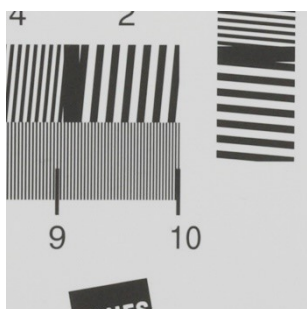
10.2 Porovnání zaostření objektivu při snímání různých předloh

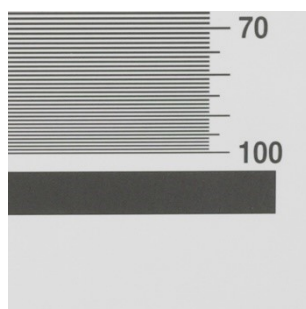
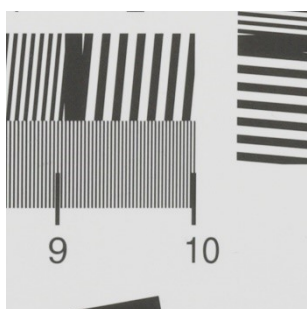
Zaostření objektivu při snímání předlohy **A3**

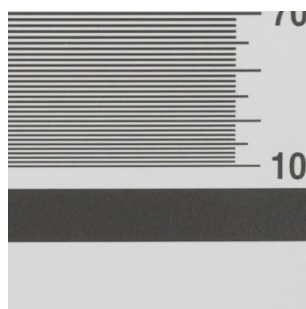
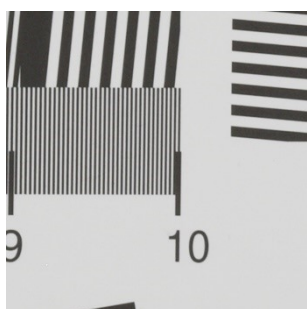
Zaostření objektivu při snímání předlohy **B4**

Zaostření objektivu při snímání předlohy **A4**

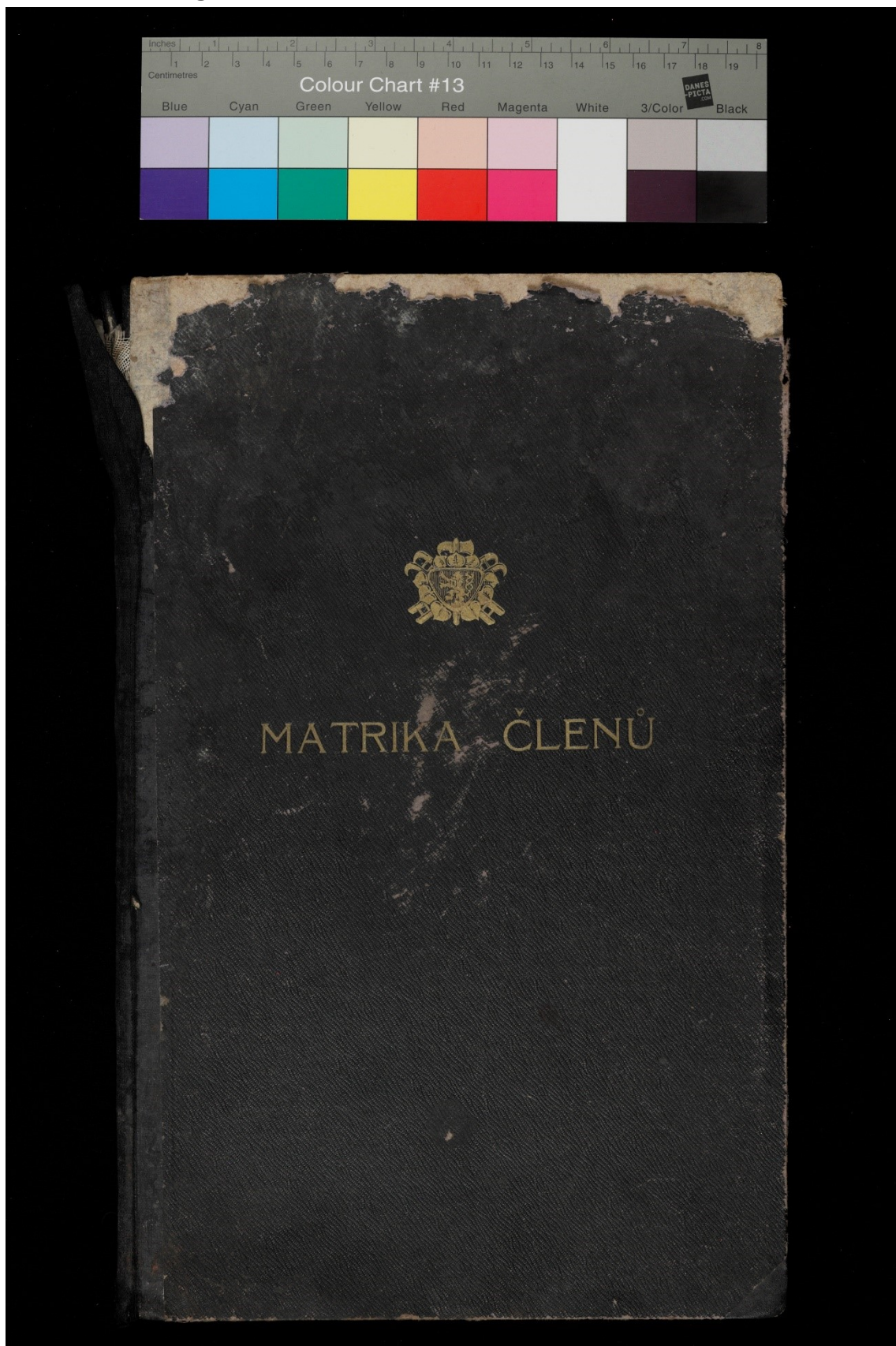

Zaostření objektivu při snímání předlohy **A5**

Zaostření objektivu při snímání předlohy **A6**

10.3 Ukázka digitalizatů

Matrika členů z let 1931 až 1937 (přední desky)
221204010_01458_sdhkonarovice_refo1,3,,1_k03_matrikaclenu_001

1.

Protokol

v dne 25. března 1889. při ustavující
šizi sboru dobrovolných hasičů v Konárovicech.

1. Schůzi zahájil starosta obce p. J. Kadečka,
který poukázal na nutnost a prospěch
zavřít sbor dobrovolných hasičů v Koná-
rovicech.
2. Na to přehroceno ku volbě předsedy a
zapisovatele schůze. Předsedou schůze zvolen p. Fr. Novotný, zapisovatelem
p. J. Novák.
3. Přijímali se členové, jež se přihlá-
silo.
4. Stanovy v prvním, druhém i třetím
čtení byly schváleny.
5. Vykonalny volby lístky hlasovacími.
6. Na shrutatory volby zvoleni aklamací:
p. Josef Pořík, p. J. Kadečka.

Volba výboru vypadla jak následuje:

1. P. M. Bergmann, co starosta
2. " V. Mariska co místostarosta
3. " Fr. Novotný co pokladník
4. " J. Novák co jednatel

/

Kopie protokolu ustavující schůze SDH Konárovice z roku 1899 (první strana)
221204010_01458_sdhkonarovice_refo2,1,1,,1_k03_ustavujicischuze_01

čís. 12657.

Kolíně, dne 6/4 1899.

Pan Josef Ladina
kolník

Konárovice

Provámem Vás, že svoláváte na
neděli dne 9. dubna o 7. hodině ve
černé veřejné schůzi do sídla, na
viniči v Konárovicech, k této pořad-
kern:

1. Zahájení schůze a rozbor o zřízení
hasičské jednotky v obci Konárovice.
2. Čtení a schválení stanov hasičské jednotky.
3. Přijímání členů.
4. Volba prozatímných funkcionářů.
5. Volba výboru.

běže se ve smyslu stromovědovacieho
zákonu ze dne 15. listopadu 1867
135 ř. z. na úvodní větou a povoluje
se odbyvání této schůze pod touto pod-
mínkou, že představení zúčastní ve
smyslu §. 11. zákona citovaného osobně
a odpovědně a d. udělení veřejného pokoju
a řádu.

L. k. okresní hejtman:

[Signature]

Povolení ke svolání schůze z roku 1899

221204010_01458_sdhkonarovice_refo2,1,1,,2_k03_schuzekorespondence_01

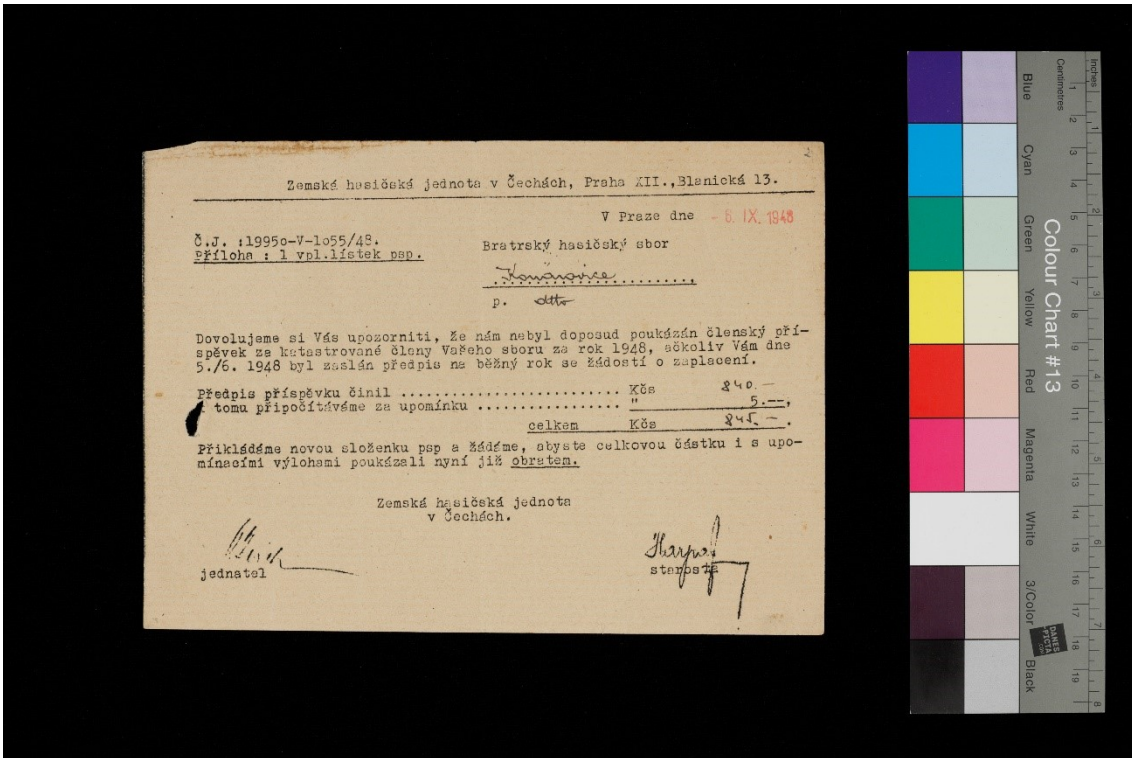
Čís 39225. V Kolíně, dne 17/11 1899

Stěně
správe sborů dobrovolných
hasičů

v Konárovicech.

Oznámení kumil, že sbor dobrovol-
ných hasičů v Konárovicech
súčasní se dne 19. 1. m slavně
služeb Božích na počest svého
vystoupení sboru hasičského
Konárovicech se že na to-
večer o 7. hod. pořadí sbor
ples ve prospěch sborové po-
kladny, které se nadávědní vě-
domil.

Přijetí oznámení o veřejném vystoupení SDH Konárovice a pořádání večerní zábavy v roce 1899
221204010_01458_sdhkonarovice_refo2,1,7,,2_k04_korespondencesdh_001

Urgování nezaplacení členských poplatků za rok 1948
221204010_01458_sdhkonarovice_refo2,1,7,,2_k04_korespondencesdh_002

Společná fotografie členů SDH Konárovice k 10. výročí založení spolku v roce 1909
221204010_01458_sdhkonarovice_refo5,2,1,,1_des1_foto_01

Společná fotografie členů SDH Konárovice v roce 1935
221204010_01458_sdhkonarovice_refo5,2,2,,1_krab1_foto_01

Nácvik družstva dorostenců na I. okresní požární soutěž v Kolíně v roce 1953
221204010_01458_sdhkonarovice_refo5,2,3,,1_krab1_fotookrsoutez_01

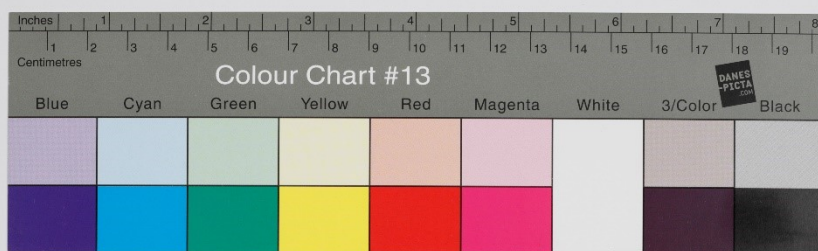
Likvidace požáru domu v ulici Nová čp. 17 v osmdesátých letech 20. století
221204010_01458_sdhkonarovice_refo5,2,5,,1_krab1_fotopozar_02

Požární soutěž v rámci oslav 100 let založení SDH Konárovice v roce 1989
221204010_01458_sdhkonarovice_refo5,2,5,,2_krab1_fotooslavikonarovice_009

Členové soutěžního družstva SDH Konárovice na oslavách 100 let založení SDH Veletov v roce 1990
221204010_01458_sdhkonarovice_refo5,2,6,,1_krab1_fotooslavveletov_01

Mikulášská nadílka v roce 2002
221204010_01458_sdhkonarovice_refo5,2,9,,13_krab1_fotomikolasska_06

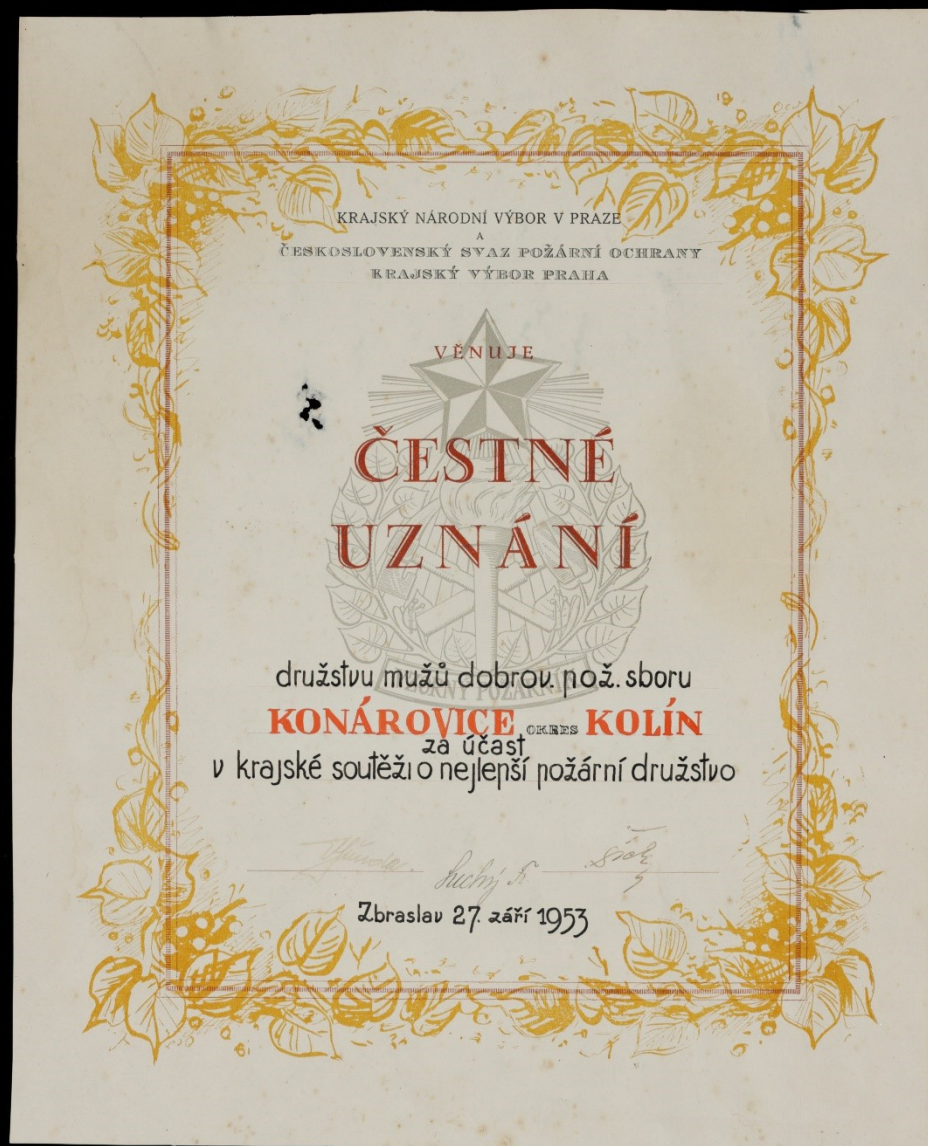
Likvidace následků povodní ve Třech Dvorech v roce 2006
221204010_01458_sdhkonarovice_refo5,2,13,,2_krab4_fotopovodnetridvory_07

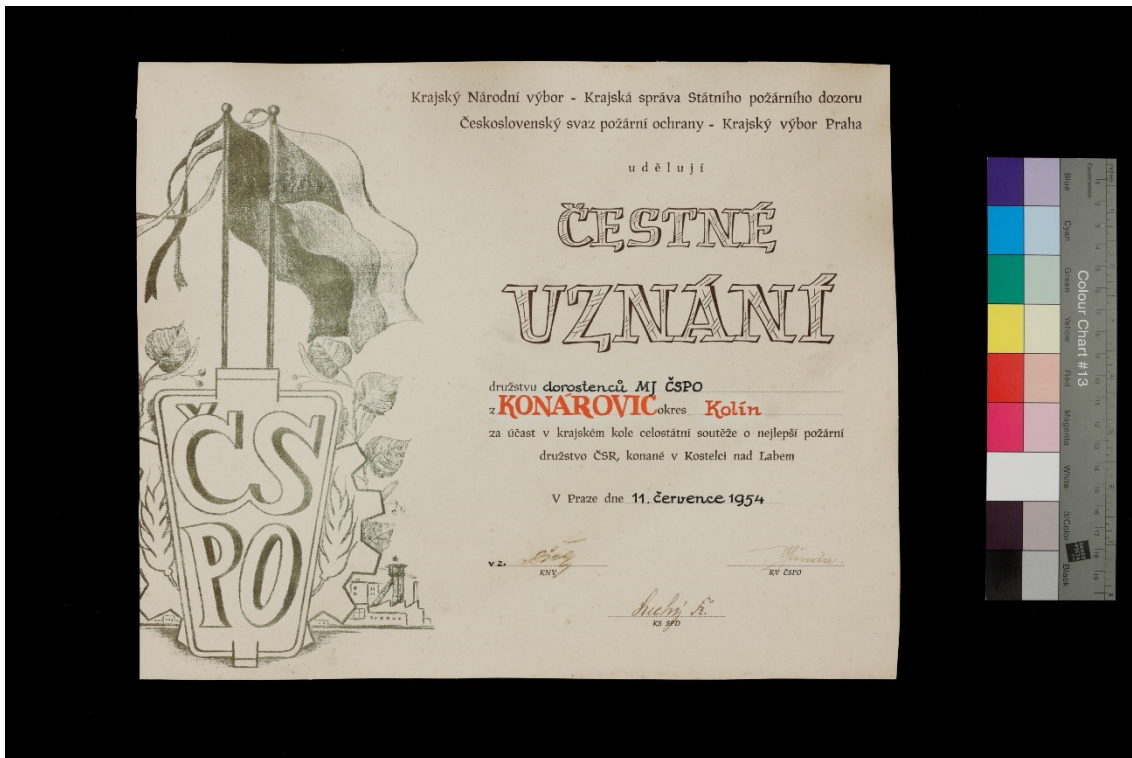
I. ročník Memoriálu Františka Belzy v Konárovicích v roce 2008
 221204010_01458_sdhkonarovice_refo5,2,15,,1_krab4_fotomemorial_014

Sportovní diplom udělený žakovskému družstvu ZO SPO Konárovic v roce 1976
 221204010_01458_sdhkonarovice_refo6,1,,1_k6_diplomzaci_001

Čestné uznání udělené družstvu mužů MJ ČSPO Konárovice v roce 1953
221204010_01458_sdhkonarovice_refo6,2,,1_k7_cestneuznani_01

Čestné uznání udělené družstvu dorostenců MJ ČSPO Konárovice v roce 1954
221204010_01458_sdhkonarovice_refo6,2,,1_k7_cestneuznani_02

Dekret k medaili „Za příkladnou práci“ udělené ZO SPO Konárovice v roce 1988
221204010_01458_sdhkonarovice_refo7,,1_k7_vyznamenani_02

Dekret k titulu „Zasloužilý hasič“ udělený Františku Belzovi v roce 1999
221204010_01458_sdhkonarovice_refo7,,2_k7_vyznamenanibelza_012